

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 125.

Vydána dne 1. prosince 1924.

Obsah: 259. Živnostenský zákon pre územie Slovenska a Podkarpatskej Rusi.

259.

**Živnostenský zákon pre územie
Slovenska a Podkarpatskej Rusi
zo dňa 10. októbra 1924.**

Národné shromaždenie republiky Československej usneslo sa na tomto zákone:

HLAVA I.**A. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA.****Rozdelenie živnosti.****§ 1.**

(1) Živnosti sú:

- a) slobodné;
- b) remeselné;
- c) koncessované.

(2) Remeselné živnosti sú také, pri ktorých ide o zručnosti, ktoré vyžadujú vzdelania v živnosti vyučením a ďalším zamestnaním pri nej (§§ 15—21).

(3) S obmedzeniami obsaženými v piatom odstavci vyhlašujú sa tieto živnosti za remeselné:

1. Hrnčiari, kachliari.
2. Sklenári, brusiči skla, ryjci skla.
3. Kováči, motykári, hamorníci, panvári, krúžkári, retiazkári, cvočkári, uzdári, kováči vozov, vozoví zámočníci.
4. Nožiari, brusiči na ostro, výrobci chirurgických nástrojov.
5. Pilníkári.
6. Zámočníci, strojní zámočníci.
7. Brusiči kovu a ocele, ostrohári, ihlári, brdári.
8. Sitári, rešetári.

9. Klampiari.
10. Medikovci, kotlári.
11. Kovolejci, mosadzníci, cínari.
12. Bronziari, pasíri, výrobci tovaru z čínskeho striebra, výrobci kovového galanterného tovaru, ciseléri.
13. Zlatníci, strieborníci, klenotníci.
14. Kovotepci, zlatotepci, striebrotepcí.
15. Ryjci, kovoryjci, metalografovia, ryjci foriem, ryjci nôt, smaltovníci, prepletači ozdob (guljošéri).
16. Platnieri.
17. Zvonári.
18. Kolári.
19. Kočiarníci.
20. Mechanikovia, výrobci chirurgicko-lekárskych prístrojov, optikovia.
21. Hodinári.
22. Výrobci hudobných nástrojov.
23. Košíkári.
24. Bednári.
25. Stolári.
26. Rezbári dreva.
27. Sústružníci (tokári).
28. Dymkári (fajkári) a rezbári morskej peny.
29. Hrebenári, vejárnici, rezbári kosti.
30. Sochári (živnostenskí sochári).
31. Koželuhovia, barviari koží.
32. Brašnári, remenári, sedlári, postrojnici, bičiari.
33. Kefári, štetkári.
34. Povrazníci.
35. Prymkári a gombári, šnurári a portári, výrobci zlatého a strieborného drôtu, plátniari a priadelníci zlata a striebra.
36. Stužkári.
37. Vyšívači zlatom, striebrom a perlami.

- 38. Barviari látok a priadze.
- 39. Čalúnci.
- 40. Výrobci lôžkových pokrývok.
- 41. Krajčíri.
- 42. Obuvníci (čižmári a zhotovitelia črievic).
- 43. Kopytkári.
- 44. Rukavičkári a úväzkári (bandažisti).
- 45. Slnečníkári a dážďnikári.
- 46. Kožušníci (kušnieri), čiapkári a barviari kožušín.
- 47. Klobučníci.
- 48. Modisti.
- 49. Výrobci umelých kvetín, ozdobníci pier.
- 50. Holiči, kaderníci a parukári (vlásenkári).
- 51. Knihári, výrobci galanterných predmetov, krabíc a púzdier.
- 52. Pekári.
- 53. Cukrári, koláčnici, mandoletári, výrobci kandidov, oplatkári.
- 54. Pernikári a voskári.
- 55. Mäsiari, udenári.
- 56. Mäsiari koňskí, udenári koňskí.
- 57. Mydlári a sviečkári.
- 58. Dláždiči, pokiaľ provozovanie živnosti vzťahuje sa na dláždenie verejných ciest prirodzenými kameňami.
- 59. Pokrývači škrídlicou a bridlicou.
- 60. Natierači a lakýrnici, maliari štítov a písma, priemyselní maliari priemyslových výrobkov, pozlacovači a okrašľovači, maliari izieb.
- 61. Štukatéri.
- 62. Tkáči (tkalci) plátna a súkna, výrobci halien.
- 63. Zhotovitelia stávkového tovaru.
- 64. Výrobci juty.
- 65. Fotografovacia portrétov.
- 66. Similizéri.
- 67. Studniari.

(4) Pre živnosti v tej istej položke uvedené platí preukaz spôsobilosti podaný pre jednu z nich. Po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, sriadeného spoločenstvenného sväzu a príslušných spoločenstiev, môže vláda nariadením zmeniť rozdelenie živností na skupiny. Tiež môže po návrhu príslušného spoločenstva vládnym nariadením byť predpísané, že v obvode navrhujúceho spoločenstva alebo v určitých jeho častiach, všetky

živnosti uvedené v odstavci 3, položke 60 alebo jednotlivé z nich čo do preukazov spôsobilosti pokladať treba za uvedené vo zvláštnych položkách.

(5) Obchodné živnosti a podniky provodzované po továrnicky sú vyňaté z vradenia medzi remeselné živnosti. Priemysel domáci bude upravený zvláštnymi zákony.

(6) Je-li pochybné, či niektorý živnostenský podnik pokladať treba za podnik po továrnicky provodzovaný alebo za obchodnú živnosť, rozhoduje o tom živnostenský úrad II. stolice, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru a príslušné spoločenstvá; o odvolaní potom rozhoduje minister priemyslu, obchodu a živnosti.

(7) Živnosti, u ktorých verejné príčiny toho vyžadujú, aby ich provodzovanie záviselo od zvláštneho povolenia, pokladajú sa za koncesované živnosti (§§ 22 až 39).

(8) Slobodné živnosti sú všetky tie, ktoré nie sú vyhlásené za remeselné alebo koncesované.

HLAVA II.

O podmienkach samostatného provodzovania živnosti.

§ 2.

Svojprávlosť.

(1) Samostatne provodzovať nejakú živnosť môže zpravidla len ten, kto má právo svoje imanie sám spravovať.

(2) Na účet osôb, ktoré nemajú práva samy spravovať svoje imanie, môžu provodzované byť živnosti spôsobilým námestníkom (dielovedúcim, obchodvedúcim) alebo nájomcom (§ 71), keď k tomu privolia ich zákonné zástupcovia a poručenský úrad.

(3) Pohlavie nerozhoduje pri dovolení živnosť provodzovať.

§ 3.

Osoby právne a spoločnosti.

(1) Právne osoby môžu provodzovať živnosti pri rovnakých podmienkach ako osoby jednotlivé, musia však sriadiť spôsobilého námestníka (obchodvedúceho, dielovedúceho) alebo nájomcu (§ 71).

(2) Spolky však môžu živnosti provodzovať iba potiaľ, pokiaľ podľa stanov sú k tomu povolané.

(3) Úrad živnostenský môže spoločnostiam povinným k protokolovaniu firmy vydať živnostenský list alebo udeliť koncessiu tiež bez preukazu o protokolovaní firmy, jestli ináč dostatočným spôsobom je dokázané, že spoločnosť bola založená. Vo všetkých prípadoch však nech sa predpíše primeraná lehota k dočasnému opatreniu dokladov o vykonanom zápisu; prejde-li tátó lehota, živnostenský list alebo koncessný dekret buď odňatý ako neplatný.

§ 4.

Stav alebo služba.

Nakoľko osoby duchovné a reholníci, vojaci, verejní úradníci alebo iné osoby postavené vo verejnej službe vylúčené sú z provodzovania živnosti, stanovia príslušné predpisy.

§ 5.

Vylúčovacie dôvody.

Bol-li kto odsúdený pre nejaký zločin vôbec, pre prečin spáchaný zo ziskuchtivosti alebo smerujúci proti verejnej mravopočestnosti, alebo pre zavinený úpadok (konkurs), pre podlúdnictvo, pre tažký dôchodkový prestupok, spáchaný zkrátením nepriamych daní alebo dávok, môže sa mu odoprieť, aby živnosť nejakú nastúpil, ak by dľa zvláštnej povahy živnosti, hľadiac na osobu podnikateľa a na trestný čin ním spáchaný bolo sa obávať, že by ju zneužíval.

§ 6.

(1) Bolo-li niekomu súdovským alebo administratívnym usnesením zakázané provodzovať nejakú živnosť, nemôže sa mu povoliť, aby nastúpil živnosť inú, provodzovaním ktorej zmarený by bol účel oného usnesenia.

(2) Bol-li kto odsúdený súdovským usnesením, je vylúčenie účinným len dotiaľ, dokial' zákonné následky trestu trvajú; stalo-li sa to administratívnym usnesením, živnostenský úrad II. stolice môže zrušiť vylúčenie takýchto osôb, so zreteľom na ich pozdejšie dlhšie bezúhonné chovanie.

§ 7.

Obecný sväzok.

Ak chce kto nejakú živnosť nastúpiť, nie je treba, aby prijatý bol do sväzku tej obce, v ktorej živnosť chce provodzovať, a nemení sa tým príslušnosť do obce.

§ 8.

Cudzozemci.

(1) Cudzozemci sú, nakoľko zákonom nie je ináč ustanovené, pripustení k nastúpeniu a provodzovaniu živnosti, jestliže v štáte, ktorému náležia, sú československi štátni príslušníci k nastúpeniu a provodzovaniu živnosti pripustení. Preukaz o tom má sa podať, pokiaľ nieto štátnych smlúv alebo vládnych osvedčení o vzájomnosti, prehlásením ministerstva priemyslu, obchodu a živnosti, vydaným v dohode s ministerstvom vecí zahraničných.

(2) Ak nemôže vzájomnosť byť dokázaná, potrebujú cudzozemci výslovného pripustenia od živnostenského úradu druhej stolice.

§ 9.

Provodzovanie viacerých živností v tej istej dobe.

Jedna a tá istá osoba môže zároveň provodzovať niekoľko živností, ak vyhovie zákoným požiadavkom.

§ 10.

Provodzovanie živností v pohraničnom okrese.

Živnosti, ktoré zabývajú sa vecmi podrobennými kontrole, môžu v pohraničnom okrese i nabudúce provodzované byť len pod podmienkami predpísanými finančnými zákonmi.

B. ZVLÁŠTNE USTANOVENIA.

a) Dotyčne slobodných živností.

§ 11.

(1) Kto nie je vylúčený predpismi hlavy II., je oprávnený samostatne provodzovať každú slobodnú živnosť.

(2) Podnikateľ však prv, ako počne provodzovať živnosť, zaviazaný je ohlásiť to úradu.

§ 12.

(1) V tejto ohláške uvedené buď meno, vek, bydlisko a štátnej príslušnosť podnikateľa, ďalej zvolené zamestnanie, a sice toto s označením predmetu podniku čo možné presným, konečne miesto, kde sa bude provodzovať, a ak je ho treba, tiež privolenie zákonného zástupcu a poručenského úradu (§ 2). K ohláške buď súčasne pripojené potvrdenie o zaplatení inkorporačnej taxy (§ 156, odst. 2).

(2) Ak môže živnosť podľa §§ 2 a 3 provodzovaná byť iba námestníkom alebo nájomcom, náležitosti tuto zmienené vzťahujú sa tiež na jeho osobu.

(3) V jednu ohlášku nesmú byť pojaté dve alebo viac živností. Výnimka platí iba dotyčne takých živností, slúčených v sozname remeselných živností pod tou istou položkou v skupinu, ktoré podľa miestnych potrieb a zvykov bývajú zpravidla spoločne provodzované, a ku nastúpeniu ktorých stačí jednotný preukaz spôsobilosti.

§ 13.

(1) Ak niet dľa tohto zákona žiadnej prekážky, hľadiac na osobu, živnosť a provodzovacie miesto a ostatné náležitosti § 12 predpísané, úrad vydá živnostenský list, aby žiadateľ mohol sa legitimovať.

(2) Ináč uloží strane, aby provodzovanie nezahájila alebo aby v ňom nepokračovala, dokiaľ prekážka nebude odstránená.

b) Dotyčne obchodných živností viazaných preukazom spôsobilosti.

§ 14.

(1) K nastúpeniu obchodných živností, do knutých v § 53, odstavci 3 a 4, je okrem všeobecných (§§ 2 až 10) požiadavkov treba ešte preukazu spôsobilosti.

(2) Preukaz bud' podaný výučným listom alebo učebnými vysvedčeniami o riadne ukončenom učebnom pomere a vysvedčením o slúžobnej dobe aspoň dvojročnej v obchodnej živnosti, pri čom však celé zamestnanie má obsiahnuť dobu aspoň päť rokov.

(3) Učnovskému zamestnaniu v obchodnej živnosti rovná sa praktikantské zamestnanie pri kancelárskej a kontornej práci v živnostenskom podniku po továrnicky provodzovanom, slúžobnej dobe v obchodnej živnosti však rovná sa slúžobná doba pri predaji tovaru výrobných živností, počítajúc k nej i prácu v kancelárii a kontore, pri čom celé zamestnanie rovnako trvať má aspoň päť rokov.

(4) Tento preukaz môže zcela alebo z časti nahradený byť vysvedčením o vykonanej s prospechom návštive učilišťa, ktoré bolo uznané k tomu za spôsobilé; slúžobné vysvedčenie však bud' i v tomto prípade predložené. Po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, sriadeného spoločenstevného sväzu a spoločenstva označia sa vládnym na-

riadením príslušné ústavy a tiež sa určí, do akej mieri preukaz učebnej doby sa nahraduje návštuvou tých učilišť. Týmto nariadením môže slúžobná doba, predpísaná v predchodzích odstavcoch, snížená byť pre absolventov vyšších obchodných škôl na jeden rok.

(5) Vzhľadom na verejné obchodné spoločnosti a komanditné spoločnosti treba použiť, čo sa týče preukazu spôsobilosti, analogicky ustanovení § 20.

(6) Aby možno bolo prejsť z výrobnej živnosti, z obchodnej živnosti neviazanej preukazom spôsobilosti alebo z obchodne-tržobného povolania, ktoré nie je podrobene predpisom živnostenského zákona (banky, sklady, železničné a paroplavebné podniky, zárobkové a hospodárske družstvá, baňské a monopolové podniky atď.) k niektornej obchodnej živnosti zmienenej v § 53, odst. 3 a 4, živnostenský úrad (§§ 238—239) vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, ako aj príslušné spoločenstvo, môže výnimečne udeliť dišpenz od preukazu spôsobilosti vtedy, ak bol žiadateľ aspoň päť rokov činným v príslušných zamestnaniach.

(7) Živnostenský úrad druhej stolice môže v prípadoch mimoriadneho zretelia hodných upustiť aj od celého preukazu spôsobilosti.

c) Dotyčne remeselných živností.

§ 15.

(1) Ak chce kto nastúpiť remeselnú živnosť, zachovať treba predpisy §§ 11, 12 a 13, a okrem toho žiada sa preukaz spôsobilosti.

(2) Tento má obsahovať preukaz:

- a) že učebný pomer bol riadne ukončený, a to pri osobách, ktoré sa vyučily u živnostníkov, ktorí boli členmi spoločenstva, predloženým listom továryšským, vydaným od tohto spoločenstva (§ 147), pri osobách však, ktoré sa vyučily v živnostenských podnikoch po továrnicky provodzovaných alebo v takých podnikoch, majitelia ktorých nenáležali žiadnemu spoločenstvu, predloženým učebným vysvedčením, potvrdeným od obecného starostu, po prípade hlavného mestského notára, kde je stanovisko živnosti, alebo predloženými učebnými vysvedčeniami a vysvedčením o vykonanej továryšskej zkúške (§ 150);
- b) o niekoľkoročnom pomocníckom zamestnaní v príslušnej živnosti, v továrnom podniku podobnom tejto živnosti, alebo

v továreňskej dielni rovného druhu ako tátó živnosť, a to predloženým pracovným vysvedčením alebo predloženými pracovnými vysvedčeniami.

(3) Pre čas prechodný buď tento preukaz podaný:

- a) výučným listom alebo učebným vysvedčením, potvrďujúcim vyučenie v tej istej živnosti alebo továreňskom závode, podobnom dotyčnej živnosti;
- b) preukazom o niekoľkoročnom pomocníckom zamestnaní v tej istej živnosti alebo továreňskom závode, podobnom dotyčnej živnosti.

(4) Vládnym nariadením bude ustanovené, kedy nabývajú platnosti predpisy odstavca 2.

(5) Učebné vysvedčenie i preukaz o pomocníckom zamestnaní buďte potvrdené starostom spoločenstva i obecným starostom, po prípade hlavným mestským notárom, v obvode ktorého živnosť sa provozuje; ak nenáleží zamestnávateľ nijakému spoločenstvu alebo ak bol žiadateľ zamestnaný v továrnii, potvrďuje vysvedčenie obecný starosta, po prípade hlavný mestský notár.

(6) Učebná doba nesmie byť od dvoch rokov kratšia ani od štyroch rokov dlhšia. V týchto medziach spoločenstevné shromaždenie podľa § 160, odst. 3, lit. b), počažne podľa § 195, lit. f), má ustanoviť učebnú dobu pre učňov príslušných k spoločenstvu. Ak niet takého predpisu v stanovách, počet učebných rokov buď ujednaný v oných časových medziach učebnou smluvou.

(7) Zamestnanie pomocnícke (továreňské) alebo továreňského robotníka musí trvať aspoň tri roky.

(8) Pracovné knižky, vydané na základe predpisov drievejších, pozbývajú dňom účinnosti tohto zákona platnosti; pripúšťajú sa však ako preukaz o zamestnaní pomocníckom, odbytom pred účinnosťou tohto zákona pri nastupovaní remeselných alebo koncessovaných živností, viazaných preukazom spôsobilosti.

§ 16.

(1) V § 15, oäst. 2, lit. a) a odst. 3, lit. a) stanovený preukaz o riadne ukončenom učebnom pomere môže byť nahradený vysvedčením, že žiadateľ s prospechom navštevoval živnostenské učilište, kde príslušnej remesnej živnosti prakticky sa vyučuje a v nej odborne sa vzdeláva.

(2) Ak vyučuje sa na takomto ústave príslušnému odboru prakticky aspoň po tri školské roky, doba zamestnania pomocníckeho alebo továreňského robotníka, predpísaná v odst. 7 § 15, stanoví sa pre absolventov učilišta tohto na jeden rok.

(3) Rovnako tak doba praktického pomocníckeho zamestnania alebo továreňského robotníka ustanoví sa na jeden rok vtedy, keď sa príslušnému odboru prakticky aspoň po dva školské roky (alebo štyri semestre, hoci by nenasledovaly za sebou) vyučuje, prijatie do ústavu však závisí od predchodej primejnej praktickej činnosti v živnosti, alebo ak navštievoval žiadateľ po riadnom ukončení učebného pomeru pre ďalšie svoje vzdelanie v tej istej živnosti dennú školu niektorého živnostenského učilišta aspoň po jeden školský rok (alebo po dva semestre, hoci by nenasledovaly za sebou).

(4) Pomocníci, ktorí po riadnom ukončení učebného pomeru pre ďalšie vzdelanie v svojej živnosti navštevovali aspoň po tri školské roky dennú školu niektorého živnostenského učilišta, súc riadnymi žiakmi týchž, sú sprostení toho, aby predložili preukaz o pomocníckom zamestnaní, predpísaný v § 15, odst. 2, lit. b) a odst. 3, lit. b).

(5) Vládnym nariadením označia sa patričné ústavy, ako aj živnosti, pre ktoré vysvedčenia ústavov môžu cele alebo z časti nahradieť výučný list a učebné vysvedčenie a po prípade tiež predpísanú dobu pomocníckeho zamestnania.

§ 17.

(1) Pri osobách, patriacich k brannej moci, ktoré ukončivše riadne učebnú dobu v príslušnej živnosti, sú po dobu svojej činnej služby pravidelne zamestnávané určitými živnostenskými prácami, vyskytujúcimi sa vo vojsku, ktoré sú predmetom živnosti remeselných, musí byť táto doba považovaná za rovnú pomocníckemu zamestnaniu v príslušnej remesnej živnosti. Vládnym nariadením budú vydané predpisy o tom, ako vydávajú sa certifikáty o tomto zamestnaní, ktoré sú preukazu o pomocníckom zamestnaní na roveň postavené.

(2) Po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, ako aj sriadeného spoločenstevného sväzu, môže vládnym nariadením byť určené, že učňovskému alebo pomocníckemu zamestnaniu za rovné treba pokladať tiež zamestnanie v určitých podnikoch, vyňatých zo

živnostenského zákona a v ich pomocných ústavoch, okrem trestníc, donucovacích pracovieň a pracovieň v smysle zák. čl. XXI z roku 1913 pri takých prácach, ktoré o sebe sú predmetom remeselných živností a to vtedy, ak deje sa toto zamestnanie pri návode osôb, ktoré sú opatrené preukazom spôsobilosti pre príslušnú živnosť alebo ináč majú dostatočné odborné vzdelanie. Predpisy o vydávaní potrebných vysvedčení budú vydané tiež vládnym nariadením.

§ 18.

(1) Aby v prípadoch hodných zvláštneho zreteľa bolo možno prejsť od jednej živnosti k inej príbuznej živnosti alebo provodzovať súčasne príbuzné živnosti, živnostenský úrad II. stolice sa zmocňuje, aby vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, sriadený spoločenstevný sváz a príslušné spoločenstvá, k tomu cieľu majetníkom živnosti provodzovaných po remeselnícky alebo takých concessovaných živností, ku ktorým sa žiada preukaz zvláštnej spôsobilosti (§ 37, odst. 1), odpúšťal predloženie preukazu spôsobilosti žiadaneho v § 15.

(2) Živnostenský úrad II. stolice sa tiež zmocňuje, aby, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru a príslušné spoločenstvá, výnimečne odpúšťal predloženie preukazu o pomocníckom zamestnaní, počasne tovaryšského listu alebo učebného vysvedčenia a vysvedčenia o vykonanej tovaryšskej zkúške.

(3) Živnostenský úrad II. stolice, vypočujúc korporácie výšej zmienenej, môže tiež odpustiť predloženie preukazu o pomocníckom zamestnaní, ak je iným spôsobom nado všetká pochybnosť dokázané, že žiadateľ bol po predpísanú dobu zamestnaný ako pomocník v príslušnej živnosti, v továreňskom podniku podobnom živnosti tej, alebo v továreňskej dielni rovného druhu, ako táto živnosť.

(4) Živnostenský úrad druhej stolice môže v prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa odpustiť aj celý preukaz spôsobilosti.

(5) Pred týmto odostením nesmie s provodzovaním živnosti byť započaté.

(6) Osoby, ktoré chcú znova provodzovať živnosť, ktorú prv provodzovaly a ktorej sa potom vzdaly, sprostené sú opätného preukazu spôsobilosti.

§ 19.

(1) Ide-li o remeselnú živnosť, ktorú obecne ženy provodzujú, môže žena hlásiaca sa

o samostatné provodzovanie takejto živnosti podať preukaz spôsobilosti tiež spôsobom iným. Ako tento preukaz treba podať, ponecháva sa volnému uváženiu živnostenského úradu, ktorý má prv vypočuť príslušné spoločenstvo.

(2) Po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, sriadeného spoločenstevného svázu a príslušných spoločenstiev, označené budú vládnym nariadením živnosti, na ktoré ustanovenia predchádzajúceho odstavca sa vzťahujú.

(3) Ak ohlašujú ženy živnosť krajčírsku, obmedzenú na štatstvo ženské a detské, musia zpravidla podať dôkaz o riadnom ukončení učebného pomeru [§ 15, odst. 2, lit. a), počasne odst. 3, lit. a)]. Vládnym nariadením môže byť vyslovené, že tento preukaz úplne alebo čiastočne sa nahraduje vysvedčením o návšteve určitých živnostenských učilišť vykonanej s prospehom, na ktorých živnosti krajčírskej prakticky sa vyučuje a v nej odborne sa vzdeláva.

(4) V prípadoch zreteľa hodných môže živnostenský úrad, vypočujúc príslušné spoločenstvo, nemajetným žiadateľkám, aby zabezpečil ich výživu, odpustiť tieto preukazy (preukaz o riadnom ukončení učebného pomeru, počasne preukaz školským vysvedčením). Preukazy tieto môžu odostené byť zvlášte takým krajčírkam, ktoré nemajú ani pomocníkov, ani učňov.

(5) Majiteľky ženskej a detskej krajčírskej živnosti, ktoré živnosť tú provodzovaly už pred počiatkom pôsobnosti tohto zákona a potom sa jej vzdaly, nie sú povinné, aby, ohlašujúc živnosť tú znova, dodatočne podávaly preukaz spôsobilosti, predpísaný v 3. odst.

§ 20.

(1) Ohlásili verejná obchodná spoločnosť remeselnú živnosť, musí podať aspoň jeden spoločník, ktorý podľa spoločenskej smluvy je oprávnený provodzovať obchody spoločnosti alebo ju zastupovať, preukaz spôsobilosti pre príslušnú živnosť, spoločnosť však i pri ďalšom provodzovaní remeselnnej živnosti vždy musí vyhovovať tejto podmienke aspoň nakoľko sa týče jedného spoločníka, oprávneného k vedeniu obchodu. Spoločnosť je tiež povinná, aby živnostenskému úradu dala vedieť o každej zmene v osobe spoločníkov spôsobilých živnosť provodzovať.

(2) Ak prestane jediný k provodzovaniu živnosti spôsobilý spoločník neočekávane byť

spoločníkom, úrad živnostenský povol' spoločnosť lehotu až do 6 mesiacov, aby menovala spoločníka, opatreného potrebným preukazom spôsobilosti, povereného vedením obchodu alebo zastupovaním spoločnosti.

(3) Predchádzajúce ustanovenia platia pri spoločnostiach komanditných o spoločníkoch ručiacich osobne.

§ 21.

(1) Prv nežl úrad živnostenský vyhotoví živnostenský list na remeselnú živnosť, pozve príslušné spoločenstvo, aby do troch týždňov u úradu nahliadlo v doklady, ktoré strana predložila na preukaz svojej spôsobilosti. Spoločenstvo má právo, aby v tej istej lehote podalo dobrozdanie o predloženom preukaze spôsobilosti.

(2) Preukazné listiny zfalšované, nepravé alebo ináč za neplatné uznané, nebud'te strane vrátené.

d) Dotyčne koncessovaných živností.

§ 22.

Koncessované živnosti.

Za koncessované živnosti sa vyhlašujú:

1. Všetky živnosti, ktoré mechanicky alebo chemicky rozmnožujú literárne a umelecké výrobky, alebo ktoré s týmito obchod vedú (kníhtlačiarne, meditlačiarne, ocelotlačiarne, drevotlačiarne, kameňotlačiarne a podobné živnosti, medzi tieto počítajú šľapacie lisy, vyjmúc kníhkúpectvá, antikvariáty, obchody s vecmi umeleckými, obchody s húdobninami);

2. požičiavárne takýchto vecí a čítárne;

3. periodické dopravovanie osôb;

4. živnosti tých, ktorí na verejných miestach prostriedky na dopravu osôb k potrebe jedného každého pohotove majú alebo k osobným službám na verejných miestach sa ponúkajú (ako poslovia, nosiči, čističi obuvi a podobní);

5. živnosti tých, ktorí na neverejných miestach ponúkajú sa k osobným službám;

6. živnosť staviteľská, živnosť murárskeho, kamenárskeho a tesárskeho majstra, ako aj živnosti tých, ktorí sú oprávnení k prevádzaniu menších murárskych, kamenárskych a tesárskych prác;

7. kominárska živnosť;
8. prietočnícka živnosť (čističia stokov);
9. pohodnícka živnosť;
10. výroba a predaj zbraní a streliva;
11. výroba a predaj ohňostrojních látok, ohňostrojních predmetov a všeljakých trhacích preparátov;
12. vetešnícka živnosť (obchod so starinou);
13. záloženská živnosť;
14. výroba jedov a príprava látok a prípravov, ktoré sú určené, by ich užité bolo za lieky, ako aj predaj oboch vecí, nakol'ko nie je výlučne vyhradený lekárnikom; ďalej výroba a predaj strojených vód minerálnych;
15. hostinské a výčapnícke živnosti (§§ 23 a 27), počítajúc k nej výčap a drobný predaj pálených liehových nápojov;
16. živnostenská výroba a predaj strojeneho vína a polovína (pokiaľ táto výroba je prípustná);
17. inštalovanie plynovodov a domových vodovodov;
18. živnostenské vyrábanie a oprava parných kotlov;
19. živnostenská výroba hracích karát;
20. podkovárstvo (podkúvanie koní);
21. živnostenské ničenie potkanov, myší, škodlivého hmyzu a pod. jedovatými prostriedkami;
22. živnostenské prostredkovanie služieb a miest (§§ 30 až 34);
23. provozovanie pohrebných podnikov (§ 35);
24. po živnostensky provozované závody na výrobu a rozvádzanie elektriky k osvetľovaniu, ku prevodu sily a k inému živnostenskému i domácomu používaniu;
25. v pohraničných okresoch po živnostensky provozovaný obchod s handrami;
26. informačné kancelárie k podávaniu zpráv o úverných pomeroch (firiem i neprotokolovaných živnostníkov a iných osôb) k obchodným účelom;
27. živnosť zubných technikov;
28. cestovné kancelárie;
29. živnostenské stáčanie piva do lahví k účelom predaja lahvového piva;

30. telegrafné agentúry (telegrafné kancelárie, korešpondenčné kancelárie telegrafné);

31. súkromé detektívne podniky;

32. po živnostensky provodzovaný obchod s celuloidom, celuloidovým tovarom a s celuloidovými odpadkami;

33. živnostenská výroba zápalného tovaru;

34. a) živnostenské zpracovanie nafty, b) živnostenský odbyt petroleja dovozom v dopravných nádržkách a stáčaním z nich (tankový provod);

35. výroba sodovky;

36. vzduchoplavba;

37. živnosť tých, ktorí nabývajú pohľadávok z dopravných obchodov voči dráham a iným dopravným podnikom, a ich vo vlastnom mene a na vlastný účet uplatňujú.

§ 23.

Hostinská a výčapnícka živnosť.

(1) S hostinskou a výčapníckou živnosťou spojené sú tieto práva:

- a) ubytovať cudzincov;
- b) podávať pokrmy;
- c) výčap piva, vína a ovocného vína;
- d) výčap a drobný predaj pálených liehových nápojov;
- e) výčap strojeného vína a polovína;
- f) podávať kávu, čaj, čokoládu, iné teplé nápoje a občerstvenia;
- g) mať dovolené hry.

(2) Tieto práva môžu byť udelené buďto každé osobitne, alebo niekoľko z nich, alebo všetky dohromady, ale vždy musia byť v dovolení výslovne uvedené.

(3) Povolenie pod lit. d) a e) môže byť udelené len, pokiaľ tomu nezabranujú iné predpisy Česmedzujúce alebo zakazujúce výčap týchto nápojov.

(4) Vládnym nariadením bude ustanovený rozsah oprávnenia k obchodu, výčapu a predaju v drobnom pálených liehových nápojov.

§ 24.

Koncessia výčapnícka oprávňuje podávať príslušné nápoje hôštom v miestnosti určenej k provodzaniu živnosti alebo cez ulicu v nádobách nezatvorených, ako aj predávať ná-

poje tiež v zatvorených nádobách v množstve jakomkoľvek.

§ 25.

(1) Chce-li niekto dosiahnuť koncessie pre niektoré z oprávnení uvedených v § 23, vyžaduje sa krom všeobecných podmienok k samostatnému provodzaniu živnosti, aby žiadateľ bol spoľahlivý a bezúhonný.

(2) Koncessia bud' každým spôsobom odozretá, ak svedčia proti žiadateľovi alebo proti členom rodiny žiadateľovej, ktorí žijú so žiadateľom v rodinnom sväzku, také skutky, ktoré oprávňujú k domnienke, že by živnosti bolo zneužívané k podpore zapovedanej hry, prechovávačstva, nemravnosti alebo opilstva.

(3) Pri udelení koncessie nech sa berie zreteľ na potrebu obyvateľstva, d'alej na to, či miestnosť, kde dotočná živnosť má byť provodzovaná, je spôsobilá, na verejnú cestu, ulicu alebo na námestie, kde sa miestnosť nachádza a na to, môže-li sa na ňu snadno policajne dohliadať.

(4) Živnostenský úrad prv, ako koncessiu udelí, nech do lehoty stanovenej úradom vypočuje obec, v ktorej má byť stanovisko podniku, a kde je štátny policajný úrad, nech vypočuje tiež tento. Krom toho má byť miestne príslušné spoločenstvo pred udelením koncessie upovedomené o tom, že žiadosť bola podaná, a má sa vyzvať, aby v lehote najneskôr 14dennej podalo svoje dobrozdanie.

(5) Chce-li niekto sriadiť hotel k ubytovaniu cudzincov vo väčších mestách a kúpel'nych miestach, netreba brať zreteľ na potrebu obyvateľstva, a ide-li o sriadenie hotelov v horších krajinách na podporu turistiky, môže sa krom toho podľa okolností upustiť tiež od požiadavku snadného policajného dozoru.

(6) Jestliže by napriek námetkom obce žiadana koncessia ku provodzaniu niektorého oprávnenia vytýčeného v § 23 bola udelená, môže obec s odkladným účinkom odvolať sa na vyšší úrad do 15 dní po upovedomení, leda nejde-li o udelenie koncessie v takej miestnosti, v ktorej dosiaľ bola provodzovaná.

(7) V tej istej lehote odvolacie právo prísluší s rovnakým účinkom aj spoločenstvu, podalo-li včas svoje dobrozdanie a bola-li koncessia udelená proti jeho navrhу, leda že by išlo o ďalšie udelenie zmienené v predchádzajúcim odstavci.

§ 26.

(1) Jedna a tá istá osoba v jednej a tej istej osade môže nadobudnúť, najať alebo ako ná-

mestník prevziať len jedinú concessiu k provodzaniu výčapu a drobného predaja pálených liehových nápojov (§ 23); k provodzaniu ostatných hostinských a výčapníckych práv, vypočítaných v § 23, najvyšš koncessie dve.

(2) Živnosť hostinskú a výčapnícku má zpravidla provodzovať sám majiteľ concessie.

(3) Živnostenský úrad môže len z dôležitých príčin povoliť, aby tátu živnosť smela byť provodzovaná náimestníkom alebo prenajatá.

(4) Ak by boli tieto živnosti provodzované náimestníkom alebo nájomcom prv, ako by to úrad živnostenský schválil, majiteľ živnosti, ako aj jeho zástupca alebo nájomca potreštaný bude dľa predpisov tohto zákona, jednajúcich o prestupkoch a trestoch.

§ 27.

(1) Jestliže by niekto hostinskú alebo výčapnícku živnosť uvedenú v § 23, písm. c, d, e, alebo kaviareň chcel preložiť do inej miestnosti tej istej osady, nepotrebuje síce k tomu novej concessie, má si však vyžiadať schválenie živnostenského úradu, ktorý má pri tom dohliadať na to, hodí-li sa miestnosť, kde živnosť má byť provodzovaná, ďalej na verejnú cestu, ulicu alebo námestie, kde miestnosť sa nachádza, a na to, môže-li sa na ňu policajne dozerať a taktiež musí mať na zreteli potrebu obyvateľstva.

(2) Prv ako úrad živnostenský povolí, by živnosť hostinská a výčapnícka bola preložená, nech do lehoty stanovenej úradom vypočuje obec, v ktorej je stanovisko živnosti, tam však, kde je štátny policialný úrad, nech vypočuje tiež tento úrad. Krom toho príslušné miestne spoločenstvo pred udelením povolenia bud' upovedomené o tom, že žiadosť bola podaná a bud' vyzvané, aby v lehote najďž 14dennej podalo prípadné svoje dobrozdanie.

(3) Jestliže by napriek námetkam obce živnostenský úrad povolil, aby hostinská alebo výčapnícka živnosť bola do inej miestnosti preložená, obec môže odvolať sa na vyšší úrad do 15 dní po upovedomení.

(4) V tej istej lehote prísluší odvolacie právo tiež spoločenstvu, jestliže svoje dobrozdanie podalo včas a povolenie bolo dané proti jeho návrhu.

§ 28.

(1) Aby osoby, ktoré v tej istej obci alebo v niektornej súseďnej obci provodzujú hostinskú a výčapnícku živnosť, mohly provodzovať

túto živnosť iba dočasne inde, ako vo schválenej stálej provodzovacej miestnosti pri jednotlivých zvláštnych príležitostiach (národných slávnostach, dobročinných slávnostach, výstavách, stavbách, trhoch, vojenských cvičeniach, koncentráciach vojska, manévroch atď.), stačí licencia vydaná živnostenským úradom s prípadu na prípad po uvážení potreby, aká sa javí vzhľadom na žiadane provodzovanie živnosti; v tejto licencii nech sa udá presne, pri akej príležitosti, ďalej miesto, kde má byť živnosť provodzovaná, a čas, na ktorý platí.

(2) Podniky, ktoré výhradne k tomu smerujú, aby ubytovávaly a stravovaly cestujúcich niektorého dopravného podniku (cestujúci z medzipalubia alebo z tretej triedy lodnej alebo inej lodnej triedy, ktorá by jej nariadením bola na roveň postavená), v sberacej stanici alebo v prístave, v ktorom sa koná nalodenie, podliehajú zákonu o vysťahovalectve zo dňa 15. februára 1922, čís. 71 Sbierky zákonov a nariadení československého štátu.

§ 29.

Tlačové živnosti.

Tlačový zákon stanoví, pokial' dovolené je predávať výrobky tlačové

§ 30.

Živnostenské prostredkovanie služieb a miest.

(1) Po živnostensky provodzované prostredkovanie služieb a miest je živnosť concessovaná, a to bez rozdielu kategórií prostredkovanych miest a služieb.

(2) Kto túto živnosť chce nastúpiť, musí preukázať krom toho, že splnil podmienky predpísané pre samostatné provodzovanie živnosti vôbec (§§ 2 až 10), dostatočné všeobecné vzdelanie, spoľahlivosť vzhľadom na živnosť a vhodnú provodzovaciu miestnosť.

(3) Pri udelení concessie treba krom toho mať zreteľ na pomery miestne, a udelenie toto závisí tiež na tom, aby proti zamýšľanému provodzovaniu živnosti nebolo žiadnej závady so stanoviskami bezpečnostnej, zdravotnej a mravnostnej polície.

(4) Pri skúmaní miestnych pomerov nech menovite k tomu primerane sa prihlada, či a pokial' o prostredkovanie služieb a miest nie je v obci dostatočne postarané už samým štátom, župným sväzom, župou, okresom, obcou alebo spolkami; týmto cieľom treba vy-

počut' ústavy tieto prv, ako sa koncessia udelí. Ak bola koncessia udelená vzdor námietke vypočutých ústavov, môžu tieto do 15 dní od upovedomenia podať odvolanie s odkladným účinkom.

(5) Koncessiu možno udeliť tiež do odvolania.

(6) Vládnym nariadením môžu byť vydané ďalšie ustanovenia pre dosaženie koncessie ku prostredkovaniu miest a služieb jednotlivých kategórií.

§ 31.

(1) Koncessie môžu byť dané na prostredkovanie služieb a miest vôbec alebo udelené koncessie môžu byť obmedzené, menovite na určité druhy služieb a miest.

(2) Živnosť prostredkovania služieb a miest smie iba so zvláštnym svolením živnostenského úradu II. stolice provodzovaná byť tou istou osobou alebo v tej istej miestnosti zároveň s inou živnosťou.

(3) Majiteľom koncessie, ktorí nemajú zároveň tiež právo ubytovávať cudzincov (§ 23, lit. a) je zakázané ubytovávať cudzie ženské osoby hľadajúce prácu.

§ 32.

(1) Živnosť prostredkovania služieb a miest musí zpravidla majiteľ koncessie osobne provodzovať. Prenajať takúto živnosť sa nedovoluje.

(2) Živnostenský úrad II. stolice však môže z dôležitých príčin svoliť, aby živnosť provodzovaná bola náimestníkom.

§ 33.

(1) Každý žiadateľ o živnosť prostredkovania služieb a miest predlož úradu udeľujúcemu živnosť zároveň so žiadostou o koncessiu ku schváleniu provodzovací poriadok, v ktorom zvlášte stanovené byť musia presne výška a podmienky poplatkov, ktoré majiteľ pri jej provodzovaní chce vyberať.

(2) Majiteľovi koncessie je zakázané dávať alebo prijímať závdavky, ako aj prijímať kaucie za prostredkovane miesta.

(3) Provodzovací poriadok buď vyvesený v provodzovacej miestnosti.

(4) Ku každej zmene provodzovacieho poriadku je treba, aby ju živnostenský úrad II. stolice vopred schválil.

(5) Majitelia koncessií sú povinní na vyvzvanie živnostenského úradu podávať o živnosti nimi provodzovanej údaje, potrebné pre štatistiku verejného opatrovania práce.

§ 34.

Osoby, ktoré na základe drievejších predpisov riadnym spôsobom nadobudly povolenia k provodzovaniu prostredkovania služieb a miest, sú vzhľadom na ďalšie vykonávanie tejto živnosti podrobené predpisom tohto zákona a musia predložiť jednací poriadok predpísaný v § 33 do štyroch týždňov živnostenskému úradu II. stolice ku schváleniu.

§ 35.

Pohrebne podniky.

(1) Pri udelení živnosti označenej v § 22, pol. 23, treba pri skúmaní miestnych pomerov obzvlášte tiež na to primerane hľadieť, či a pokial' už obec dostatočne sa postarala o pochovávanie mrtvol.

(2) Vládnym nariadením budú vydané pohrebnejšie ustanovenia o rozsahu oprávnenia pohrebnych podnikov, ako aj dotyčne poplatkovej sadzby, ktorú žiadateľ o koncessiu má predložiť a ku ktorej treba schválenia živnostenského úradu.

(3) Proti udeleniu koncessie môže obec do 15 dní od upovedomenia podať odvolanie s odkladným účinkom.

§ 36.

Ziadosť o koncessiu.

Kto chce provodzovať nejakú živnosť, ku ktorej treba je koncessie, má žiadať o koncessiu a preukázať, čoho k tomu dľa zákona sa požaduje. Ku žiadosti o koncessiu pripojiť treba zároveň potvrdenie o zaplatení inkorporačnej taxy (§ 156, odst. 2). Prv ako koncessiu obdrží, nesmie živnosť tej provodzovať.

§ 37.

Zvláštne náležitosti.

(1) Chce-li kto nastúpiť koncesovanú živnosť, požaduje sa u neho krom toho, čo k samostatnému provodzovaniu živnosti vôbec je predpísané (§ 2 až 10), ešte tiež spoľahlivosť vzhľadom na príslušnú živnosť a pri živnostiach pomenovaných v § 22, pol. 1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 35 a 36 zvláštna spôsobilosť. Ako sa má preukázať spôsobilosť, ustanoví sa, pokial' o tom

v zákone tomto predpisy nie sú obsažené, vládnym nariadením.

(2) Taktiež vládnym nariadením stanovený bude preukaz spôsobilosti a rozsah živnostenského oprávnenia stavebných živností, uvedených v § 22, pol. 6.

(3) Po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, sriadeného spoločenstevného sväzu a príslušného spoločenstva, môže vládnym nariadením byť predpísané vôbec alebo pre jednotlivé miesta alebo územia, že určité označené kategórie hostinských a výčapníckych živností smejú byť udeľované jedine takým žiadateľom, ktorí preukážu zvláštnu spôsobilosť; tiež tento preukaz bude podrobnejšie upravený vládnym nariadením.

(4) Avšak predpisy zmienené v predošom odstavci smejú vydávané byť jedine nakoľko, nakoľko odborne-spoločenstevnými inštitúciami a odbornými učilišťami na území, o ktoré ide, postarané je o úplné vzdelenie dorostu v príslušných živnostiach.

(5) Pri udelení živností zmienených v § 22, pol. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 22, 23, 24, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 a 37, ako aj pri udelení živnosti predaja jedov a látok i preparátov určených k liekom, uvedenej v položke 14, treba krom toho mať na zreteli miestne pomery; mimo toho pri udelení živností uvedených v § 22 treba uvážiť námietky pozdvihnuté proti zamýšľanému provodzovaniu živnosti so stanoviská policie bezpečnostnej, mravnostnej, zdravotnej, požiarovej alebo dopravnej.

§ 38.

(1) Pred udelením koncessovanej živnosti, k nastúpeniu ktorej zvláštna spôsobilosť sa vyžaduje (§ 37, odst. 1, 2 a 3), živnostenský úrad nech dá príslušnému spoločenstvu počas troch týždňov príležitosť, aby u úradu nahliadio v doklady, ktoré strana predložila ako preukaz svojej spôsobilosti. V tej istej lehote spoločenstvo má na vôle podať dobrozdanie o predloženom preukaze spôsobilosti.

(2) Oslobodenie od preukazu spôsobilosti je prípustné, pri čom použiť sa má analogicky predpisov, obsažených pre remeselné živnosti v § 18 okrem odstavca 4.

(3) Predpis predchádzajúceho odstavca nevzťahuje sa na stavebné živnosti.

(4) Ustanovenia § 20 vzťahujú sa čo do preukazov zvláštej spôsobilosti analogicky na verejné obchodné spoločnosti a komanditné

spoločnosti. Nakoľko sa jedná o živnostenský podnik po továrnicky provodzovaný, stačí preukaz zvláštnej spôsobilosti námestníkovej (obchodného). Otázka, má-li koncessovaný živnostenský podnik považovať sa za provodzovaný po továrnicky, nech sa rozhodne v prípade pochybnosti podľa predpisu § 1, odst. 6.

(5) Okrem toho pred udelením koncessie pre také živnosti, pri udelení ktorých prihľadať treba na miestne pomery, vypočuť sa má do primeranej lehoty obec, v ktorej je stanovisko živnosti.

§ 39.

Výhoda.

(1) Vyžadujú-li toho nezbytne ohľady verejné, zmocnená je vláda, aby vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, sriadené snáď spoločenstevné sväzy a spoločenstvá, vydala predpisy o osobnej i odbornej spôsobilosti žiadateľov, ktorej je treba k dosaženiu koncessie, o jakosti stanoviska i provodzovne, o spôsobe, rozsahu a podmienkach provodzovania živnosti. Menovite môže sa ustanoviť, pokial snáď zakázané je provodzovať živnosť nájomcom alebo námestíkom, alebo pokial sa prehlašuje, že nie je dovolené súčasne provodzovať iných živností. Okrem toho môžu byť vydané predpisy o povinnom vedení zvláštnych kníh a výkazov, o prípustnosti zvláštej úpravy živnostensko-policajnej, o zreteli na miestnu potrebu, ako aj o tom, ktorá stolica koncessiu udeľuje.

(2) Vládnym nariadením môže byť ustanovené, aby v miestach, kde úrady v zaujmene istých výkonov a prácu vyžadujúcich zvláštnu verejnú dôvery určité osoby do služieb postavily, všetky iné osoby vylúčené boli z vykonávania týchto prác.

HLAVA III.

Živnosti, závody ktorých potrebujú povolenia.

§ 40.

Závody, ktoré potrebujú povolenia.

Povolenia potrebujú závody všetkých živností, ktoré ku svojmu provodzovaniu majú zvláštne ohništia, parné stroje, iné motory alebo vodné diela, alebo ktoré môžu ohrožovať alebo obťažovať súsedstvo účinkami zdraviu

škodlivými, alebo provozovaním ohrožujúcim bezpečnosť, zápachom alebo neobyčajným lomozom. Dokiaľ nebolo dané povolenie, nesmejú tieto závody byť sriadené.

§ 41.

O pokračovaní v obec.

Pri všetkých týchto závodoch, nakoľko nepatria medzi také, pri ktorých treba sa riadiť ustanoveniami § 42, úrad preskúma najkratším spôsobom možné závady a prípadne ustanoví podmienky a obmedzenia, pri ktorých závod môže byť sriadený, pri čom treba mať obzvlášte na zreteli, aby takéto živnostenské závody neškodili kostolom, školám, nemocnicam a iným verejným ústavom a budovám, ako aj aby už samotné pracovne neohrozovaly bezpečnosť života alebo zdravie osôb v nich zamestnaných.

§ 42.

Zvláštne pokračovanie pri niektorých závodoch.

(1) Závody tuto pomenované môžu sa povoliť len na základe pokračovania predpísaného v ďalších paragrafoch:

1. zrkadlové amalgamovne,
2. rýchle bielidlá,
3. bitunky a továrne na krvnú bielkovinu,
4. podniky na výrobu celuloidu, celuloidového tovaru a celuloidových filmov, taktiež sklady týchto výrobkov, továrne na celulózu,
5. továrne na cement,
6. cukrovary,
7. závody na čistenie čriev a dielne na struny z čriev,
8. výrobne dreveného dehtu (sriadujú-li sa inde, než kde sa dobýva surovina),
9. výrobne kameňouhoľného dehtu (sriadujú-li sa inde, než kde sa dobýva surovina),
10. dršťkárne,
11. závody na impregnovanie dreva,
12. závody na výrobu a rozvádzanie elektriky,
13. glejárne,
14. pece na pálenie hlineného tovaru,
15. továrne na strojené hnojivá,
16. továrne na chemický tovar,

17. kameňolomy, vápenice a sádrovne, po kial' nie sú vedľajším zamestnaním pri poľnom hospodárstve a zariadujú-li sa posledne menované dva závody inde, ako kde sa surovina dobýva,

18. koksové (sriadujú-li sa inde, než kde sa dobýva surovina),

19. výrobne koptu (sriadujú-li sa inde, než kde sa dobýva surovina),

20. bielidlá na kosti,

21. závody na pálenie kostí a továrne na spodium,

22. stúpy a mlyny na kosti,

23. kostivarne,

24. továrne na kotle,

25. slievárne kovov, hute, hámry, nakoľko právo ich sriadať nevyplýva z oprávnenia dľa všeobecného baňského zákona,

26. koželužne a sklady surových koží a kožuší,

27. továrne na lisované kvasnice,

28. továrne na dusičnú kyselinu,

29. továrne na sírovú kyselinu,

30. továrne na soľnú kyselinu,

31. močidlá a sušiarne na ľan a konope,

32. továrne na lepenku a plst' ku krytiu striech,

33. liehovary,

34. varne na loj,

35. mlyny na hutnícke odpadky vzniklé pri zpracovaní zlata a striebra,

36. mydlárne,

37. závody na rozvádzanie nafty,

38. továrne na oleje, pokost a laky,

39. rafinerie minerálnych olejov,

40. papierne,

41. závody na čistenie peria, štetín a žinôk,

42. plynárne a plynojemy,

43. pohodnice,

44. varne pokostu a terpentinu,

45. továrne na rohové gombíky,

46. továrne na salmiak,

47. závody na sírenie chmeľa,

48. sklárne,

49. varne na smolu, asfalt a kolomaž,

50. varne krvnej soli,
 51. továrne na stroje,
 52. sviečkárne,
 53. závody na opaľovanie ovčej vlny a bavlny,
 54. dielne na výrobu voskovaneho plátna,
 55. závody na prípravu ohňostrojních látok, ohňostrojních telies a výbušných látok,
 56. závody na výrobu zápalného tovaru.

(2) Vládnym nariadením, vydaným po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, môže byť tento soznam zmenený.

§ 43.

Ž i a d o s t .

O schválenie závodov uvedených v § 42 žiadane budú na živnostenskom úrade, pri čom doložené budúte potrebné popisy a výkresy.

§ 44.

E d i k t .

(1) Úrad má vyhlásiť, aký závod hodlá sa sriadiť, a to tým spôsobom, že edikt dá vysviť v príslušnej obci, ako aj že o tom zvláštne upovedomí obecného starostu, po prípade hlavného mestského notára a známych súsedov — dľa okolnosti tiež jedným oznamom v novinách, ustanovených k úradným vyhláškam — pri tom na dobu 2 až 4 týždňov uloží komisiu, u ktorej — nestalo-li sa to už drieve písomne — podať treba všetky námietky, ináče stavba závodu bude povolená, nebudú-li z úradnej povinnosti námietky proti nej učinené.

(2) Úrad má sa tiež postarať o to, aby úradné úkony, ktorých je snáď treba z príčin stavebnej, požiarovej a zdravotnej polície, ako aj dľa zákonov o používaní vody, čo možno súčasne prevedené boly s pojednávaním, či závod povoliť možno z príčin živnostenskej polície.

§ 45.

P o k r a č o v a n i e .

(1) Pri komisionálnom pojednávaní má úrad vyšetriť všetky dôležité okolnosti z úradnej povinnosti, hoci by žiadne námietky proti závodu podané neboly, naskytlé námietky dôkladne preskúmať a sa snažiť, aby rozpory pokial možno priateľským dohovorením sa skončili.

(2) V rozhodnutí, ktoré čo najskôr buď vydané, treba uviesť, či a nakoľko navrhnutý závod so zreteľom na živnostenskú policiu priupustiť možno, a či a nakoľko sa preto dovoľuje.

(3) Jestliže sa závod schváli, toto rozhodnutie má obsahovať podmienky a obmedzenia, ktorých treba sa pridržiavať pri jeho sriadení a provodzovaní, ako aj opatrenia, ktoré sa java byť potrebnými, aby snáď už stavba pracovieň nepriečila sa predpisom § 41.

(4) Boly-li činené proti podniku námietky z dôvodov súkromého práva a nepodarilo-li sa ich odstrániť priateľským dohovorením, budúte námietky tieto výslovne uvedené v danom schválení a ich prevedenie buď poukázané na porad práva. Živnostenský úrad nemôže preto zakázať stavbu závodu.

(5) Jedine súdu prislúcha na žiadosť strán rozhodnúť otázku, či so sriadením závodu, živnostensko-policajne schváleného, vyčkať treba až bude pravota vybavená, alebo či a s akým obmedzením medzi tým časom závod môže byť sriadený.

§ 46.

Náklady na ohlásenie a pokračovanie, spojené so sriadením živnostenských závodov, povinný je niesť podnikateľ; náklady, ktoré vznikly samovoľnými námietkami, nahradíť musí osoba, ktorá tieto námietky urobila.

§ 47.

Z m e n y v p r o v o d z o v a c o m z á v o d e .

(1) Chcel-li by niekto zmeniť spôsob provodzovacieho zariadenia alebo výroby alebo výrobu značne rozšíriť, čím by nastala niektorá z okolnosti predvídaných v § 40, má to označiť živnostenskému úradu, ktorý môže upustiť od komisionálneho pokračovania, presvedčí-li sa, že zamýšlaná zmena alebo rozšírenie pre súsedov alebo pre obec vôbec nebude mať v zápatí nových väčších škôd, nebezpečenstiev a tiažkostí, ako ktoré spojené sú so závodom už jestvujúcim.

(2) Nastúpiť na miesto dosavadného majiteľa živnosti niekto iný, nie je treba, aby provodzovací závod znova bol schválený.

§ 48.

A k o z a n i k n e s c h v á l e n i e .

(1) Jestliže závod do roka po dni, čo bol schválený, nepočne sa provodzovať alebo zo-

stane-li započaté provodzovanie po viac ako tri roky prerušené, zanikne schválenie závodu.

(2) Sú-li tu dôvody zretel'a hodné, budú tieto lehoty primerane predĺžené na žiadosť majiteľa živnosti.

(3) Zničí-li živelná pohroma alebo iná náhoda závod úplne, buď požiadane o jeho schválenie prv, ako sa počne znova provodzovať.

§ 49.

O d v o l a n i e .

(1) Rozhodnutie živnostenského úradu o závodoch, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú toho, ako treba použiť predpisov, ktoré sú obsažené v predošlých paragrafoch tejto hlavy, označené buď i s dôvodami stranám, totiž žiadateľom a osobám, ktoré činily námitky.

(2) Proti rozhodnutiu každá strana môže sa odvolať na vyššiu stolicu; odvolanie buď písomne alebo ústne do 15 dní podané u živnostenského úradu, ktorý bol učinil rozhodnutie v prvej stolici.

(3) Odvolanie, včas podané, má odkladací účinok.

§ 50.

(1) Živnostenskému úradu II. stolice sa necháva, pre tie miesta, kde sú alebo sriadené budú spoločenské alebo obecné verejné bitunky v dostatočnom rozmere, na návrh obecného zastupiteľstva zakázať, aby bitunkov už jestvujúcich nebolo ďalej používané a aby nové bitunky neboli sriadované.

(2) Bitunkové poplatky možno vyberať len so svolením živnostenského úradu II. stolice, ktorému prísluší tiež upravovať ich sadzby a schvaľovať bitunkový poriadok.

HLAVA IV.

O rozsahu a výkone živnostenských práv.

§ 51.

(1) Rozsah živnostenského práva posudzovať sluší podľa obsahu živnostenského listu alebo koncessie, šetriac pri tom predpisov, obsažených v paragrafoch nasledujúcich.

(2) Ak vznikne pochybnosť o rozsahu živnostenských práv, rozhodne živnostenský úrad II. stolice, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, ktorá o veci tej vypočuť má

sriadený spoločenstevný sväz a príslušné spoločenstvo.

§ 52.

(1) Každý živnostník má právo spojiť všetky práce, ktorých je treba, aby úplne zhotoval svoje výrobky, a je oprávnený mať k tomu cielu potrebných pomocníkov tiež iných živností. Pomocníkmi, nakol'ko ide o živnosti remeselné alebo také živnosti concessované, k nastúpeniu ktorých zvláštne spôsobilosť sa vyžaduje (§ 37, odst. 1), nerozumejú sa učňovia príslušných iných živností.

(2) Živnostníci majú taktiež právo, aby si sami v dobrom stave udržovali svoje závodové zariadenia, stroje, náčinie a iné provodzovacie pomôcky, ako aj aby pre potrebu vlastného svojho podniku zhotovali si obvyklé v obchode pomôcky, ktoré sú potrebné k tržobnému odbytu ich výrobkov (bednenie, obalovanie a pod.).

(3) Živnostník nie je obmedzený na predaj tovaru zhotoveného ním samým.

§ 53.

(1) Ohláška obchodnej živnosti, ak nie je obmedzená na určitý tovar alebo na určité druhy tovaru, oprávňuje viesť obchod so všetkým tovarom, ktorý dovoľuje sa volne predávať a ktorého predaj nie je viazaný k zvláštnemu dovoleniu (concessii).

(2) Ohláška obchodnej živnosti, obmedzenej na určitý tovar alebo na určitý druh tovaru, oprávňuje iba obchodovať príslušným tovarom.

(3) Drobný predaj v rozsahu vytýčenom v odstavci prvom (obchod s miešaným tovarom) môžu ohlašovať jedine osoby, ktoré podajú preukaz spôsobilosti naznačený v § 14.

(4) Ten istý preukaz podať treba pri nastúpení obchodu s koloniálnym, špecerajným a materiálnym tovarom.

(5) Majiteľom obchodných živností, dotčených v predchodzích odstavcoch, ktorí pri ohláške živnosti majú podať preukaz spôsobilosti, prísluší výhradné právo predávať na drobno cukor, kávu, čaj, korenie, minerálne oleje, materiálny tovar a barvivá; na drobno obchodovať s pálenými liehovými nápojmi v lahvách, zatvorených podľa obchodníckeho zvyku, môžu len na základe zvláštnej ohlášky (§ 239, odst. 3).

(6) Výhrada stanovená v predošлом odstavci nevzťahuje sa ani na predajné práva

výrobcov, ani vôbec na predajné práva už nadobudnuté a v miestach, kde v deň vyhlásenia tohoto zákona ešte žiadna z drobných obchodných živností uvedených v odstavci 3 a 4 nemá svojho stanoviska, neplatí potiaľ, pokial táto výnimka nebude zrušená vládnym nariadením vzhľadom na podstatný vývoj miestnych pomerov.

§ 54.

(1) Majiteľ obchodnej živnosti v tejto svojej vlastnosti vôbec nemá práva zhotovovať alebo zpracovávať živnostenské výrobky a prerábať alebo opravovať ich; je však oprávnený vykonávať na tovare, ktorý ponúka alebo má dodať, také zmeny, ktorými sa má tovar iba prispôsobiť potrebám kupujúceho, aby odbyt bol umožnený.

(2) Majiteľ obchodnej živnosti je oprávnený prijímať objednávky na tovar, ktorý podľa ohlášky svojej živnosti smie predávať. K tomuto účelu je tiež oprávnený brať mieru, predpokladajúc, že dá objednaný tovar zhotoviť samostatnými výrobcami. S tým istým obmedzením smie prevádzkať zmeny a opravy na výrobkoch ním dodaných.

(3) Čo sa týče práva brať mieru, zmieneného v predchádzajúcom odstavci, sú majitelia obchodných živností v tejto svojej vlastnosti oprávnení brať mieru na obuv, mužské, ženské a detské šaty, zhotovenie ktorých spadá v rozsah oprávnenia remeselnnej obuvičkej a krajčírskej živnosti, jedine potiaľ, pokial je toho treba, aby vybrali vhodný tovar zo svojho skladu. Toto obmedzenie práva brať mieru nevzťahuje sa na tých majiteľov obchodných živností, ktorí už tri mesiace pred účinnosťou tohoto zákona provodzovali výhradne alebo prevážne obchod obuvou alebo šatstvom.

(4) Majiteľom obchodných živností neprísluší právo prijímať objednávky na opravu obuvi, potažme šatstva.

§ 55.

Stále provodzovacie miestnosti.

(1) Kto provodzuje slobodnú alebo remeselnú živnosť, môže v obci jej stanoviska mať niekoľko stálych provodzovacích miestností (dielieň alebo predajeň) a môže ich preložiť na iné stanovisko v obci.

(2) To má sa však vždycky oznámiť živnostenskému úradu.

(3) Koncessovaná živnosť môže byť preložená na iné stanovisko v tej istej obci jedine po vyžiadanej schválení živnostenského úradu.

(4) Ak ide o preloženie koncessovanej živnosti, pri udelení ktorej treba mať na zreteli miestne pomery (§ 37, odst. 5), živnostenský úrad prv, ako to schváli, má vypočuť obec, v ktorej bude stanovisko živnosti.

§ 56.

Vedľajšie závody a skladы.

(1) Chcú-li živnostníci mimo svojej hlavnej provodzovne sriadiť vedľajšie závody alebo skladы (ku ktorým však nepočítajú sa prosté skladы a iné miestnosti slúžiace iba k uschovaniu tovaru), sú povinní, nakoľko ide o slobodné alebo remeselné živnosti, oznámiť to vždycky živnostenskému úradu a označiť stanovisko vedľajšieho závodu alebo skladu. Oznámenie toto treba učiniť jak živnostenskému úradu hlavnej provodzovne, tak i tomu živnostenskému úradu, v okrese ktorého bude stanovisko vedľajšieho závodu alebo skladu.

(2) Pri koncessovaných živnostiach treba v týchto prípadoch vyžiadať si zvláštne schválenie živnostenského úradu, a to, ak ide o živnosť, ktoré udeľovať prislúcha vyšiemu úradu, oného vysšieho úradu, v administratívnom obvode ktorého vedľajší závod alebo sklad má mať svoje stanoviško, v ostatných však prípadoch nech sa vyžiada schválenie oného živnostenského úradu, v okrese ktorého má byť stanovisko vedľajšieho závodu alebo skladu. Vždycky však musí sa to oznámiť tiež živnostenskému úradu hlavného závodu.

(3) Ak prekážajú zamýšľanému sriadeniu vedľajšieho závodu alebo skladu okolnosti, ktoré podľa tohoto zákona nedopúšťajú, aby vydaný bol živnostenský list (§ 13) alebo daná bola koncessia (§ 36), úrad zakáže strane sriadiť vedľajší závod alebo sklad a oznámi jej prekážku toho.

(4) Okrem toho úrad tiež v tomto prípade, ak ide o sriadenie novej provodzovne, šetriť má predpisov obsažených v tretej hlove.

§ 57.

Živnostníci môžu tiež mimo obec svojho stanoviska svoje živnostenské výrobky kamkoľvek živnostníkom, ktorí tieto výrobky smejú mať, dávať do predaja, ich na objednávku dodávať a vykonávať objednané práce.

§ 58.

(1) Živnostenský úrad II. stolice, vypočujúc spoločenstvo a obecné zastupiteľstvá, môže z dôvodov požiarovej polície nariadiť, aby provodzovanie živnosti kominárskej bolo chránené podľa okresov; toto ohraničenie nesmie zpravidla sahať prez obvod politického okresu.

(2) Ohraničenie takéto, ak treba toho z dôvodov polície zdravotnej, môže od živnostenského úradu II. stolice nariadené byť po vypočutí príslušných spoločenstiev a obecných zastupiteľstiev tiež pre výkon prietočnej (čističia stokov) a pohodníckej živnosti.

(3) Takéto ohraničenia majú za následok, že v každom ohraničenom okrese iba tí majitelia živnosti príslušného druhu sú oprávnení vykonávať práce, ktorí majú v tom okrese svoje stanovisko. Avšak v prípadoch naliehavé súrnych kominári, prietočníci a pohodníci môžu tiež mimo svojho okresu privzati byť k výpomocným prácам.

(4) Živnostenský úrad II. stolice vypočujúc sriadené spoločenstvo a obecné zastupiteľstvo, môže nariadiť zmenu alebo zrušenie týchto ohraničení podľa okresov, bez toho, že by pre to živnostníkom, ktorých sa to týka, prislúchal nárok na odškodenie.

§ 59.

Pre sídlenie.

U všetkých živností považovať treba presídlenie do niektorého miesta mimo obec dosavadného stanoviska za založenie novej živnosti, avšak nežiada sa znova preukaz odbornej spôsobilosti, predpísaný u niektorých živností.

§ 60.

Zovňajšie označenie.

Živnostníci sú viazaní používať vhodného zovňajšieho označenia na svojich stálych provodzovacích miestnostiach alebo svojich bytoch a sú oprávnení používať iných náveštných prostriedkov.

§ 61.

O povinnosti k zápisu firmy a viesť obchodné knihy platia dosavadne zákony a nariadenia.

§ 62.

Za sa hovanie do zovňajšieho označenia.

(1) Žiadny živnostník nie je oprávnený privlastniť si proti právu k označeniu svojho provodzovacieho miesta alebo bytu, ako aj v obežníkoch, verejných náveštiach alebo cenníkoch meno, firmu, znak alebo zvláštne označenie závodu, ktorý náleží inému tuzemskému živnostníkovi alebo výrobcovi, alebo týmto práve uvedeným spôsobom predmety svojej živnosti falošne označovať, ako by boli vyšly z iného závodu.

(2) Takéto zasiahnutie oprávňuje škodou postihnutého domáhať sa u príslušného živnostenského úradu, aby zastavené bolo ďalšie používanie bezprávneho pomenovania, alebo aby zapovedané bolo falošné náveštie.

(3) Ochrana, poskytnutá škodou postihnutému, nie je tým vylúčená, že pri bezprávnom pomenovaní alebo falošnom náveští meno, firma, znak alebo zvláštne označenie závodu alebo pomenovanie cudzieho provodzovacieho miesta uvedené boly s takými dodatky, výpustkami alebo zmenami, ktorých pri obyčajnej pozornosti nemožno spoznať.

§ 63.

(1) Bolo-li niektoré zasiahnutie, uvedené v § 62, spáchané vedome, pachatel' je vinný prestupkom, ktorý sa trestá dľa živnostenského zákona.

(2) Trestné pokračovanie pre takéto zasiahnutie, pokial' tu nieto trestného skutku, ktorý dľa platných trestných predpisov z úradnej povinnosti musí byť trestaný, alebo ktorý je podrobéný poriadkovej pokute dľa §§ 21 a 24 zákonného článku XXXVII z r. 1875, môže zavedené byť len na žiadosť škodou postihnutého.

(3) Jestliže však škodou postihnutý odvolá žiadosť svoju prv, ako úradné usnesenie ohlásené bude žalovanému, odpadá každé potrestance, ako i ďalšie vyšetrovanie, aby žalovaný bol potrestaný, ovšem bez újmy súkromoprávnych nárokov škodou postihnutého na nahradu.

§ 64.

Ochrana poskytnutá v §§ 62 a 63 tuzemským živnostníkom a výrobcom prislúcha tiež cudzozemským živnostníkom a výrobcom pod tou podmienkou, ked' ich štát reciprocitu zachováva.

§ 65.

Prestupkom d'alej sa previní:

a) každý živnostník, ktorý v prípadoch, ktoré už § 62 alebo zákonom o ochrane živnostenských známok nie sú vytýčené, k zovňajšiemu označeniu svojho závodu alebo bytu, k označeniu živnostenských výrobkov alebo vôbec pri provodzovaní svojich obchodov a pri svojom podpise užíva meno jemu nepríslušiaceho, nie súc k tomu oprávnený už vykonaným zápisom svojej firmy do obchodného registra;

b) každý živnostník, ktorý v prípadoch uvedených v lit. a) prikladá si vyznamenania, ktoré mu udelené neboli;

c) každý živnostník, ktorý v prípadoch uvedených v lit. a) užíva pomenovania, z ktorého sa môže súdiť na spoločenský pomer, kdežto vskutku takého pomeru nieto;

d) každý živnostník, ktorý nie súc k tomu oprávnený vykonaným už zápisom svojej firmy do obchodného registra, v prípadoch uvedených v lit. a) neužíva svojho plného mena a priezviska;

e) každý živnostník, ktorý v prípadoch uvedených v lit. a) pri skutočnom spoločenskom ponere užíva pomenovania, v ktorom nie je obsažené jedine meno spoločníkov, ale okrem toho doložka, ktorá naznačuje jestvovanie nejakej spoločnosti, leda že by bol živnostník k užívaniu takejto firmy oprávnený dľa obchodného zákona.

§ 66.

(1) Jestliže čin uvedený v §§ 62—65 podlieha trestu dľa iných zákonných predpisov, tresty v § 226, lit. a), b), c) živnostenského zákona nemajú zvlášte byť ukladané.

(2) Rozhodovať o nárokoach na náhradu škody, ktorá vznikla zasiahnutím a prestupkami naznačenými v §§ 62 až 65, prísluší výhradne riadnym súdom, ktoré jak o jestvovaní, tak aj o veľkosti škody rozhodovať budú dľa voľnej úvahy.

§ 67.

Stanovenie najvyšších sadzieb.

(1) Pre drobný predaj vecí, ktoré patria k najsúrnejším potrebám dennej spotreby, d'alej pre živnosti kominársku, prietočnícku, pohodnícku, dopravnú a pre živnosť verejných posluhov môžu stanovené byť najvyššie sadzby.

(2) Pre živnosť kominársku, prietočnícku a pohodnícku musia takéto sadzby každým spôsobom stanovené byť vtedy, ak bolo podľa § 58 nariadené ohraďenie príslušných živností podľa okresov. Sadzby pre jednotlivé obce môžu byť stanovené rôzne.

(3) Sadzby dotknuté v predošlých odstavcoch ustanoví živnostenský úrad II. stolice, vypočujúc obecné zastupiteľstvá, d'alej obchodnú a živnostenskú komoru a príslušné spoločenstvá a na zreteľ berúc jestvujúce pomery; sadzby tieto platia do odvolania jedine pre obvod príslušných obcí.

(4) Pre živnosti zabývajúce sa dopravou osôb, najvyššie sadzby, dotknuté v predošom odstavci, ustanovené budú živnostenským úradom II. stolice na návrh obecného zastupiteľstva a po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, ako aj sriadených spoločenstiev.

§ 68.

Označenie cien.

Pre drobný predaj vecí, ktoré patria k nezbytným potrebám dennej výživy, ako i pre hostinskú a výčapnícku živnosť, d'alej pre dopravnú živnosť a pre živnosť verejných posluhov živnostenský úrad má nariadiť, aby ceny zjavne označené boli dľa množstva a jakosti.

§ 69.

O povinnosti provodzovať niektoré živnosti.

Ddržitelia živností pekárskej, mäsiarskej, kominárskej, prietočníckej a dopravnej ne-smú započať provodzovanie živnosti pre-rušiť dľa svojej vôle, lež sú povinní štyri týždne vopred oznámiť úradu, že chcú pro-vodzovanie zastaviť.

§ 70.

Úprava jednotlivých živností.

(1) Vládnym nariadením bude stanovené, akým spôsobom majetníci obchodu so starinou (vetošníckych) a záloženských živností, d'alej živností prostredkovania služieb a miest majú viesť svoje knihy a akej policajnej kontrole čo do rozsahu a spôsobu svojho obchodovania majú sa podrobiť.

(2) Živnosti zabývajúce sa dopravou osôb a živnosti verejných posluhov, živnosť kominárska, prietočnícka a pohodnícka, d'alej hostinské a výčapnícke živnosti, živnosti prostredkovania služieb a miest a pohrebné pod-

niky podrobené sú živnostensko-policajnej úprave, ktorá sa môže vzťahovať na jednotlivé druhy živností i na jednotlivé živnostenské podniky.

(3) Vymedzenie predajných práv medzi lekárnikov a drogistov (materialistov) bude po vypočutí obchodných a živnostenských komôr a príslušných spoločenstiev upravené vládnym nariadením.

§ 71.

Námestníci (obchodvedúci) alebo nájomci.

(1) Každý živnostník môže svoju živnosť provodzovať tiež námestníkom (obchodvedúcim, dielovedúcim) alebo ju prenajať. Podnájom živnosti sa nedopúšťa.

(2) Námestník (obchodvedúci, dielovedúci) alebo nájomca (arendátora) musí práve ako sám majiteľ živnosti mať vlastnosť, ktorých treba je k samostatnému provodzovaniu príslušnej živnosti. Preto pri slobodných a remeselných živnostiach musí námestník (obchodvedúci) alebo nájomca od majiteľa živnosti byť oznámený živnostenskému úradu, ale pri koncessovaných živnostiach musí majiteľ živnosti vyžiadať si schválenie živnostenského úradu.

(3) Čo sa týka živností hostinských a výčapníckych, platia predpisy § 26, a dotyčne živnostenského prostredkovania služieb a miest platia predpisy § 32.

(4) Predpisy tohto paragrafu platia tiež o vlastníkovi reálnej živnosti, ktorý, nemajúc zákonitej spôsobilosti k jej provodzovaniu, chce ju provodzovať námestníkom (obchodvedúcim) alebo nájomcom.

§ 72.

Prevod živnosti.

(1) Jestliže dedič alebo odkazovník chce po smrti živnostníkovej živnosť d'alej viesť, povinný je ohlásiť ju znova na svoje vlastné meno.

(2) Rovnako má sa to znova ohlásiť, ak bol živnostenský závod jednaním medzi živými prevedený na inú osobu.

(3) Ak ide o živnosť koncessovanú, je v oboch prípadoch treba novej koncessie.

(4) Avšak po smrti živnostníkovej koncessovaná alebo remeselná živnosť alebo obchodná živnosť viazaná preukazom spôsobi-

losti (§ 14, pokiaľ sa týka § 53, odst. 3 a 4) môže na základe dekretu o koncessii alebo živnostenského listu príslušiaceho zomrelému živnostníkovi d'alej byť provodzovaná na účet vdovy alebo k dedictvu oprávnených nezletilých sostupných, ak nebola vdova vlastnou vinou rozvedená, počas jej vdovstva alebo až do zletilosti sostupných a to na prosté oznámenie, učinené živnostenskému úradu.

(5) Ak zostanú po živnostníkovi jak vdova, ktorá nie je s ním z vlastného previnenia súdne rozvedená a ktorá chce živnosť d'alej provodzovať, tak i nezletilí sostupní, právo dotknuté v predchádzajúcom odstavci prísluší zmieneným osobám spoločne, leda že by živnostník učinil o nom zvláštne opatrenia. Jednotlivé osoby takto oprávnené môžu sa práva tohto za seba vzdať.

(6) Taktiež treba je prostého oznámenia živnostenskému úradu, ak má byť živnosť d'alej vedená na účet podstaty po dobu konkurného alebo pozostalostného pokračovania.

(7) V prípadoch výšuvedených, ak vyžaduje toho povaha živnosti, ustanovený bud' podľa § 71 spôsobilý námestník (obchodvedúci, dielovedúci).

§ 73.

Odnatie živnostenského práva.

(1) Jestliže pri niektorom živnostníkovi dodatočne sa zistí, že už od počiatku nemal a ešte dosiaľ nemá nejaké zákonitej náležitosti pre samostatné provodzovanie živnosti, môže úrad, príslušný k prijatiu živnostenskej ohlášky alebo k udeleniu koncessie, d'alej provodzovanie živnosti jemu zakázať a živnostenský list alebo koncessiu odňať.

(2) Pri živnostiach uvedených v § 22, pol. 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 22, 23, 33, 34, 35, 36 a 37 koncessia môže byť odňatá tiež vtedy, jestliže živnosť do šest mesiacov, a pri živnosti menovanej v § 22, pol. 3, do dvoch mesiacov po udelení koncessie nepočne sa provodzovať alebo ked' provodzovanie preruší sa pozdejšie po dobu práve tak dlhú.

§ 74.

Vyhľadávanie objednávok tovaru majetníkmi živností alebo obchodnými cestujúcimi.

(1) Majetníci živností sú oprávnení, cestujúci mimo svojho stanoviska alebo prostredníctvom zmocnencov (obchodných cestujúcich)

cich), ktorí sú v ich službe a úradnými legitimáciami sú opatrení, vyhľadávať objednávky tovaru u obchodníkov, továrníkov, živnostníkov, vôbec u takých osôb, v živnosti ktorých upotrebuje sa tovar ponúkaného druhu; nesmú však pri tom, okrem na trhoch, so sebou mať nijaký tovar na predaj, ale iba vzorky.

(2) Vyhľadávať objednávky tovaru u osôb, ktoré takého tovaru vo svojej živnosti nepotrebujú, je majetníkom živnosti alebo ich znocnencom cieľom odbytu osadníckeho, ko-renného a materiálneho tovaru v ich stanovisku a mimo neho úplne zakázané; pri inom tovare je vyhľadávanie objednávok mimo stanoviska u rečených osôb dovolené len v jednotlivých prípadoch na výslovné písomné vyzvanie, ktoré má znieť na určitý tovar a prisluchať majiteľovi živnosti.

(3) Po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory a účastného spoločenstva môže pre určitý tovar alebo určité okresy čiže jednotlivé živnosti vládnym nariadením byť pripustené, aby tiež bez tohto vyzvana vyhľadávané byť mohly objednávky tovaru u osôb zmienených v 2. odstavci.

§ 75.

Výrobci hodín, zlatého a strieborného tovaru, veľkoobchodníci s týmito vecmi, ďalej obchodníci s klenotmi a drahými kameňmi, ako aj zmocnenec v ich bezprostrednej službe postavení, ak je stanovisko príslušnej živnosti v tuzemsku, sú oprávnení na svojich obchodných cestách so sebou na predaj vziať nielen vzorky, lež i samý predávaný tovar, keď podľa jeho povahy vylúčený je predaj podľa vzorkov, avšak má pri tom platnosť obmedzenie, že tento tovar smie predávaný byť jedine oprávnenému priekupníkovi.

§ 76.

(1) Potrebné ustanovenia o obsahu a vyhotovení legitimácií, určených pre obchodných cestujúcich, budú vydané vládnym nariadením po vypočutí obchodných a živnostenských komôr.

(2) Žiadosti o tieto legitimácie musia byť vybavené najneskôr do osiem dní a sú odmiennute byť jedine z dôvodov uvedených v príslušnom nariadení.

(3) Vládnym nariadením bude mimo toho ustanovené, pokial' osoby v § 75 uvedené potrebujú zvláštnej legitimácie príslušného puncovného úradu.

§ 77.

Vyhľadávanie objednávok tovaru samostatnými obchodnými jednatelmi.

(1) Obchodní jednatelia, ktorí nie sú v službe niektorého živnostníka, sú povinní podľa § 11 ohlásieť provodzovanie svojho obchodu.

(2) Títo jednatelia sú z príčiny obchodovania predkladať osobám v § 74, odstavci 1 uvedeným, vzorky predmetov, ktorých upotrebuje sa v ich živnosti, im ceny tovaru oznamovať a od nich objednávky predmetov rečeného druhu prijímať.

(3) Obchodným jednatelom nie je dovolené, aby okrem svojich vzorkov mali ešte so sebou tovar, aby vzorky alebo tovar na svoj účet predávali a aby jednatelské obchody s inými osobami uzavierali nežli s takými, v živnosti ktorých spotrebuje sa tovar ponúkaného druhu.

(4) Obchodní jednatelia, ktorí svoju živnosť cestujúc provodzujú, nesmejú mať žiadnych skladov tovaru alebo skladíšť.

(5) Vzorky buďte zmocňovateľom jednatelovým označené ako vzorky.

§ 78.

Predaj tlačív.

Na odpredaj tlačív a ku sbieraniu predplatiteľov alebo subškribentov nevzťahujú sa ustanovenia §§ 74, 76 a 77; o tom platia len zvláštne predpisy, dané v tlačovom zákone.

§ 79.

Cudzozemskí obchodní cestujúci.

Obchodní cestujúci, ktorí zastupujú cudzozemské priemyslové, živnostenské alebo obchodné podniky, nakoľko podľa obchodných smlúv svojho času platných sú priupustení k obchodovaniu v tuzemsku, sú rovnako podrobení horejším ustanoveniam; legitimácií dotčených v § 76, odstavci 1, nepotrebujú tí obchodní cestujúci a samostatní jednatelia, ktorí sú už legitimovaní živnostenským legitimáčnym lístkom, uvedeným v obchodných smluvách.

§ 80.

Roznášanie na predaj.

(1) Jedine osoby oprávnené k tomu zákonom o podomnom obchode smejú tovar

s miesta na miesto, okrem na trhoch, na predaj roznášať a z domu do domu nosiť a ponúkať.

(2) Toto obmedzenie však nevzťahuje sa na výrobky poľného a lesného hospodárstva, ktorých sa každého dňa potrebuje, ako na mlieko, vajcia, ovocie, zeleninu, rastlé kvetiny, maslo, drôbež a drevo, d'alej na prirodzené kyselky, nakoľko predaj týchto vecí koná sa z domu do domu alebo na ulici výrobcomi alebo ich zmocnencami, alebo oprávnenými obchodníkmi.

(3) Liehové nápoje a ocot sú vylúčené z obchodnej úľavy, udelenej predchodzími ustanoveniami.

(4) Živnostenský úrad II. stolice môže zakázať v jednotlivých obciach tento predaj vzhľadom na určité veci a na určitý čas, po prípade pre určité časti jednotlivých obcí z dôvodov zdravotnej alebo tržnej polície na návrh obecného zastupiteľstva, ktoré má vypočuť zúčastnené živnostenské spoločenstvá.

(5) V prípadoch zvláštneho zreteľa hodných živnostenský úrad vypočujúc príslušné spoločenstvá, môže vždycky na tri roky a na odvolanie drobným živnostníkom usadlým v jeho okrese pre ich lepšiu obživu dovoliť, aby od domu k domu predávali svoje vlastné výrobky v obci, kde je stanovisko ich živnosti. K tomu účelu budú vyhotovené zvláštne úradné legitimácie. Pre jedného živnostníka bude vyhotovené iba po jednej legitimácii, ktorá však môže zároveň prislúchať určitým rodinným členom alebo zástupcovi vopred menovanému.

§ 81.

Zakazuje sa predávať chlieb a iné pečivo z domu do domu alebo na ulici, okrem prípadov označených v § 80, odstavci 1 a 5. Dodať chlieb a iné pečivo odberateľom pekárovým dovolené je iba na objednávku, ak koná to pekár sám, jeho príslušníci a jeho pomocníci.

§ 82.

Zakazuje sa zamestnávať deti školou povinné pri predajoch uvedených v §§ 80 a 81; živnostenský úrad môže obmedziť alebo zakázať, aby boli zamestnané pri tom ženy, ktorým nie je ešte 18 rokov.

§ 83.

Zahraničný obchod.

(1) Živnostníci usadlí v cudzozemsku môžu, ak majú československí štátni príslušníci

rovnaké právo v príslušnej krajine cudzej, v tuzemsku vykonávať na objednávku také práce živnostenské, k výkonu ktorých nie je treba koncessie.

(2) Dovoz vecí vyrobených v cudzozemsku a dodanie ich objednateľovi podrobuje sa obmedzeniam obsaženým v colných predpisoch.

§ 84.

Verejné výpredaje.

Každý verejne ohlásený predaj, smerujúci k urýchlenému scudzeniu v drobnom predaji tovaru alebo iných hnuteľných vecí, patriacich k živnostenskému závodu, môže sa konať len s povolením živnostenského úradu.

§ 85.

Žiadosť o povolenie výpredaja.

Žiadateľ o takéto povolenie má podať živnostenskému úradu miesta, kde výpredaj konať sa má, písomnú žiadosť, v ktorej musia byť obsažené tieto udaje:

- a) označenie tovaru, ktorý bude predávaný, dľa množstva a spôsobu;
- b) presný udaj výpredajového stanoviska;
- c) doba, po ktorú výpredaj má trvať;
- d) osoby, vo vlastníctve ktorých nachádzajú sa tovar alebo iné hnuteľné veci, ktoré majú byť vypredané; d'alej osoby, ktorými výpredaj má byť konaný (na pr. majiteľ živnosti, jeho sriadcenci, obchodný jednateľ a pod.);

e) dôvody, z ktorých má sa výpredaj konať, ako: smrť majiteľa obchodu, zanechanie živnosti, prevod obchodu na nového držiteľa, presídlenie obchodu, živelné pohromy a pod.

§ 86.

Povolenie.

(1) Živnostenský úrad má rozhodnúť po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory a spoločenstva, ku ktorému žiadateľ náleží.

(2) Dobrozdania majú sa vzťahovať tiež na to, aby boli správne udaje, ktoré žiadateľ učiniť má podľa § 85, lit. e).

(3) Pre podanie týchto dobrozdaní má živnostenský úrad ustanoviť primeranú lehotu, ktorá nemá byť dlhšia od 14 dní, a keď by dobrozdanie došlo alebo lehota táto bola prešla, má rozhodnúť najdlž v 30 dňoch.

(4) O každom povolenom výpredaji má byť upovedomený úrad, vymerajúci daň v prvej stolici.

§ 87.

(1) Živnostenský úrad prvej stolice môže udeliť povolenie k výpredaju najvýš na čas troch mesiacov; na dlhší čas, a to najďalej až do jedného roku, povolenie toto za okolnosti zvláštneho zreteľa hodných môže byť udelené alebo predĺžené jedine živnostenským úradom II. stolice.

(2) Udeliť povolenie vyhraďuje sa voľnej úvahy úradu po uvážení všetkých príslušných okolností.

(3) Povolenie k výpredaju pre obchod, ktorý ešte netrvá úplné dva roky, smie udelené byť len keď majiteľ obchodu zomrel alebo keď nastaly živelné pohromy alebo jestli sú tu iné prípady hodné zvláštneho zreteľa. Výpredaj má stále vzťahovať sa iba na tovar pôvodne ohlášený (§ 85, lit. a).

(4) Živnostenský úrad má právo v predajnej miestnosti konáť v tomto smere revízie; vo veľkých a malých obciach môže výkonom revízie poveriť obecných a obvodných notárov.

(5) Čo sa týka žiadaneho stanoviska výpredaja (§ 85, lit. b), povolenie živnostenského úradu má sa stať vo veľkých a malých obciach po vypočutí obecného starostu a v mestách, kde sú osobitné štátne policajné úrady, po vypočutí týchto.

§ 88.

Pred obdržaným povolením výpredaj nesmie byť ani ohlašovaný ani zahájený, taktiež nesmie sa v ňom pokračovať vyše povolenej doby.

§ 89.

Záverečné ustanovenia o výpredajoch.

(1) Predpisy tiéto nevzťahujú sa na predaje, ktoré konajú sa na základe súdneho alebo iného úradného rozkazu alebo správou konkúrnej podstaty.

(2) Peňažitá pokuta pripadne chudobinskému fondu miesta výpredajového.

(3) Jestliže by výpredaj nezostal obmedzený na tovar pôvodne ohlášený, musí byť výpredaj ihned zatvorený a tovar, pridaný po otvorení výpredaja ku skladu tovaru, vyhlásiť treba za prepadlý, bez újmy tomu, že uložená bude primeraná peňažitá pokuta. Výťažok za tento tovar pripadne taktiež príslušnému chudobinskému fondu.

HLAVA V.

Tržný obchod.

§ 90.

Návšteva trhov.

(1) Každý má právo dochádzať na trhy so všelijakým tovarom v obchode dovoleným, nakoľko tento tovar podľa druhu trhu je na ňom k obchodu priupustený.

(2) Tovar však, predaj ktorého je viazaný koncessiou alebo preukazom spôsobilosti, môže i na trhoch byť predávaný len od živnostníkov, opatrejných príslušnou koncessiou, alebo preukazom spôsobilosti.

§ 91.

Trhovníci.

Kto chce prevádzkať samostatnú živnosť obchodovania po trhoch (fierant, trhovník, šefraník), má ju ohlásiť dľa § 11.

§ 92.

Cudzozemcami.

S cudzozemcami nakladá sa čo do práva k návšteve trhov ako s tuzemcami, nakoľko nebude nariadená odchýlka od toho na základe reciprocity.

§ 93.

Predmety tržného obchodu.

a) Na hlavných trhoch (jarmokoch).

Predmetom tržného obchodu na veľtrhoch, výročných trhoch a trhoch v kúpeľných mestach, postavených im na roveň zvláštnymi nariadeniami po liečebnú dobu, ďalej na púťových (hodových) trhoch je všelijaký vo voľnom obchode dovolený tovar, nakoľko príslušné tržné oprávnenia nie sú výslovne obmedzené na jednotlivé druhy predmetov, ako na príklad na dobytok, vlnu, obilie, detské hračky atď.

§ 94.

b) Na týždenných trhoch.

Predmetom obchodu na týždenných trhoch sú potraviny a surové prírodniny, gazdovské a polné náradie, výrobky, ktoré náležia k vedeniam v krajine obvyklým zamestnaniam obyvateľov v okolí, a predmety všeobecnej dennej spotreby.

§ 95.

(1) Predávať na týždenných trhoch v búdach a krámkoch iné veci ako tuto uvedené, je zpravidla dovolené len živnostníkom bydliacim v obci samej dotyčne tovaru ich živnosti, leda že by už v jednotlivých miestach boli pre patričný tovar dosiaľ pripustení tiež cudzí živnostníci a horskí výrobci.

(2) Ostatne v miestach, kde by potrebám nutnej spotreby usadlí živnostníci nevyhovovali, môže živnostenský úrad II. stolice nariadiť, že pre príslušný tovar tiež cudzí živnostníci a horskí výrobci sú na týždenných trhoch pripustení.

(3) Nedotčené zostávajú práva podomových obchodníkov slovenských a podkarpatorských, ktorí podľa starého obyčaja a starých výsad mali dosiaľ právo predávať na týždenných trhoch.

(4) Vládnym nariadením bude stanovené, ktorí horskí výrobci a podomoví obchodníci požívajú výhod odstavca 1, 2 a 3.

§ 96.

Rovnoprávnosť návštěvníkov trhu.

(1) Všetci návštěvníci trhov majú pri provozovaní svojich tržných obchodov rovné práva.

(2) Zariadenie, že prvé hodiny trhu sú vyhradené drobným nákupníkom, je dopustené iba pri týždenných trhoch a dotyčne potravín, ak nasvedčujú tomu miestne obyčaje a potreby.

§ 97.

Tržné poplatky.

(1) Obce nesmú tržný obchod zaťažiť žiadnymi inými dávkami, leda takými, ktoré sú náhradou za prenechané miesto, za užívanie bûd a náradia a za iné výlohy spojené s konaním trhu.

(2) Tržné poplatky možno vyberať len s povolením živnostenského úradu II. stolice, ktorému tiež prísluší upravovať ich sadzby a schvaľovať tržný poriadok.

§ 98.

Tržné poriadky.

V medziach ustanovení shora uvedených každá obec, v ktorej sa konajú trhy, ustanoviť má so schválením živnostenského úradu

II. stolice podľa miestnych potrieb tržný poriadok, ktorý má tiež obsahovať sadzbu tržných poplatkov, pri čom nech sa tiež ustanoví, pokial' sa dopúšťa výčap nápojov a podávanie jedál na trhovištiach.

§ 99.

Udeľovanie práva k trhom.

Živnostenské úrady II. stolice udeľujú obciam právo konať trhy a rozhodujú o prekladaní trhov. Udeleň už oprávnenia k odbyvaniu trhov môžu složené byť jedine so súhlasom úradu, ktorý udelil oprávnenie a ktorý má vopred vypočuť spoločenstvá, sriadené pre živnosti toho ktorého miesta.

HLAVA VI.

Živnostenské pomocníctvo.

Všeobecné ustanovenia.

§ 100.

(1) Ujednanie pomerov medzi samostatnými živnostníkmi a ich pomocnými pracovníkmi je v medziach stanovených zákonami predmetom voľnej úmluvy.

(2) Jestli nie úmluvy, rozhodujú pre všetkým zvláštne predpisy pre to vydané, ináč platí zákon zo dňa 13. júla 1922, čís. 244 Sb. z. a n.

§ 101.

Pomocní pracovníci.

(1) Pomocnými pracovníkmi rozumejú sa v tomto zákone všetky pracovné osoby, ktoré v živnostenských podnikoch sú v pravidelnom zamestnaní bez rozdielu veku a pohlavia, a to:

a) pomocníci (obchodní pomocníci, tovaryšia, sklepniči, kočišia pri dopravných živnostiach a pod.),

b) továreňskí robotníci,

c) učňovia,

d) tie pracovné osoby, ktorých používa sa k podriadeným pomocným službám pri živnosti (avšak ktoré nepatria medzi osoby označené v § 251, lit. d).

(2) K pomocným pracovníkom náležia tiež pracovné osoby, ktoré sú pravidelne zamestnané pri takých živnostenských podnikoch, ktoré fyzické alebo právne osoby v § 251 uvedené provozujú vedľa svojich zamestnaní alebo podnikov nepodrobenej živnostenskému zákonu.

(3) Osoby, ktoré pre vyššie slúžobné výkony obyčajne s ročným alebo mesačným službným sú ustanovené, ako: dielovedúci, mechanikovia, faktori, účtovníci, pokladníci, výpravčí, kresliči, chemikovia a pod., nepatria medzi pomocných pracovníkov.

§ 102.

Pečlivosť o pomocných pracovníkov.

(1) Každý majiteľ živnosti je povinný na svoje útraty učiniť všetky zdravotné opatrenia a sriadiť a udržovať všetky inakšie zariadenia, obzvlášte pri pracovných miestnostiach, strojoch a pracovnom náčiní, ktorých pri provodzovaní jeho živnosti vzhľadom na jej povahu alebo spôsob provodzovacej miestnosti je treba na ochranu života a zdravia pomocných pracovníkov.

(2) Preto má majiteľ živnosti o to pečovať, aby stroje, závodné zariadenia a ich časti tak boli ohradené alebo takými ochrannými prostriedkami opatrené, aby robotníci, konajúc obozretne svoju prácu, nemohli snadno byť ohrození.

(3) K povinnostiam majiteľa živnosti patrí tiež postarať sa o to, aby pracovné miestnosti po celý pracovný čas podľa pomerov živnosti udržované boli čo možná svetlé, čisté a prachu prosté, aby pracovné miestnosti, pracovné dielne a pracovné miesta, ak je toho treba, boli dostatočne umele osvetlené, ďalej aby obnova vzduchu bola vždy primeraná počtu robotníkov a osvetľovacím zariadeniam, ako aj pôsobivá proti nepriaznivým účinkom škodlivých výparov a aby vôbec provodzovanie a výroba zariadené boli spôsobom, ktorým by sa zdravie pomocných pracovníkov čo možná šetrilo.

(4) Majitelia živnosti, ktorí dávajú svojim pomocným pracovníkom byt, majú tiež o to pečovať, aby boli tomuto účelu len také miestnosti venované, používanie ktorých neohrozenie telesnej bezpečnosti, zdravie alebo mravnosť pomocných pracovníkov a pri ktorých bolo by zaistené náležité množstvo pitnej a užitkovej vody.

(5) Majitelia živností sú napokon povinní, aby pri zamestnávaní pomocných pracovníkov až do dokonaného 18. roku a žien a dievčiat vôbec mali taký zretel' na mravnosť, ktorého vyžaduje vek alebo pohlavie.

(6) Po vypočutí obchodných a živnostenských komôr môžu vládnym nariadením byť

vydané všeobecné predpisy na ochranu zdravia pomocných robotníkov, ako aj zvláštne predpisy tohto spôsobu o jednotlivých druhoch živnosti, živnostenských úkonoch a postupe. Pokiaľ ide menovite o určité, pre zdravie nebezpečné živnosti alebo živnostenské úkony, môžu v týchto predpisoch majitelia živnosti tiež vôbec byť zaviazaní, aby pomocných robotníkov dali podrobiť občasnej lekárskej prehliadke.

(7) Tieto predpisy vzťahujú sa na dosavadne už schválené závody iba natol'ko, nakoľko tým podmienené zmeny závodu môžu byť prevedené bez ujmy práv nadobudnutých schválením (konsenzom), leda že by išlo o odstránenie závad zrejme ohrozených život alebo zdravie pomocných pracovníkov, alebo že by požadované veci mohly byť prevedené bez nepomerného nákladu a bez väčšej poruchy provodzovania. Toto obmedzenie platí tiež pre dosavadne závody, pokiaľ vzhľadom ná ich stanovisko na základe § 13 alebo § 37 po stránke bezpečnostnej, mravnostnej, zdravotnej, požiarovej alebo dopravnej polície boli dané určité predpisy.

(8) Majiteľom živnosti nech sa dá určitá lehota, aby previedli úradné nariadenia, ktoré budú na základe odstavcov 1—6 vydané.

(9) V predpisoch vydaných vo smysle odstavcov 6 a 7 môžu byť uložené zamestnancom určité pravidlá, ako sa majú chovať na ochranu svojej telesnej bezpečnosti a zdravia. Činy proti takým predpisom alebo proti niektorým z nich budú potrestané podľa ustanovení hlavy X. na peniazoch až do 10 Kč, v prípade nedobytnosti uzamčením najvyššou výmerou 24 hodín.

(10) Po vypočutí obchodných a živnostenských komôr môžu vládnym nariadením označené byť stroje, určené pre živnostenské účele, ktoré budú vôbec, buďto s výnimkou zovrubnejšie ustanovenou smejú do tuzemského obchodu uvádzané byť jedine s primeranými ochrannými úpravami.

§ 103.

Učňovské školy.

(1) Majitelia živností bez ujmy povinnosť im zvlášť uložených dotyčne učňov, sú povinní, aby pomocníkom až do dokonaného 18. roku ich veku k návšteve sriadených obecných učňovských škôl (počasné prípravných naukobehov) ako aj odborných pokračovacích škôl poskytovali potrebného času, určeného stanovami a učebnou osnovou patričnej školy.

(2) Pokiaľ pre ženských pomocníkov nie sú učňovské školy, ustanovenia predošlého odstavca platia tiež dotyčne sriadených snáď škôl pre ženské ručné práce a gazdinských škôl.

§ 104.

(1) V obci, kde je po tri roky priemerne aspoň tridsať učňov, a pre týchto učňov zvláštnej školy niet, sriadi sa pre ich vyučovanie učňovská škola.

(2) Učňovská škola sa sriadi tiež vtedy, ak je uvedený počet učňov vo dvoch alebo viac obciach, z ktorých môžu učni do jednej školy dochádzať.

(3) Sriadenie školy stane sa schválením organizačného štatútu, ktorý predloží s návrhom na sriadenie dotyčnej školy spoločným podaním príslušná obec, po prípade obce, obchodná a živnostenská komora a priemyslové spoločenstvo alebo spoločenstvá. K tomuto návrhu musí byť ďalej pripojené prehlásenie navrhovateľov, že budú na vydržovanie školy prispievať a že aspoň jeden z nich sa zaväzuje uhradiť prípadný schodok školy.

(4) Organizačný štatút schvaľuje župná školská rada, do ustanovenia župných školských rád ministerstvo školstva a národnej osvety.

§ 105.

K vyučovaniu učňov treba upotrebiť mestnosti, učebných pomôcok a učiteľov občianskych a obecných (ľudových) škôl.

§ 106.

Učenec je povinný dotať chodiť do takejto školy, dokiaľ nedosiahol jej učebného cieľu a dokiaľ trvá jeho učebná doba u majiteľa živnosti.

§ 107.

(1) Normálny učebný plán ustanoví minister školstva a národnej osvety, pokiaľ sa týka trvania doby vyučovacej v dohode s ministrom priemyslu, obchodu a živnosti.

(2) Pokiaľ sa jednotlivé vyznania postarajú o vyučovanie učňov v náboženstve, môže sa jedna hodina v týždni tomuto vyučovaniu venovať.

§ 108.

Hlavné prázdniny sa tak ustanovia, aby do nich spadaly prázdniny škôl občianskych a obecných (ľudových).

§ 109.

Odhýlky od normálneho učebného plánu vzhl'adom na jednotlivé priemyslové odvetvia určí minister školstva a národnej osvety, pokiaľ sa týka trvania doby vyučovacej v dohode s ministrom priemyslu, obchodu a živnosti.

§ 110.

Než bude upravený dozor nad učňovskými školami (pokračovacím školstvom živnostenským) podľa zákona zo dňa 9. apríla 1920, čís. 292 Sb. z. a n., ktorým sa upravuje správa školstva, upraví tento dozor ministerstvo školstva a národnej osvety, ktorému prísluší najvyššia správa a dozor nad celým školstvom odborným, počítajúc v to učňovské školy (pokračovacie školstvo živnostenské), vynímajúc školstvo, ktoré podlieha ministerstvu zemedľstva.

§ 111.

Minister školstva a národnej osvety môže na vydržovanie učňovských škôl poskytnúť príspevok podľa zásad, o ktorých sa dohodne s ministrom financií.

§ 112.

Povinnosti pomocných pracovníkov.

Pomocní pracovníci sú povinní voči majiteľovi živnosti zachovať účtu, slušne sa chovať, smluvenú pracovnú dobu dodržiavať, živnostenské práce im sverené dľa najlepších sôl vykonávať, o pomeroch živnosti mlčanie zachovávať, s ostatnými pomocnými pracovníkmi a domácimi ľuďmi sa snášať, a s učňami, ktorí pracujú pod dozorom pomocných pracovníkov, dobre nakladať. Domáce práce, nakoľko nepatria k živnosti, pomocní pracovníci nie sú povinní konáť, leda že by ináce bolo ujednané.

§ 113.

M z d a. V ý p o v e d'.

(1) Ak nie je o čase, kedy mzda má byť pomocnému pracovníkovi platená, a o výpo-vednej lehote nič iného ujednané, predpokladá sa, že smluvená bola týždenná výplata mzdy a 14denná výpovedná lehota. Avšak pomocní pracovníci, ktorí dľa kusu sa platia alebo v akorde pracujú, sú oprávnení vystúpiť teprve vtedy, keď prevzatú prácu riadne ukončili.

(2) Pre obchodných pomocníkov platí, ak nie je smluvne ináč ujednané, výpovedná lehota 6 týždňov.

(3) U živnostenských a obchodných pomocníkov, ktorým sverené sú dôležitejšie výkony, menovite u účtovníkov, pokladníkov, obchodvedúcich, cestujúcich, skladníkov a pod. vo veľkých podnikoch alebo továrnach a v obchodných živnostiach je výpovedná lehota trojmesačná.

§ 114.

Vyplácanie mzdy.

(1) Majitelia živností sú povinní vyplácať mzdu pomocných pracovníkov v hotových peniazoch.

(2) Avšak môžu opatrovať robotníkom dla predchozieho ujednania byt, kurivo, užívanie pozemkov, lieky a lekársku pomoc, ako aj nástroje a látku k výrobkom, ktoré od nich majú byť zhotovené, ďalej ujednať sa môže medzi majiteľom živnosti a pomocným pracovníkom vydávanie potravín alebo pravidelnej stravy na účet mzdy, nakoľko sa to deje za cenu, ktorá nepresahuje opatrovacie výlohy.

(3) Naproti tomu nesmie sa ujednať, že pomocní pracovníci predmety svojej potreby odoberať musia z istých predajeň.

(4) Majitelia živností nesmú robotníkom úverom na účet mzdy dávať iných predmetov alebo tovarov než výšoznačené a obzvlášte nie liehových nápojov.

(5) Vyplácať mzdu v hostincoch a výčapoch je zakázané.

§ 115.

Predpisy § 114 vzťahujú sa tiež na tých pomocných pracovníkov, ktorí mimo dielne pre majiteľa živnosti zhotovujú alebo mu predávajú celotovary alebo polotovary potrebné k jeho živnostenskej výrobe, neprovodzujúc živnosti odpredajom tohto tovaru na spotrebiteľov.

§ 116.

Predpisy dané v §§ 114 a 115 o majiteľoch živností vzťahujú sa tiež na členov rodiny, pomocníkov, sriadcov, jednatelov, dozorcov a faktorov majiteľov živností, ako aj na iných živnostníkov, v závode ktorých niektorá z osôb tu menovaných priamo či nepriamo je zúčastnená.

§ 117.

Úplná neplatnosť smlúv.

Ustanovenia smlúv a úmluv, ktoré odporujú predpisom §§ 114, 115 a 116, sú úplne neplatné.

§ 118.

O následkoch, keď pomocným pracovníkom neplatia sa mzdy v hotovosti.

Pomocní pracovníci, pohľadávky ktorých proti predpisom §§ 114, 115 a 116 boli zaplatené ináč ako výplatou v hotovosti, môžu kedykoľvek žiadať, aby ich pohľadávky zaplatené boli hotovými peniazmi, a nemôže im činená byť námietka z toho, čo im na miesto platu dané bolo. Pokiaľ príjemca má vec danú miesto platu, alebo pokiaľ z nej javí sa ešte byť obohateným, pripadne táto vec alebo jej hodnota, jestliže v pracovnom poriadku (§ 128) peňažitá pokuta, od robotníkov platená, je určená nemocenskej pokladni príslušného továreňského alebo živnostenského podniku, tejto pokladni, a ak patrí majiteľ živnosti k niektorému spoločenstvu, okresnej nemocenskej pokladni.

§ 119.

Nežalovateľnosť pohľadávok za tovar daný na úver.

(1) Pohľadávky za veci alebo tovar, ktoré proti zákazu obsaženému v §§ 114, 115 a 116 pomocným pracovníkom na úver boli dané, nemôžu byť od majiteľov živnosti alebo osôb im na roveň postavených ani zažalované, ani zaúčtovaním alebo iným spôsobom uplatňované, bez rozdielu, či medzi účastníkmi priamo povstaly alebo nepriamo boli nadobudnuté.

(2) Pohľadávky takéto pripadnú náproti tomu ústavom uvedeným v § 118 pre ich zákonité účele.

§ 120.

O zrušení pracovného pomeru.

Pomocný pracovník môže bez výpovedi hned byť prepustený v týchto prípadoch:

a) Keď uzavierajúc pracovnú smluvu, oklamal majiteľa živnosti, predložiac nepravé alebo zfalšované pracovné preukazy alebo vysvedčenia, alebo ho v omyle uviedol o inom dosavádom pravom pomere, ktorým pomocný pracovník súčasne je viazaný;

b) keď sa ukáže, že je neschopný k ujednanej práci;

c) ak stane sa opilcom a opäťovne márne bol napomínaný;

d) keď dopustí sa krádeži, sprenevery alebo iného trestného skutku, ktorý ho činí nehodným dôvery majiteľa živnosti;

e) keď vyzradí obchodné alebo výrobné tajomstvo alebo bez svolenia majiteľa živnosti provodzuje vedľajšie zamestnanie, ktoré je na újmu jeho službám pri živnosti;

f) keď prácu neoprávnene zanechal alebo trvale svojich povinností zanedbával alebo ostatných pomocných pracovníkov alebo domáci ľud snaží sa sviesť k neposlušnosti, ku zprotiveniu sa proti majiteľovi živnosti, k neporiadnomu životu alebo k nemravným, nezákoným skutkom;

g) keď dopustí sa hrubej urážky na cti, telesného poškodenia alebo nebezpečného vyhrožovania proti majiteľovi živnosti alebo proti jeho domácim ľuďom alebo proti ostatným pomocným pracovníkom, alebo napriek predbežnej výstrahe neopatrne zachádza s ohňom a svetlom.

§ 121.

Pomocník môže prácu opustiť bez výpovedi:

a) keď nemôže v práci pokračovať bez patrnej škody pre svoje zdravie;

b) keď majiteľ živnosti alebo jeho príslušníci dopustia sa skutkom zlého nakladania, nebezpečného vyhrožovania alebo hrubej urážky na cti proti nemu alebo jeho príslušníkom;

c) keď majiteľ živnosti alebo jeho príslušníci snažia sa sviesť pomocného pracovníka alebo jeho príslušníkov k nemravným alebo nezákoným skutkom;

d) keď majiteľ živnosti mu nepríslušne zadržuje umluvenú mzdu alebo ruší iné podstatné podmienky smluvy;

e) keď majiteľ živnosti nemôže alebo zdráha sa poskytnúť pomocnému pracovníkovi zárobok.

§ 122.

(1) Jestli zanikne živnosť alebo zomrie pomocný pracovník, zanikne pracovný pomer sám sebou.

(2) Avšak jestli bude prepustený predčasne pomocný pracovník, či už následkom dobrovoľného zanechania živnosti alebo následkom viny majiteľa živnosti alebo náhodou, ktorá

tohto bola stihla, má pomocný pracovník právo žiadať náhradu za ušľu mu výpovednú lehotu.

§ 123.

Prepustí-li majiteľ živnosti pomocného pracovníka pred časom bez dôvodu uznaného zákonom (§§ 120 a 142), alebo ak dá vlastnou vinou jemu príčinu ku predčasnému zrušeniu pracovného pomeru (§ 121), je povinný pomocnému pracovníkovi nahradíť mzdu a iné ujednané odplaty za celú výpovednú lehotu, prípadne za zbývajúcu ešte časť tejto lehoty.

§ 124.

Predčasné vystúpenie.

Ak preruší robotník bez zákonného dôvodu predčasne pracovný pomer, je zamestnávateľ oprávnený, žiadať na ňom náhradu spôsobej škody, ktorá však nesmie v žiadnom prípade zamestnanca ohroziť na jeho existencii.

§ 125.

(1) Zamestnávateľ, ktorý príjme robotníka do práce vzdor tomu, že mu bolo známe, keď ho prijímal, že tento robotník bez zákonného dôvodu preruší posledný svoj pracovný pomer, ručí solidárne so zamestnancom drievejšiemu zamestnávateľovi za škodu.

(2) To isté platí o zamestnávateľovi, ktorý sviedol robotníka k takému jednaniu.

§ 126.

Spory z pracovného, učebného a mzdového pomeru.

Spory medzi živnostníkmi a pomocnými pracovníkmi (§ 101), vzniklé z pracovného, učebného a mzdového pomeru, vybavuje riadny súd, nepodrobia-li sa obidve strany rozhodciemu výboru, sriadenému podľa § 208.

§ 127.

Soznamy robotníkov.

(1) V každom živnostenskom podniku zamestnávateľ je povinný viesť soznam o všetkých robotníkoch po spôsobe knihy, do ktorého treba zapísat meno a priezvisko každého jednotlivého robotníka, jeho vek, domovskú obec, spôsob zamestnania, deň vstúpenia a vystúpenia z pracovného pomeru a príslušnosť k nemocenskej pokladni. Tento soznam musí zamestnávateľ oprávneným úradným osobám na ich žiadosť predložiť.

(2) Povinnosťou zamestnávateľa je žiadať od zamestnanca, aby mu predložil k nahliadnutiu preukazy, potrebné k zisteniu osobných udajov.

(3) Predchodzie ustanovenia nemenia nič na predpisoch o policajnom hlásení.

§ 128.

Pracovný poriadok.

(1) V továrnach a v takých živnostenských podnikoch, v ktorých vyše 20 pomocných pracovníkov vo spoločných miestnostiach, pri podnikoch stavebných ten istý počet na jednej stavbe je zamestnaný, musí v týchto miestnostiach vyviesený byť pracovný poriadok, podpísaný majiteľom živnosti; tento poriadok budť všetkým pomocným pracovníkom pri vstúpení oznámený a buďte v ňom s doložením času, kedy počnú pôsobiť, vytýčené menovite tieto ustanovenia:

a) rozličné kategorie robotníkov, ako aj spôsob zamestnania ženských osôb a mladistvých pomocných pracovníkov;

b) spôsob, ako mladistvým pracovníkom dostáva sa predpísaného školského vyučovania;

c) pracovné dni, začiatok a koniec pracovného času a prestávky v práci;

d) doba súčtovania a výplaty mzdy;

e) moc a povinnosti dozorných osôb;

f) opatrenie robotníkov pre prípad nemoci alebo úrazu;

g) konvencionálne pokuty za prestúpenia pracovného poriadku a k čomu sa ich používa, ďalej akékoľvek iné srážky so mzdy.

h) výpovedné lehoty a prípady, kedy pracovný pomer hned môže byť prerušený.

(2) Pracovný poriadok najpozdejšie osem dní, nežli vyvesí sa v dielňach, predložený budť vo dvoch rovnako znejúcich exemplároch živnostenskému úradu, ktorý, nezistí-li v pracovnom poriadku nič protizákonného, jeden exemplár svojim vízumom opatrí a majiteľovi živnosti vráti.

§ 129.

Konvencionálne peňažité pokuty.

Konvencionálne peňažité pokuty, ktoré uložené boli pomocným pracovníkom pri prestopkoch pracovného poriadku, a k čomu sa ich použilo, zapísané treba do soznamu, do

ktorého úrad a pomocní pracovníci môžu nahliadnuť a ktorý predložený byť má živnostenskému úradu, keď niektorý pomocný pracovník pokladá sa byť ukrátený vybraním alebo vynaložením konvencionálnej peňažnej pokuty.

§ 130.

Námestníci majiteľov živnosti.

Čo v tomto oddiele rečené je o majiteľoch živnosti ako zamestnávateľoch alebo zamestnávateľoch učňov, platí rovnako o ich námestníkoch, nakoľko jednotlivé predpisy dľa veci samej nevzťahujú sa výhradne na osobu majiteľa živnosti.

§ 131.

Ochrana mladistvých pomocných pracovníkov a šestinedielok.

(1) Mladistvými pomocnými pracovníkmi rozumejú sa v tomto zákone pomocní pracovníci až do dokonaného 18. roku.

(2) Majitelia živností, ktorí zamestnávajú mladistvých pomocných pracovníkov, sú povinní viest' o nich soznam, ktorý obsahovať má meno, vek, bydlisko týchto mladistvých pomocných pracovníkov a mená, ako aj bydliská ich rodičov, prípadne poručníkov, ďalej kedy vstúpili a vystúpili.

(3) Tento soznam budť predložený živnostenskému úradu, keď o to žiada.

(4) Šestinedielky sú byť v živnosti pravidelne zamestnáné až za šesť týždňov po ich sľahnutí.

§ 132.

Zvláštne predpisy o pomocných pracovníkoch.

Právne predpisy o osmihodinovej pracovnej dobe, o práci detí a o závodných výboroch zoštávajú týmto zákonom nedotknuté.

§ 133.

Pomocné osoby ku pecké.

Na obchodných pomocníkov a obchodných učňov vzťahujú sa predpisy hlavy tejto len potiaľ, pokiaľ nie je ináč nariadené v obchodnom zákone.

§ 134.

O učňoch.

Za učňa pokladá sa, kto u majiteľa živnosti vstúpi do zamestnania, aby živnosti prakticky

sa naučil, bez rozdielu, či učebné bolo ujednané a či nie, a či za prácu platí sa mzda alebo nie.

§ 135.

Kto môže mať učňa.

(1) Učňa smejú mať iba takí majitelia živností, ktorí sami alebo ich námestníci majú potrebné odborné vedomosti, aby mohli vyhovieť predpisom § 140 o živnostenskom vzdelaní učňov a ktorí podľa zariadenia a provodzovacieho spôsobu svojej živnosti sú vskutku v stave to vykonať.

(2) Majitelia živností, ktorí boli odsúdení pre zločin vôbec alebo pre prečin, spáchaný zo ziskuchtivosti, alebo proti verejnej mravnosti čeliaci, alebo pre takýto prestupok, nesmú učňov ani prijímať, ani prijatých ďalej podržať.

(3) Majiteľom živností, ktorí dopustili sa hrubého porušenia svojich povinností voči svereným im učňom alebo proti ktorým svedčia skutky, ktoré ich po stránke mravnej činia nespôsobilými, aby mali učňov, môže živnostenský úrad bez ohľadu na iný trest, ktorému prepadajú podľa živnostenského zákona alebo podľa platných trestných predpisov, na vždy alebo na určitý čas odňať právo mať učňa.

(4) Obzvlášte však môže právo mať učňa odňaté byť majstrom (zamestnávateľovi učňov) na vždy alebo na určitý čas, ukáže-li sa z výsledku učňovskej zkúšky, že majster (zamestnávateľ učňov) nesie vinu na nedostatočnom úspechu učňovom.

(5) Právo mať učňa bude odňaté po vypočutí spoločenstva, ku ktorému majster (zamestnávateľ učňov) náleží.

(6) Majiteľom živností, ktorí zamestnávajú učňov, živnostenský úrad na návrh príslušného spoločenstva alebo živnostenského inspektora môže zakázať, aby zároveň mali mladistvých pomocníkov, ak sú zamestnávaním mladistvých pomocníkov obchádzané predpisy, dané dotyčne učňov.

(7) V prípadoch, v ktorých netreba obávať sa škody alebo zneužitia, môže živnostenský úrad výnimečne dovoliť majiteľom živnosti, menovaným v odstavci 2, aby učňov prijímal.

(8) Predpisy o tom, kedy nastáva trestným poradom odňatie práva mať učňa, obsahuje § 229.

§ 136.

Učebná doba.

(1) Učebná doba, pokial' sa jej netýkajú zvláštne ustanovenia (§§. 15 a 160, odst. 3 lit. b) alebo predpisy (na základe § 37, odst. 1 a 3 vládnym nariadením dané), pri živnostiach neprovodzovaných po továrnicky nesmie trvať menej ako dva a nie viac ako štyri roky, pri továrnických živnostiach však nesmie trvať menej ako dva roky a nie viacej ako tri roky. V týchto časových medziach buď učebná doba určená stanovami spoločenstva (§ 160, odst. 3 lit. b), a § 195, odst. 1 lit. f), pokial' sa týče učebnou smluvou.

(2) Pre jednotlivé slobodné živnosti neprovodzované po továrnicky môže po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory, vládnym nariadením byť dovolené, aby učebná doba snížená bola na rok.

(3) Jestliže učený, ktorý si odbyl časť učebnej doby u niektorého zamestnávateľa, prestúpi riadnym spôsobom k inému zamestnávateľovi, nech sa táto časť učebnej doby vpočíta do celej doby učebnej.

§ 137.

O prijímaní učňov.

(1) Učňovia nech sa prijímajú na základe zvláštnej smluvy, ktorá sa má do štyroch týždňov od počiatku učebného pomeru písomne ujednať. Jeden stejnopsis smluvy má hned, akonáhle bola uzavretá, predstavenstvu spoločenstva alebo ak nepatrí zamestnávateľ učňa k žiadnemu spoločenstvu, živnostenskému úradu byť zaslaný a v zápisnej knihe k tomu určenej zaznamenaný.

(2) Učebná smluva je prostá kolkov a poplatkov.

(3) Smluva táto musí obsahovať:

a) Meno zamestnávateľa, živnosti, ktorú provodzuje, a miesto, kde sa zdržuje.

b) Meno a priezvisko, vek a bydlisko učňa.

c) Ak ide o učňa nezletilého, meno, zamestnanie a bydlisko jeho rodičov, jeho poručníka alebo iného zákonného zástupcu.

d) Dátum smluvy a ako dlho smluvený pomer trvať má.

e) Ustanovenie, že zvlášte — bez újmy ostatných zákonnych záväzkov, ktoré oba kontrahenti majú — majiteľ živnosti sa väzí vyučovať alebo spôsobilým k tomu námestkom vyučovať nechať učňa zručno-

stiam živnosti, ktorým sa má učený vyučiť, a že učený má pridržiavaný byť k pilnému zamestnávaniu sa v tejto živnosti.

f) Prijímacie podmienky dotyčne učebného alebo prípadnej mzdy, stravovania, bytu, šatenia, doby, ako dlho učenie má trvať, ohľadom zkúšobnej taxy a ohľadom spoločenstevného poplatku za prípoved' a za vyučenú.

(4) Majitelia živností, ktorí prijímajúce učňov nedržia sa týchto predpisov, dopustia sa prestupku proti živnostenskému zákonom.

§ 138.

Zkúšna doba.

(1) Ak nebola pri prijatí učená ujednaná dlhšia doba zkúšna, môže učebný pomer za prvé štyri týždne od počiatku doby učebnej byť zrušený jednostranným ústupom každej z oboch strán.

(2) Zkúšna doba nesmie trvať vyše troch mesiacov a počíta sa v učebnú dobu.

§ 139.

Povinnosti učňov.

(1) Učený povinný je voči zamestnávateľovi poslušnosťou, vernosťou a mlčanlivosťou, pilnosťou a slušným chovaním a musí sa podľa jeho poukazu zamestnávať v živnosti.

(2) Nezletilý učený podrobenej je otecovskej kázni zamestnávateľa, ktorého ochrany a pečlivosti pôživa.

(3) Učňovia, pokial' si ešte neodbyli s prospechom učňovskej školy alebo iného vyučovania aspoň rovnocenného, sú povinní až do úplného dosaženia vyučovacieho cieľu navštěvoať pravidelne učňovské školy (alebo prípravné kurzy), ako aj odborné pokračovacie školy, tak, ako to príslušná učebná osnova predpisuje.

(4) Minister školstva a národnej osvety v dohode s ministrom priemyslu, obchodu a živnosti rozhoduje o rovnocennosti vyučovania.

(5) Učenom, ktorí vlastnou vinou nedosiahnu dostatočného prospechu z vyučovania alebo ktorí sú disciplinárne na čas vylúčení zo školského vyučovania, môže na základe oznamenia príslušného dozorčieho školského orgána živnostenským úradom byť predĺžená pravidelná učebná doba, vymeraná stanovami alebo smluvou.

(6) Učebná doba bud' predĺžená tiež, ak neobstál učený pred ukončením učebnej doby pri predpísanej učňovskej (tovaryšskej) zkúške.

(7) Učebná doba, predĺžená podľa predchodiacich ustanovení, nesmie však nikdy predĺžená byť na dobu dlhšiu ako polročnú.

§ 140.

Povinnosti zamestnávateľa učňov.

(1) Zamestnávateľ pečuj o živnostenské vzdelanie učña a neodnímaj mu potrebného k tomu času a príležitosti zamestnávaním vo službách inaksích. (§ 112.)

(2) Jemu, potažme jeho námestníkovi prísluší dozerať na mravy a na chovanie nezletilého učña v dielni i mimo nej; má ho pridržiavať k pracovitosti a k dobrým mravom; má tiež zdržať sa každého zlého nakladania s učnom, chrániť ho proti takému nakladaniu so strany ostatných robotníkov a domácich ľudí a pečovať o to, aby učnovi neboli uklápané práce, ako doprava bremien atď., takým spôsobom a po takú dobu, že by neboli priemerané jeho fyzickým silám.

(3) Zamestnávateľ učnov alebo jeho námestník je d'alej povinný, aby učnom, ktorí ešte nedokončili s prospechom učňovskú školu alebo iné vyučovanie aspoň rovnocenné, dopriaval až do úplného dosaženia vyučovacieho cieľu potrebného času k návštive ústavov zmienených y § 139, odst. 3, aby ich k návštive týchto škôl pridržiaval a prihlásovaním a odhlašovaním učnov správe školskej umožňoval dohľad na pravidelnú návštenu školy.

(4) Keď nezletilý učený onemocnie alebo keď utečie, tiež v iných dôležitých prípadoch zamestnávateľ má o tom ihneď dať zprávu rodičom, poručníkom alebo iným jeho príbuzným ako aj spoločenstvu.

(5) Spôsobí-li zamestnávateľ svojou vinou, že v učňovej prípovedi alebo jeho vyučenej nastal prieťah o viac ako 14 dní, dopustí sa prestupku živnostenského zákona.

§ 141.

Ako sa určuje početný pomer učňov.

Ak pre jednotlivé živnosti nie je určené stanovami spoločenstva, aký má byť pomer počtu učňov k počtu pomocníkov, môže po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory

tento početný pomer určený byť vládnym nariadením. Toto sa môže stať vôbec alebo pre určité okresy.

§ 142.

Predčasné zrušenie učebného pomeru.

Učebný pomer pred uplynutím ujednejnej doby môže byť zrušený hned' v týchto prípadoch:

1. So strany zamestnávateľa učña:

a) keď na isto sa ukáže, že učený nie je schopný naučiť sa živnosti;

b) keď učený dopustí sa niektorého zo skutkov, ktoré v § 120, pod lit. d), e), f), g), o pomocných pracovníkoch sú uvedené;

c) keď učený výše troch mesiacov nemôže pracovať;

2. So strany učňovej alebo jeho zákonného zástupcov:

a) keď učený bez škody pre svoje zdravie nemôže sotrváť v učebnom pomere;

b) keď zamestnávateľ hrubo zanedbáva svojich povinností, keď učená snaží sa sviesť k nemravným alebo protizákonným činom alebo práva otcovskej kázne zneužíva, alebo zanedbá chrániť učená pred zlým nakladaním so strany ostatných pracovníkov alebo domáčich ľudí;

c) keď zamestnávateľ viac ako jeden mesiac je väznený alebo i po kratší čas, keď nie je postarané o výživu učenou;

d) keď zamestnávateľovi trestným usnesením živnosť na čas sa zastaví;

e) keď zamestnávateľ so svojim živnostenským podnikom presídli sa do inej obce; avšak zrušenie pomeru stať sa musí najdlhšie do dvoch mesiacov po presídlení.

§ 143.

Výpoved'.

(1) Štrnásťdennou výpovedou môže byť učebný pomer zrušený so strany učňovej, keď prehlásením daným od učená alebo od jeho zákonného zástupcov sa preukáže, že učený zmení svoje povolanie alebo že prejde k živnosti podstatne rozdielnej alebo keď jeho rodičia pre zmenené svoje pomery potrebujú ho k svojmu ošetrovaniu alebo k vedeniu svojho gazdovstva alebo svojej živnosti.

(2) Do roka po zrušení učebného pomeru takýto učený bez svolenia drievejšieho zamest-

návateľa nemá byť zamestnaný v tej istej živnosti alebo v továreňskej výrobe, podobnej tejto živnosti.

(3) Nechce-li dať zamestnávateľ svojho svolenia, môže učený alebo jeho zákonný zástupca dovoliť sa výroku inštancie, ktorá zákonom je povolená vybavovať spory z pomeru pracovného, učebného a mzdového (§ 126); inštancia táto v prípadoch zretel'a hodných môže nahradíť chýbajúce svolenie.

§ 144.

(1) Mimo prípadov uvedených v § 143 môže byť daná 14denná výpoved' so strany učňovej alebo jeho zákonného zástupcu i vtedy, keď pred inštanciou dotčenou v § 143 preukáže sa nepochybým spôsobom, že zamestnávateľ proti učenovi dopustil sa trvale tvrdého alebo nespravedlivého nakladania, hoci to nie je zlé nakladanie, ktoré by dľ'a § 142, položky 2, lit. b), oprávňovalo učená, aby učebný pomer hned' zrušil.

(2) V tomto prípade ustanovenia § 143, odstavca 2 a 3 neplatia.

§ 145.

Kedy zaniká učebná smluva.

Smluva zaniká nielen tým, že živnosť prestane sa provozovať alebo smrťou učenou, ale i smrťou zamestnávateľa, ďalej vzdaním sa živnosti so strany zamestnávateľa, konečne nastalou neschopnosťou zamestnávateľa alebo učená plniť smluvené záväzky.

§ 146.

(1) Ak učený prislúcha k niektorému spoločenstvu a učebný pomer bol bez viny učňovej zrušený pred uplynutím učebnej doby, náleží spoločenstvu postarať sa dľ'a možnosti, aby učený ďalej bol umiestnený u iného zamestnávateľa náležiaceho k spoločenstvu.

(2) Pri ujednaní novej učebnej smluvy nech sa učebná doba už odbytá príslušne vypočítava.

(3) Okrem toho je povinnosťou spoločenstva, aby v prípadoch nastalých podľa §§ 142, 143, 144 a 145, ak nie je možno včas opäť prejav zákonného zástupcu nezletilého učená, nahradilo tento prejav.

§ 147.

Učebné vysvedčenie a výučný (tovaryšský) list.

(1) Bol-li učebný pomer zrušený, zamestnávateľ vydaj učenovi vysvedčenie o strávenej

učebnej dobe, o jeho chovaní sa po túto dobu a o nadobudnutom vzdelaní v živnosti.

(2) Ak učebný pomer pominie tým, že riadne je ukončený, a zamestnávateľ je členom spoločenstva, predstavenstvo spoločenstva nech vydá výučný list, na zreteli majúce učebné vysvedčenie, počažne učebné vysvedčenia, prepúšťacie vysvedčenie učňovskej školy, po prípade vysvedčenie o učňovskej zkúške odbytej s prospechom alebo neprospechom, ako aj to, čo spoločenstvo zistilo podľa § 160; miesto výučného listu pri živnostiach remeselných vydá sa tovaryšský list, avšak len vtedy, ak bola tovaryšská zkúška (§ 148) vykonaná s prospechom.

(3) Názvu tovaryša možno nadobudnúť iba vykonaním tovaryšskej zkúšky s prospechom. Pomočný pracovník, ktorý má len výučný list, nazýva sa pomočníkom.

§ 148.

Tovaryšská zkúška pri remeselných živnostiach.

(1) Spoločenstvá pečujte o to, aby všetci učňovia zamestnaní v remeselných živnostiach na konci učebnej doby mohli sa podrobiť tovaryšskej zkúške, ktorá má preukázať, že učenec osvojil si vedomosti a zručnosti, ktorých ako tovaryš v príslušnej živnosti potrebuje.

(2) Rovnako tak má živnostenský úrad pečovať o učňov, ktorí sú zamestnaní v podobných továreňských závodoch alebo v remeselných živnostenských závodoch, nenáležiacich k žiadnemu spoločenstvu.

(3) Tovaryšská zkúška koná sa pred zkúšobnou komisiou, sriadenou príslušným spoločenstvom. Zúčastnené spoločenstvá však, dohadnú sa navzájom, môžu tiež ustanoviť, že ich učňovia majú konať tovaryšskú zkúšku pred zkúšobnou komisiou, ktorá je pre príslušnú remeselnú živnosť sriadená u niektorého z týchto spoločenstiev.

(4) Zkúšobná komisia skladá sa z predsedu a aspoň dvoch, najvyššie štyroch prísediacich. Živnostenský úrad, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, sriadený sväz spoločenstiev a príslušné spoločenstvá, menuje predsedu na tri roky. Z prísediacich buď jeden menovaný z tovaryšov, ďinných aspoň tri roky v živnosti, ostatní však z majiteľov živnosti, provodzujúcich aspoň tri roky živnosť samostatne. Predstavenstvo spoločenstva ustanovuje prísediacich v každom prípade zvláštne dľa soznamu mien, z ktorých

jeden spoločenstevné shromaždenie, druhý však, týkajúci sa tovaryšov, pomocnicke shromaždenie zakladá vždy na tri roky.

(5) V prvých štyroch rokoch po tom, čo nadobudnú predpisy tieto platnosti, môžu sa do soznamu prísediacich zkúšobnej komisie vziať tiež pomocníci, ktorí nevykonali zkúšku tovaryšskú.

(6) Pre učňov remeselných živností, ktorí sa vyučili v továreňskom podniku alebo u zamestnávateľa nenáležiaceho ku žiadnemu spoločenstvu alebo u niektorého z ústavov, zmienených v § 17, odst. 2, živnostenský úrad, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, sriadi zkúšobné komisie, prizerajúc analogicky na horejšie ustanovenia.

§ 149.

(1) Postup pri zkúške, rozsah a druh zkúšobnej látky, ako aj výška zkúšobnej taxy, ktorú učenec má zaplatiť, budú upravené osobitnými zkúšobnými poriadkami, ktoré pre jednotlivé spoločenstvá podľa rozličných kategórií remeselných živností vydá na návrh spoločenstiev živnostenský úrad II. stolice, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru a sriadený spoločenstevný sväz. Náklady zkúšky hradia spoločenstvo, ktorému tiež pripadajú zkúšobné taxy.

(2) O zkúšaní učňov, zmienených v § 148, odstavci 6, vydané budú podobné zkúšobné poriadky živnostenskými úradmi II. stolice po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory. Útraty zkúšky v týchto prípadoch hradia obchodné a živnostenské komory, ktorým zase pripadajú zkúšobné taxy.

§ 150.

(1) Učenec alebo pomočník podaj u predstavenstva spoločenstevného, po prípade (§ 148, odst. 6) u zkúšobnej komisie nekoľkovanú žiadosť o pripravu k tovaryšskej zkúške a pripoj k nej učebné vysvedčenie a bol-li povinný navštěvovať učňovskú školu (§ 139, odst. 3), vysvedčenie o školskej návštěve alebo ak pracoval už ako pomočník, pracovné vysvedčenie.

(2) Zkúšobná komisia vydaj o výsledku zkúšky bezplatné, kolku prosté vysvedčenie; ak bola zkúška vykonaná s úspechom, buď vysvedčenie toto zapísané v tovaryšskom liste.

(3) Nebola-li zkúška vykonaná s prospechom, zkúšobná komisia určí lehotu k opäťovnej zkúške, pri učňoch so zreteľom na ustanovenia § 139, odst. 7.

(4) Ak neučinilo spoločenstvo opatrenia, uložené mu v § 148 odst. 1 a 3 dotyčne konania tovaryšskej zkúšky, ponecháva sa učnom príslušným ku takému spoločenstvu na vôle, aby tovaryšskú zkúšku vykonali pred inou zkúšobnou komisiou, sriadenou dľa predpisov tohto zákona a odborne príslušnou.

(5) Učňovia zmienení v § 148, odst. 6, môžu na svoju žiadosť a s privolením príslušného spoločenstva tovaryšskú zkúšku vykonať tiež pred spoločenstvou zkúšobnou komisiou.

(6) Pomocník má právo vykonať zkúšku dodatočne a opakovať ju vždycky po uplynutí aspoň pol roka.

§ 151.

(1) Pomocníci, ktorí učebnú dobu riadne ukončili prv ako tento zákon nadobudnul platnosť, majú právo dobrovoľne podrobiť sa tovaryšskej zkúške.

(2) Vládnym nariadením vydaným na základe § 15, odst. 4, bude ustanovené, kedy nabývajú platnosť predpisy §§ 148—151.

HLAVA VII.

Spoločenstvá.

§ 152.

Sriaďovanie spoločenstiev.

(1) Medzi tými, ktorí samostatne alebo ako najomci provodzujú živnosti v tom istom politickom (služnovskom) okrese, alebo v meste so sriadeným magistrátom, počítajúc medzi nich ich pomocníkov, buď živnostenským úradom II. stolice sriadený spoločný sväzok ako živnostenské spoločenstvo, ak nečinia toho nemôžnym mestne pomery.

(2) Javí-li sa to byť účelným, môže po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory pre dva alebo viac súsedných okresov, prípadne pre mesto so sriadeným magistrátom a súsedné okresy v tej istej župe sriadené byť jediné spoločenstvo.

(3) Vedľa toho pre obvod miest Bratislavu a Košíc môžu byť sriaďované pre tie isté alebo príbuzné živnosti odborné spoločenstvá dľa predpisu § 155. Vládne nariadenie určí, v ktorých ďalších mestách a okresoch budú môcť byť sriaďované odborné spoločenstvá dľa predpisu § 155.

(4) Sídlo spoločenstva určí sa stanovami.

(5) Majitelia živností a najomci sú členmi, pomocníci majiteľov a najomcov živností pa-

triach do spoločenstva sú príslušníkmi spoločenstva.

(6) Nakoľko v tejto hlove je reč o pomocníkoch, treba nimi rozumieť živnostenských pomocníkov vôbec, vynímajúc učňov.

§ 153.

Živnostenský úrad II. stolice, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, sriadený sväz spoločenstiev a zúčastnené spoločenstvá, môžu kedykoľvek i neskoršie slúčiť sriadené už spoločenstvá a prevedené slúčenie zrušiť alebo zmeniť, šetriač pri tom ustanovení § 152, odst. 1 a 2.

§ 154.

Ak bolo v smysle § 153 rozdelené spoločenstvo, ktorého obvod tvorilo dosiaľ dva alebo viac politických (služnovských) okresov a mesto so sriadeným magistrátom, rozhoduje živnostenský úrad II. stolice zároveň o rozdelení majetku spoločenstva, vypočujúc v tom smere obchodnú a živnostenskú komoru, sriadený spoločenstvový sväz a dosavádne spoločenstvo.

§ 155.

O odborných spoločenstvách.

(1) O odborných spoločenstvách v mestách, uvedených v § 152, odst. 3, platí toto:

a) Ak sú tu podmienky k dosaženiu spoločenstvových účelov, môže na žiadosť väčšiny členov niektoréj živnosti alebo príbuzných živností povolené byť utvorenie samostatného odborného spoločenstva pre tú ktorú živnosť.

b) Pri tých istých predpokladoch môže byť povolené u spoločenstiev, ktoré v sebe pojímajú rôzne živnosti, žiadať o to väčšina členov niektorého druhu živnosti alebo príbuzných druhov živností, vylúčenie týchto druhov živností z dosavádneho spoločenstva a sriadenie ich ako samostatné spoločenstvá alebo privtelenie k niektorému inému už sriadenému spoločenstvu.

c) Taktiež môže byť povolené slúčenie viac spoločenstiev príbuzných živností, z ktorých každé bolo dosiaľ samostatné, ak sa dohodnú spoločne, v jedno spoločenstvo.

d) Zmeny spoločenstvovej príslušnosti v smysle lit. b), c) môžu byť nariadené tiež z úradnej moci.

(2) K rozhodovaniu v smysle lit. a), b), c), d) predošlého odstavca príslušný je živnostenský úrad II. stolice po vypočutí obchodnej

a živnostenskej komory, sriadeného spoločenstevného sväzu, zúčastnených spoločenstiev alebo živnostníkov o to žiadajúcich. Zároveň s príslušným rozhodnutím živnostenský úrad II. stolice vykonaj z úradnej moci tiež tie zmeny stanov príslušného spoločenstva, ktoré týmto pridelením staly sa nutnými.

(3) K spoločenstvu, ktoré obsahuje jednotlivú živnosť alebo niekoľko živností príbuzných, nesmiejú byť pridelované živnosti, ktoré nie sú príbuzné so živnostami pojatými do spoločenstva.

(4) Vznikla-li pochybnosť, ku ktorému zo sriadených spoločenstiev niektorá živnosť patrí, rozhodne o tom živnostenský úrad, vypočujúc obchodnú a živnostenskú komoru, sriadený spoločenstevný sváz a príslušné spoločenstvá a hľadiac na stanovy spoločenstva.

(5) Členovia odborných spoločenstiev, sriadených v smysle tohto paragrafu, nemôžu byť členmi smiešaného spoločenstva (§ 152, odst. 1 a 2).

§ 156.

Povinné členstvo.

(1) Kto v obvode spoločenstva provodzuje samostatne alebo ako nájomca živnosť, stane sa, akonáhle sa v živnosť uviaež, členom spoločenstva a je povinný plniť záväzky s tým spojené.

(2) Obzvlášte však musí zaplatiť ustanovený snáď inkorporačný poplatok (§ 211, odst. 2, lit. j), a už pri ohláške živnosti alebo v žiadosti o koncessiu preukázať, že tento poplatok složil. Ak neobdrží živnostenského oprávnenia, je spoločenstvo povinné vrátiť mu zaplatený poplatok.

(3) Kto na základe viac ako jedného živnostenského listu alebo na základe viac ako jednej concessnej listiny samostatne alebo ako nájomca provodzuje niekoľko živností, ktoré nie sú slúčené v jediné spoločenstvo, musí byť členom všetkých spoločenstiev, sriadených pre tieto živnosti.

§ 157.

Dobrovoľné členstvo.

(1) Majitelia živnostenských podnikov, ktoré provodzujú sa po továrnicky, nie sú povinní zúčastiť sa vo spoločenstve. Majú však právo pristúpiť za členov ku spoločenstvu, jestli k tomu svolilo. Ak pristúpia za členov spoločenstva, majú rovnaké práva

i povinnosti ako ostatní členovia spoločenstva, pomocníkov však u nich zamestnaných alebo pomocníkov zamestnaných v ich predajných skladoch pokladať treba za príslušníkov spoločenstva.

(2) Členstvo živnostenských podnikov, ktoré ku spoločenstvu pristúpilo dľa predchodzích ustanovení, môže po obopolnej dohode byť zase zrušené. Ak nedôjde k takejto shode, môže každá z oboch strán učiniť návrh na zrušenie členstva živnostenskému úradu, ktorý o ňom rozhoduje po vypočutí oboch strán.

§ 158.

Tým, že sriadia sa spoločenstvá, nesmie nikto, chtiac sa v živnosť uviaež, alebo ju provodzovať, byť obmedzovaný, leda pokial' by to bolo živnostenským zákonom ustanovené.

§ 159.

Prechodné ustanovenia o dosavádnych živnostenských korporáciach a spolkoch.

(1) O živnostenských korporáciach sriadených podľa §§ 122 a nasledujúcich, a živnostenských spolkoch sriadených podľa §§ 149 a nasl. zákonného článku XVII z r. 1884 platí:

a) živnostenské korporácie sriadené pre obvod mesta Bratislavu a Košíc pretvoria sa, nie sú-li nad svoje imanie zadlžené a sú-li tu podmienky ku dosaženiu spoločenstevných účelov, na smiešané spoločenstvá v smysle § 152, odst. 1 a 2 tohto zákona, ktorým tiež pripadne celé imanie dosavádnej korporácie;

b) živnostenské spolky, sriadené pre ten istý mestský obvod, pretvoria sa, nie sú-li nad svoje imanie zadlžené a sú-li tu podmienky ku dosaženiu spoločenstevných účelov, na odborné spoločenstvá v smysle § 155 tohto zákona, ktorým tiež pripadne celé imanie dosavádnych spolkov;

c) všetky ostatné živnostenské korporácie a spolky môžu sa pretvoriť na spoločenstvá v smysle § 152, odst. 1 a 2 tohto zákona, nie sú-li nad svoje imanie zadlžené a usnese-li sa na tom ich valné shromaždenie, v ktorom prípade prechádza celé ich imanie do majetku novootvoreného spoločenstva. Ináč tieto korporácie a spolky môžu sa tiež pretvoriť na spolky v smysle predpisov o spolkoch. Živnostenské spolky sriadené dľa § 149 zákonného článku XVII, z r. 1884, môžu sa tiež usnieť o dobrovoľnom rozchode. S majetkom naložené bude potom dľa stanov.

(2) V prípadoch pretvorení uvedených v predošlom odstavci nesmiejú práva tretích osôb utripiť újmy. Základiny a venovania korporácií a spolkov budúť dľa možnosti zachované svojmu účelu.

(3) Pretvorenie, uvedené v odstavci 1, lit. a), b) prevedie do 6 mesiacov po vyhlásení tohto zákona živnostenský úrad II. stolice. Do tej istej lehoty musia byť prevedené aj zmeny uvedené v odst. 1, lit. c), ináč roz hodne živnostenský úrad II. stolice po vypo čutí obchodnej a živnostenskej komory, zreteľ berúc v prvom rade na možnosť pretvorenia týchto korporácií a spolkov vo spoločenstvá v smysle § 152, odst. 1 a 2. Korporácie a spolky, ktorým nebolo pretvorenie na spolo čenstvá v smysle § 152, po prípade § 155 po volené, musia do mesiaca odo dňa rozhodnutia živnostenského úradu II. stolice zastaviť svoju činnosť a previesť likvidáciu. Vládnym na riadením vydané budú podrobnejšie predpisy o prevedení týchto zmien.

(4) Priemyselné spolky (zemské sväzy, krajinské a župné sväzy), sriadené v smysle § 149 zák. čl. XVII. z r. 1884, pôsobnosť ktorých vzťahuje sa na územie siahajúce prez obvod jedného z miest uvedených v § 152, odst. 3, alebo prez obvod jedného politického (služnovského) okresu, pretvoria sa dľa zásady uvedenej v odst. 1, lit. c), a odst. 3, buďto na spolky dľa spolkového zákona alebo zaniknú.

§ 160.

A k é s ú ú c e l e s p o l o č e n s t v a .

(1) Účelom spoločenstva je pestovať pospolitého ducha, udržovať a zvelaďovať česť stavu, tak tiež podporovať humanitné, hospodárske a vzdelávacie záujmy svojich členov a príslušníkov.

(2) Humanitné záujmy podporovať možno zvlášte zakladaním nemocenských a podporných pokladieň alebo podporných fondov pre členov a príslušníkov, ako aj tým, že spoločenstvo uvolí sa prostredkovať pre členov poisťovanie u niektoréj poisťovne; podporovať hospodárske záujmy možno zavádzaním spoločnej strojnej výroby a zlepšených výrobných spôsobov, sriadením skladov surovin, tržníc, vzorkových skladov, úverných ústavov, potlačovaním a odstraňovaním obchodných zariadení, ktoré rušia poctívú súťaž medzi členmi spoločenstva; vzdelávacím záujmom však napomáhať možno sriadením a podporovaním živnostenských učilišť (odborných a učňovských škôl, učebných dieleň a pod.),

poriadáním odborných učebných kurzov pre členov a príslušníkov, výstavisk učňovských prác atď.

(3) Obzvlášte však náleží na spoločenstvo:

a) aby v riadnej patrnosti malo členov a príslušníkov spoločenstva, by pečovalo o zachovanie sporiadaných pomerov medzi majiteľmi živností a ich pomocníkmi, zvlášte čo do pracovného svazku, ďalej aby zariadovalo a vydržiavať spoločenské útulky a prostredkovalo prácu;

b) aby pečovalo o sporiadané učňovské pomer y tým, že vydá, nakoľko živnostenský zákon neobsahuje zvláštnych ustanovení, predpisy, ktoré sa musia predložiť úradu k schváleniu, a to:

o podmienkach, pri akých kto môže mať učňa a koľko ich môže byť proti počtu pomocníkov v živnosti;

o odbornom vzdelaní učňov;

o učebnej dobe, o učňovských a tovaryšských zkúškach;

o dozore spoločenstva na to, aby tieto ustanovenia boli zachovávané;

c) aby potvrdzovalo učebné vysvedčenia a vydávalo výučné listy;

d) aby dozerala na živnostenské učilištia a učebné kurzy, ktoré sriadiло a vydržuje, a na výstavky učňovských prác, ktoré poriada a podporuje a pod.;

e) aby sriadiło rozhodčí výbor (§§ 208 a 209) k vybavovaniu sporov medzi členmi spoločenstva a ich pomocníkmi, vzniklých z pracovného, učebného a mzdového pomeru;

ďalej aby podporovalo rozhodanie k vybavovaniu sporov medzi členmi spoločenstva; k tomuto účelu môže sa niekoľko spoločenstiev sdružiť;

f) aby sa usnášalo o odstránení obyčajov, zvykov a novôt, ktoré sú na prekážku poctivej súťaži medzi členmi spoločenstva;

g) aby každý rok podávalo zprávy o všetkých udalostach vo spoločenstve, ktoré sú podstatné pre sostavenie živnostenskej štatistiky.

(4) Okrem pravidelných zpráv predpísaných pod lit. g) spoločenstvá sú povinné, žiada-li sa o to, úradom, sväzu spoločenstiev i obchodnej a živnostenskej komore svojho okresu podávať zprávy a dobrozdania o pomeroch, týkajúcich sa spoločenstevného účelu a môžu v týchto veciach tiež z vlastného pod-

netu u týchto verejných orgánov dožadovať sa podpory svojich účelov.

§ 161.

(1) Spoločenstvá sú oprávnené pre obor živnosti svojich členov a v medziach zákoných predpisov stanoviť, kedy a aká mzda pomocníkom sa vypláca a aká je lehota výpovedná. Ustanovenie také staň sa vo spoločenstvenom shromaždení vo shode s pomocníckym shromaždením, a to podľa jednotlivých odvetví, a buď živnostenským úradom II. stolice schválené po vypočutí obchodnej a živnostenskej komory a sriadeného sväzu spoločenstiev.

(2) Ujednanie toto nech sa vyvesí v každej provodzovni.

(3) Usnesenie staň sa jak vo spoločenstvenom shromaždení, tak i v pomocníckom shromaždení dvojtretinou väčšinou hlasov. Tá istou väčšinou hlasov môže každé z oboch shromaždení vyhlásiť, že odstupuje od týchto ustanovení, jestliže neboli ujednané na určitú dobu. Usnesenie o tom nech sa oznámi živnostenskému úradu II. stolice, aby ho vzal na vedomie.

(4) Jestliže majitelia živnosti do spoločenstva patriaci v tom smere neujednali so svojimi pomocníkmi smluvou alebo pracovným poriadkom nič odchýlneho, zmienené ustanovenia majú pre strany platnosť právne záväznú a vylučujú potiaľ platnosť predpisov § 113.

§ 162.

(1) Spoločenstvá sú oprávnené predpisovať stanovami a vyberať od členov spoločenstva prijímacie (inkorporačné) poplatky, od učňov však poplatky za prípoved' a za vyučenú; v stanovách má sa však vysloviť, že spoločenstvo môže učňov, ktorí sami alebo ich rodičia sú nemajetní, osloboodiť od zaplatenia poplatku za prijatie (za prípoved'), za tovaryšskú zkúšku a za vyučenú, ak žiadajú o to zákonití zástupcovia učňov, preukázavší nemajetnosť.

(2) Zamestnávateľ ručí za správne zaplatenie učňovských poplatkov spoločenstvu.

(3) Živnostníci, ktorí zo spoločenstva boli vylúčení a do iného zaradení, sú osloboodení od opäťovného prijímacieho (inkorporačného) poplatku až do výšky obnosov, ktoré zaplatili dosavádnemu spoločenstvu. Stanovami spoločenstva môžu tiež vdova a k dedičstvu oprávnení descendenti majiteľa slobodnej živnosti

byť osloboodení od opäťovného platenia prijímacieho poplatku, ohlásia-li po smrti živnostníka provodzovanie tej istej živnosti a je-li tento podnik pokračovaním drievejšieho podniku.

(4) Ako veľké majú byť tieto poplatky, ustanoví spoločenstevné shromaždenie, je však k tomu treba schválenia živnostenského úradu II. stolice, ktorý môže poplatky snížiť, ak boli vyrúbené príliš vysoko.

(5) Z inkorporačných poplatkov vybraných do roka smejú nanajvýš tri štvrtiny byť vynaložené na bežné výdaje spoločenstva, zbytok však nech sa uloží na úrok. Výnos učňovských poplatkov bud' aspoň jednou štvrtinou venovaný na podporu učňovských škôl a aspoň jednou štvrtinou na účele, ktoré prospievajú vzdeleniu učňov alebo ich záujmom.

(6) Ostatné peniaze nutné pre potreby spoločenstiev rozvrhujú sa, nakoľko nie sú hradené úrokom z imania, na členov spoločenstva (§ 152) podľa miery predpisanej zárobkovej dane alebo podľa iného merítka určeného stanovami.

(7) Zmienené príjmy spoločenstiev, ako aj poriadkové (§ 210) pokuty vymáhajú sa politickými úrady podľa pravidiel platných pre vymáhanie priamych daní.

§ 163.

Dobrovoľné nemocenské a podporné pokladne pre členov.

V § 160, odst. 2 dotknuté nemocenské a podporné pokladne pre členov spoločenstiev, nakoľko spočívajú na základe dobrovoľnosti, nech sa sriadujú podľa platných predpisov.

§ 164.

Prípustná poistná nástenosť, jej rozsah a spôsob prevádzkania.

(1) Spoločenstvá môžu sa usnieť, že ich členovia sú povinní poistiť sa na nemocenské, na bezplatnú lekársku pomoc, na poskytovanie liekov alebo na takéto podpory spolu s pohrebným.

(2) Zaviazať členov k poisteniu jedine na pohrebné samé nie je prípustné.

(3) V usnesení nech sa určí, ako veľké je nemocenské a ako dlho trvá jeho požitok, potažme ako veľké je pohrebné.

(4) Maximálna výška nemocenského a pohrebného ustanoví sa vládnym nariadením.

§ 165.

(1) Aby usnesenie dotknuté v § 164 bolo platným, je treba, aby shromaždenie spoločenstva bolo riadne svolané, aby podstatný obsah usnesenia, ktoré má byť učinené, bol vopred ohlásený, aby prítomné boli aspoň tri štvrtiny všetkých členov spoločenstva, ktorí majú právo hlasovať a aby aspoň tri štvrtiny prítomných súhlasili.

(2) Okrem toho je treba, aby minister priemyslu, obchodu a živností schválil usnesenie.

(3) Schválenie usnesenia o záväznom poistení môže sa učiniť závislým na tom, aby prv bol sriadený podporný fond podľa § 182.

(4) Ustanovenia prvého odstavca vzťahujú sa tiež na usnesenia, ktorými zavedená poistovacia nútenosť má v prípustných medziach (§ 164) byť rozšírená, zmenená alebo zrušená.

§ 166.

(1) Riadne učinené a schválené usnesenie je pre všetkých členov spoločenstva záväzné; poistovacia povinnosť však pre členov, ktorí sú už u iného spoločenstva podrobení poistovacej povinnosti, neplatí, pokial poistovacia nútenosť u tohto iného spoločenstva trvá.

(2) Poistná povinnosť prestáva, akonáhle kto pozbudol členstva vo spoločenstve. Avšak osobám takým môže sa dovoliť, aby zostaly ďalej poistené dobrovoľne.

§ 167.

(1) Prostriedky potrebné na splnenie poistených dávok bud'te opatruvané primernými pravidelnými, vopred splatnými príspeskami členov.

(2) Prostriedkov týchto nesmie sa užiť k iným účelom.

(3) Nezaplatené členské príspevky môžu sa vymáhať politickými úradmi podľa pravidiel platných pre vymáhanie priamych daní.

§ 168.

(1) Ak nadobudol niektorý člen neprávom nejakej dávky, bud' mu hned' odňatá. Neprávom prijaté obnosy musia byť vrátené bez újmy stíhania podľa trestného práva. Vrátenie neprávom prijatej dávky možno tiež tým žiadať, že sa príspevok zvýší až na dvojnásobnú sumu.

(2) O vydobytí náhrady platí predpis § 167, odst. 3.

§ 169.

(1) Nútené poistenie prevádzka sa osobitnými pokladňami sriadenými k tomuto cieľu.

(2) Zpravidla každé spoločenstvo má sriadiť takúto pokladňu. Avšak so štátnym schválením môže sa k sriadeniu spoločnej pokladne spojiť tiež niekoľko spoločenstiev, ak sa usniesly o súhlasných poistných záväzkoch, alebo môže spoločenstvo pristúpiť k niektornej už sriadenej pokladni.

(3) Udeľovať toto schválenie prísluší ministru priemyslu, obchodu a živnosti.

§ 170.

(1) Pokladne dotčené v § 169 môžu svojim menom nabývať práv a brať na seba záväzky, pred súdom žalovať a žalované byť.

(2) Ich riadnym súdom je súd vecne príslušný, v obvode ktorého pokladňa má svoje sídlo.

(3) Hospodárenie a správa nezávisí na hospodárení a správe spoločenstiev samých a iných inštitúcií, ktoré snáď sú pri spoločenstvách sriadené.

(4) Za všetky záväzky pokladne ručí veriteľom jedine imanie pokladne.

§ 171.

(1) Pre každú pokladňu bud'te zhotovené stanovy. Stanovy tieto, o ktorých po prvej usnáša sa spoločenstvo, počasne spoločenstvá, ako aj každá ich zmena, potrebujú schválenia ministra priemyslu, obchodu a živnosti.

(2) Stanovy obsahujte menovite:

a) meno, účel a sídlo pokladne;

b) predpisy o členstve;

c) výšku príspievkov, ktoré členovia majú do pokladne platiť;

d) podmienky, spôsob a rozsah poistených podpôr;

e) predpisy o tom, ako sa predstavenstvo a dozorný výbor skladá, ako sa sriaduje, kedy sú spôsobilé k usnášaniu, ako sa usnášajú, aký je obor ich pôsobnosti, ďalej o trvaní ich mandátov a nahradzovanie členov, ubudol-likiektorý;

f) predpisy o složení, svolávaní, spôsobilosti k usnášaniu, spôsobe usnášania a obore pôsobnosti valného shromaždenia ako aj o hlasovacom práve vo valnej hromade;

g) predpisy o zastupovaní pokladne na vonok a o spôsoboch úkonov právne záväzných a vyhlášok;

h) predpisy o urovnáni sporov vzniklých z pomeru k pokladni;

ch) predpisy o dobrovoľnom ďalšom poistení (§ 166, odst. 2, a 181), po prípade o počte a spôsobe voľby a trvaní funkčného obdobia delegátov do shromaždenia delegátov (§. 175).

§ 172.

(1) Pokladňu spravuje predstavenstvo a valné shromaždenie.

(2) Ak je pokladňa sriadená iba pre jedno spoločenstvo a neustanoviťi valné shromaždenie osobitných funkcionárov, je predstavenstvom pokladne spoločenstevné predstavenstvo, valným shromaždením je však spoločenstevné shromaždenie.

(3) Jestliže sú u pokladne poistení členovia viacerých spoločenstiev (§ 169, odst. 2), nech sa složenie predstavenstva i valného shromaždenia osobitne upraví stanovami pokladne.

§ 173.

(1) Predstavenstvu náleží pokladňu vo všetkom spravovať a zastupovať, nakoľko nie je k tomu povolané valné shromaždenie.

(2) Členovia predstavenstva konajú svoj úrad ako čestný úrad, ale hotové výlohy nech sa im nahradia; tiež môžu sa im poskytovať primerané odmeny za práce, ktoré vyžadujú väčšej námahy.

§ 174.

Ku kontrole nad správou pokladne ustanovený budť dozorný výbor. Členovia jeho nesmiejú byť zároveň členmi predstavenstva.

§ 175.

(1) Valné shromaždenie skladá sa z členov oprávnených hlasovať alebo z delegátov, ktorých treba voliť z členov oprávnených ku hlasovaniu.

(2) Valné shromaždenie musí sa skladať z delegátov, ak má pokladňa viac ako 500 členov.

(3) Funkčné obdobie delegátov nesmie byť dlhšie od troch rokov.

(4) Delegátov musí byť aspoň trikrát toľko, čo členov spoločenstevného predstavenstva.

§ 176.

(1) Valné shromaždenie má sa sísť aspoň jedonkrát do roka.

(2) Valnému shromaždeniu buď každým spôsobom vyhradené:

a) usnášať sa o výročnej správe predstavenstva a o udelení absolvitoria;

b) usnášať sa o prípadných zmenách stanov;

c) usnášať sa o tom, či a akou sumou majú sa dať členom predstavenstva odmeny za určité práce (§ 173);

d) usnášať sa o podmienkach zrušenia pokladne;

e) systemizovať platený pomocný personál.

§ 177.

(1) Pokladne sú povinné každého roku sťastiť účetnú závierku, ktorá záleží v provodzovacom účte a výkaze imania, ďalej výkazy o zmenách v stave poistenia a nastalých poistných prípadoch. Tieto výkazy budeťe predložené každý rok do 31. marca dozorčiemu úradu.

(2) Minister priemyslu, obchodu a živnosti je oprávnený vydať osobitné predpisy o týchto výkazoch.

(3) Za pokladničný rok pokladat' treba kalendárny rok.

§ 178.

(1) Pokladne sú povinné nastrádať rezervný fond, rovnajúci sa dvojnásobnému priemernému ročnému výdaju posledných päť účetných rokov, a keby snáď klesnul pod tú výšku, doplniť ho zase na túto výšku. Dokial rezervný fond nedosiahne tejto sumy, budete preň ukladané za každý účetný rok aspoň dve desatiny členovských príspevkov.

(2) Ak vyjde z piatich za sebou idúcich účetných závierok na javo, že príjmy nesťačia na úhradu prevzatých záväzkov a k nastrádaniu rezervy a nedáli sa tento nepomer odstrániť inými vhodnými opatreniami, nech sa učiní náprava buďto primeraným zvýšením príspevkov alebo zmenšením podpôr, alebo konečne spojením oboch týchto opatrení.

§ 179.

Rezervný fond pokladieň smie sa ukladať jedine:

a) v tuzemských cenných papieroch spôsobilých k ukladaniu sirotského imania;

b) v poštovnom šekovom úrade.

Imanie pokladieň, nakoľko prevýšuje rezervný fond, môže sa uložiť tiež:

c) na tuzemské hypotéky, poskytujúce sirotskú istotu;

d) na tuzemské činžovné nehnuteľnosti; v tom prípade však tieto nehnuteľnosti nesmú zostať zadlžené vyše tretiny odhadnej ceny.

§ 180.

(1) Hospodárstvo pokladne je podrobené dozoru živnostenského úradu. Tento úrad je oprávnený kedykoľvek názerat' do všetkých kníh a účtov pokladne a skontrolovať pokladňu; je povinný bdiť nad tím, aby stanovy boli presne zachovávané. Dozorný úrad vykonáva dotčené úradné jednania odbornými sriadcami, ktorých označí živnostenský úrad II. stolice.

(2) Minister priemyslu, obchodu a živnosti je oprávnený zbaviť predstavenstvo pokladne jeho funkcie a správu i zastupovanie pokladne zatýmne až do nových volieb predstavenstva pokladne sveriť správcovi, po prípade i rozpustiť pokladňu.

(3) Rozpúšťajúce opatrenie má za následok zrušenie poisťovacej nútenosti.

§ 181.

Usnesenie spoločenstva, aby poisťovacia nútenosť bola zrušená, má za následok rozpustenie pokladne, ak je pre toto spoločenstvo sriadená osobitná pokladňa; vo všetkých iných prípadoch sú ním členovia vylúčení zo spoločnej pokladne. Takýmto členom môže sa dovoliť, aby ďalej zostali dobrovoľne poistení.

§ 182.

Podporné fondy.

(1) Podporné fondy zmienené v § 160, odst. 2. tvoria časť spoločenstevného imania a sú nadané z príjmov spoločenstva, ako aj zvláštymi venovaniami. Do týchto fondov plynú tiež pokuty, uložené spoločenstevným členom na základe § 210, ako aj § 212, odst. 6.

(2) Podporné fondy slúžia vôbec ku zveľaďovaniu humanitných účelov, ktoré spoločenstvá sledujú.

(3) K pravidelným dotáciám podporných fondov môžu so schválením živnostenského úradu vyberať sa osobitné prirážky.

(4) Zo zmienených fondov môžu menovite, zcela alebo čiastočne, vyplácané byť príspevky, ktoré núdzni členovia majú platiť do po-

kladieň, sriadených podľa § 169, o čom v každom jednotlivom prípade rozhoduje predstavenstvo spoločenstva na základe predpisov usnesených shromaždením spoločenstva.

§ 183.

Sriadenie podporných pokladieň, hospodárskych podnikov a podporných fondov.

(1) Spoločenstevné shromaždenie môže sa usnieť o sriadení dobrovoľných nemocenských a podporných pokladieň a hospodárskych podnikov pre členov, ako aj podporných fondov, dotčených v § 160, odst. 2., väčšinou troch štvrtín všetkých prítomných členov, avšak iba vtedy, ak bola vec v dennom poriadku tohto shromaždenia presne uvedená a s denným poriadkom vopred riadne vyhlásená.

(2) O hmotnej podpore týchto sriadení z prostriedkov spoločenstva, ako aj o jeho obchodnom účostenstve pri hospodárskych podnikoch spoločenstevné shromaždenie môže sa usnášať, a to väčšinou uvedenou v odstavci 1. jedine vtedy, zistí-li sa protokolárne pri hlasovaní prítomnosť takého počtu členstva spoločenstva, ktorý odj ovedá pomeru dole naznačenému. Tento pomer stanoví sa pri počte členov:

až do jedného sta členov päťdesiat percentami, od jedného sta do päťsto členov štyridsať percentami, avšak aspoň päťdesiat členmi;

od päťsto do tisíc členov tridsať percentami, avšak aspoň dvesto členmi, a

vyše tisíc členov dvadsať percentami, avšak aspoň tristo členmi.

(3) Čo do predchodzích ustanovení rozhoduje ten počet členov, aký spoločenstvo má toho dňa, kedy shromaždenie bolo svolané.

(4) Nesíde-li sa k takému shromaždeniu spoločenstva počet členov spôsobilý k usnášaniu, nech sa do štyroch týždňov svolá nové shromaždenie s tým istým denným poriadkom, ktoré sa môže pri uvedených podmienkach, avšak iba vtedy platne usnášať, ak bude zistená prítomnosť pomerného počtu členov spoločenstva, totiž pri spoločenstvách majúcich najväčšie päťsto členov tridsať percentov a pri spoločenstvách s väčším počtom členov dvadsať percentov.

(5) Na tie ustanovenia má sa v tomto novom svolaní výslovne poukázať.

(6) Usnesenie spoločenstva o veciach zmiených v odst. 2., podrobené je schváleniu ministra priemyslu, obchodu a živnosti.

(7) Schválenie má byť iba v tom prípade odopreté, jestliže tieto usnesenia staly sa protizákonným spôsobom alebo ak chce spoločenstvo zo svojho imania venovať toľko, že by tým plnenie ostatných účelov zákonom jemu prikázaných bolo znemožnené.

(8) Žiadny člen ani príslušník spoločenstva nemôže proti svojej vôle byť pridržiavaný k činnému účastenstvu na hospodárskych podnikoch, dotknutých v odstavci 1., leda že by takéto závody boli sriadené alebo nariadené z verejných dôvodov.

§ 184.

Prostredkovanie práce.

(1) Spoločenstvá učiňte vhodné zariadenia k prostredkovaniu pracovných miest pre živnosti v nich zastúpené a vydajte osobitnými stanovami zovrubnejšie predpisy o vedení tohto prostredkovania práce, taktiež o sriadencoch, ktorým toto vedenie bude sverené. Za prostredkovanie pracovných miest nesmie sa od pomocníkov vyberať žiadny poplatok.

(2) O stanovách týchto usnáša sa valné shromaždenie spoločenstva po dohodnutí so shromaždením pomocníkov; stanovy bud'te predložené živnostenskému úradu II. stolice ku schváleniu.

(3) Spoločenstvá, ktoré podľa dočasného priemerného stavu posledného roku majú aspoň 200 pomocníkov príslušných ku spoločenstvu, sú povinné sveriť dozor na zmienené zariadenia výboru, ktorý nech sa sostaví rovnakým počtom z členov spoločenstva a z pomocníkov.

(4) Oných volí spoločenstevné shromaždenie, týchto však pomocnícke shromaždenie.

(5) Členovia výboru volia zo seba dočasného starosta tohto výboru a jeho námestníka. Ak voľba sa neskončí po druhom volení, rozhodne lós, a to tým spôsobom, že najprv sa ustanovi starosta a potom z druhej skupiny jeho námestník. Oba predsedajú striedavo podľa funkčných období určených stanovami.

(6) Jestliže svázy spoločenstiev (§ 218) učinia zvláštne zariadenia k prostredkovaniu práce, nech sa k dohľadu na tieto zariadenia dosadí výbor, do ktorého pribrať treba zástupcov pomocníctva. Stanovy o vedení sprá-

vy a o sriadencoch poverených touto správou, vypracované od shromaždenia sväzu, podrobujú sa schváleniu ministra priemyslu, obchodu a živnosti. Dotyčne vyberanía poplatkov od pomocníkov platí to, čo rečené je v odst. 1.

(7) Náležia-li spoločenstvá k sväzu, ktorý upravuje prostredkovanie práce podľa predošlého odstavca, sprostené sú povinnosti činiť zvláštne zariadenia k prostredkovaniu práce; to isté platí aj vtedy, ak sveria prostredkovanie práce niektorému ústavu, sriadenému pre verejné prostredkovanie práce.

§ 185.

Odvolacie právo spoločenstiev.

(1) Spoločenstvám prísluší odvolacie právo proti rozhodnutiam a opatreniam živnostenských úradov v týchto prípadoch:

a) ak bol vydaný živnostenský list na remeselnú živnosť alebo ak bola udelená koncessia na koncesovanú živnosť, jestliže spoločenstvo podľa predpisov §§ 21 a 38 podalo včas dobrozdanie a rozhodnutie živnostenského úradu nestalo sa v smysle tohto dobrozdania;

b) ak bol daný dišpenz k nastúpeniu príbuznej remeselnej živnosti (§ 18, odst. 1.), koncesovanej živnosti (§ 38, odst. 2.), alebo obchodnej živnosti dľa § 14, pokial' sa týče dľa § 53, odst. 3. a 4., viazanej preukazom spôsobilosti;

c) ak bolo odpustené predloženie tovaryšského listu alebo učebného vysvedčenia a vysvedčenia o vykonanej tovaryšskej zkúške (§ 18, odst. 2.);

d) ak bolo rozhodnuté o obsahu živnostenského oprávnenia (§ 51), nakoľko sa tak stalo proti dobrozdaniu vypočutého spoločenstva;

e) ak bolo rozhodnuté, či sa má živnostenský podnik pokiaľ za továreňský alebo remeselný (§ 1, odst. 6.);

f) keď boli jednotlivé živnosti ohraničené podľa okresov (§ 58) a keď boli stanovené najvyššie sadzby (§ 67);

g) keď jednotlivé kategórie živností boli upravené na základe § 70, odst. 2., po stránke živnostensko-policajnej;

h) vo všetkých vnútorných spoločenstevných záležostiach (VII. hľava živnostenského zákona), počítajúc medzi ne učnovské záležitosti, prikázané spoločenstvu.

(2) Čo sa týka hostinských a výčapnických živností, §§ 25 a 27 obsahujú ďalšie osobitné ustanovenia.

§ 186.

(1) V prípadoch, označených v predošom paragafe, spoločenstvu nech sa dá zpráva o rozhodnutí živnostenského úradu.

(2) Spoločenstvu prisľúcha odvolacie právo na vyšší úrad.

(3) Odvolanie na živnostenský úrad II. stolice staň sa v 15dennej lehote odvolanie na ministerstvo priemyslu, obchodu a živnosti tiež v 15dennej lehote, počítajúc odo dňa, ktorý následuje po dni doručenia.

(4) Odvolania môžu byť podávané ústne, písomne alebo telegraficky.

(5) Deň, ktorého odvolanie je dané na poštu alebo na telegrafný úrad, pokladá sa zároveň za deň, ktorého odvolanie bolo podané.

(6) Pripadne-li posledný deň lehoty na nedelu alebo sviatok dľa gregoriánskeho kalendára, končí sa lehota až najbližším všedným dňom.

(7) Odvolanie buď podané u toho úradu, ktorý rozhodnul v prvej stolici a ktorý má rozhodnúť otázku, či odvolanie je neprípustné alebo či bolo podané pozde.

(8) Ustanovenia odst. 4., 5., 6. a 7. tohto paragrafu platia o odvolaniach dotčených v živnostenskom zákone vôbec.

§ 187.

(1) Právo podať odvolanie prísluší predstavenstvu spoločenstva (§ 196), nakoľko nie je spoločenstvenému shromaždeniu stanovami vyhradené, aby v jednotlivých prípadoch sa usnášalo o podaní odvolania.

(2) S každým odvolaním treba predložiť tiež výtah z protokolu o schôdzi spoločenstveného výboru, počažne shromaždenia spoločenstva, podpísaný starostom spoločenstva.

§ 188.

(1) Odvolanie včas podané nemá v prípadoch § 185, lit. c—h odkladný účinok.

(2) Oproti dvom rovnakým rozhodnutiam v prípadoch § 185, lit. a), neprísluší spoločenstvu ďalšie odvolanie.

§ 189.

Výročná zpráva a záverečný účet spoločenstva.

Živnostenskému úradu buď každého roku predložená zpráva o výročnom shromaždení a riadne vykonanej snád' volbe spoločenstveného predstavenstva, taktiež záverečný účet o príjmoch a vydaniach spoločenstva, ktorý musí byť podpísaný starostom spoločenstva a dvoma členami výboru.

§ 190.

Správa spoločenstva.

Záležitosti spoločenstva obstarávajú:

- a) Spoločenstvené shromaždenie;
- b) predstavenstvo spoločenstva, ktoré sa skladá zo spoločenstveného výboru pod vedením starostu;
- c) starosta spoločenstva;
- d) dôverníci podľa § 200 snád' sriadení.

§ 191.

(1) Právo hlasovať majú a voliteľní vo spoločenstve sú všetci jeho členovia.

(2) Z hlasovacieho práva a z voliteľnosti sú vylúčení:

- a) živnostníci, ktorí a dokial' pre odsúdenie trestným súdom vylúčení sú z voliteľnosti do obecného zastupiteľstva;
- b) živnostníci, na imanie ktorých konkúr bol uvalený, pokial' konkúrné pokračovanie trvá;
- c) živnostníci, ktorým bola živnosť úradom odňatá, pokial' trvá lehota položená pre odňatie;
- d) živnostníci, ktorí sú pod opatrníctvom pre duševnú slabosť alebo marnotratníctvo.

(3) Dotyčne hlasovacieho práva a voliteľnosti pomocníkov treba analogicky používať horejších ustanovení.

(4) Členovia, ktorí nezaplatili úplne spoločenstvené prirážky, môžu byť stanovami vylúčení z účostenstva na hlasovaní a z voliteľnosti do spoločenstva, dokial' nezaplatia.

(5) Aby kto zvolený byť mohol za rozhodčieho, je zvlášte treba, jak u živnostníkov tak u pomocníkov, aby mu bolo plných 24 rokov; aby však pomocníci v iných prípadoch mali hlasovacie právo a boli voliteľní, musí im byť plných 18 rokov.

§ 192.

Spoločenstevné shromaždenie.

(1) Spoločenstevné shromaždenie skladá sa zo všetkých členov, ktorí majú právo hlasovať.

(2) Títo vykonávajú svoje hlasovacie právo osobne; plnomocníci nebudúte v spoločenstevnom shromaždení pripustení.

(3) Čo sa týka spoločenstiev majúcich viac než 500 členov, môže sa stanovami určiť, že na základe kvalifikovaného usnesenia shromaždenia spoločenstva spoločenstevné shromaždenie má byť utvorené z delegátov, jestliže nemá vykonať voľby alebo usnášať sa o záležitostach, uvedených v §§ 164 a 183, lež radiť sa o iných veciach. Pri tom budú vhodnými volebnými poriadky menšine zabezpečené zastúpenie.

(4) Stanovy obsahujte podrobnejšie predpisy o počte delegátov a ich voľbe.

(5) Delegátov musí byť aspoň päť percentov členov spoločenstva a aspoň trikrát toľko, čo členov spoločenstevného predstavenstva.

(6) Výboru pomocníckeho shromaždenia prislúcha, aby do spoločenstevného shromaždenia vysielať stanovami určený počet pomocníkov (2—6).

(7) Títo majú právo zúčastniť sa poradným hlasom pojednávaní o veciach, ktoré sa týkajú záujmov pomocníkov, taktiež prednášať priania vzťahujúce sa na tieto záujmy.

§ 193.

(1) Členov spoločenstva svoláva k spoločenstevnému shromaždeniu starosta spoločenstva, po prvý krát po sriadení spoločenstva však, ako aj budúce, keď shromaždenie spoločenstevné nemohol svoláť starosta alebo jeho námestník, svolá ho živnostenský úrad písomným oznámením, v ktorom im spolu oznámi predmety rokovania.

(2) Spoločenstevné shromaždenie nech sa koná aspoň jedenkrát do roka; musí byť svolané tiež vtedy, keď starosta spoločenstva alebo výbor uzna toho potrebu alebo keď štvrtina členov o to žiada.

(3) Vo svolaní buď uvedené, kde a kedy bude shromaždenie konané.

(4) O tom, že starosta spoločenstva svolal shromaždenie, upovedomiť treba aspoň tri dni vopred živnostenský úrad a komisára sria-

deného pre spoločenstvo (§ 212) a nech sa im zároveň oznamí denný poriadok.

(5) Shromaždeniu spoločenstva po prvý krát, než sa vykoná voľba starostu, ako aj vtedy, keď živnostenský úrad svoláva spoločenstevné shromaždenie, predsedá a viedie ho vyslanec živnostenského úradu, neskoršie starosta spoločenstva alebo jeho námestník, jestliže starosta nemôže.

(6) Aby spoločenstevné shromaždenie mohlo sa usnášať, je treba, aby prítomný bol stanovami určený počet členov, oprávnených hlasovať.

(7) Stanovami môže byť určené, že zostalo-li svolané spoločenstevné shromaždenie nespôsobilým k usnášaniu, členovia k nemu sa dostavivší, keď čakacia hodina uplynula, sú oprávnení platne sa radiť a usnášať o predloženom dennom poriadku, jestliže k usneseniu o zvláštnych záležitostach nie je predpisáná zákonom alebo stanovami prítomnosť určitého počtu členov.

(8) Nakoľko v tomto zákone nič iného nie je ustanovené, usnesenia dejú sa nadpolovičnou väčšinou hlasov.

§ 194.

(1) Pri voľbách tí, ktorí sú oprávnení voliť, odovzdajte hlasovacie lístky osobne v príslušnom volebnom shromaždení. Spôsob legitimovania budú určený stanovami.

(2) Námietky proti vykonaným voľbám buďte v 15dennej lehote podané živnostenskému úradu prvej stolice, ktorý o nich roz hodne.

(3) Stanovami môže sa určiť, že voľby podľa potreby môžu sa konať tiež vo viacerých volebných miestnostiach zároveň a oprávnení voličia budúte k nim prikázaní podľa svojej miestnej príslušnosti alebo v abecednom poradí.

§ 195.

Pôsobnosť spoločenstevného shromaždenia.

(1) K pôsobnosti spoločenstevného shromaždenia patrí:

a) hájiť záujmy živnostníkov patriacich k spoločenstvu a rokovať o nich, nakoľko podporovanie týchto záujmov náleží k účelom spoločenstva, a usnášať sa o týchto veciach;

b) voliť spoločenstevné predstavenstvo a členov rozhodčieho výboru, ako aj výboru

predpísaného k prostredkovaniu práce v § 184, odst. 3., z majiteľov živností, d'alej voliť členov z majiteľov živností do predstavenstva, do výboru dozorčieho a do valného shromaždenia nemocenskej pokladne, konečne voliť zástupcov spoločenstva do valného shromaždenia sväzu spoločenstevného;

c) skúmať a schvaľovať účetné závierky, týkajúce sa spoločenstevného hospodárstva a ročné rozpočty, taktiež stanoviť sumu, ktorá sohnať sa má rozvrhnutými príspevkami;

d) systemizovať platených pomocných sriadcov;

e) usnášať sa o sriadení a organických zmenách učilišť pomenovaných v § 160, odst. 3., lit. d.);

f) usnášať sa o úprave učňovských záležostí prikázaných spoločenstvám, menovite o učebnej dobe a učňovskej a tovaryšskej zkúške;

g) usnášať sa v zásade o sriadení spoločenstevných ústavov k učebným, pracovným, podporným a hospodárskym účelom, taktiež o ich zmene a zrušení, ako aj o pristúpení k takýmto už jestvujúcim inštitúciám;

h) usnášať sa o stanovách spoločenstva a ich zmenách;

ch) stanoviť primerané predpisy o dobe a výške mzdy pracovníkov a o výpovednej lehote (§ 161);

i) usnášať sa o záležitostiach dotknutých v §§ 164, 169, 171 a 181, taktiež stanoviť predpisy o príspevkoch z podporného fondu pokladne pre núdznych členov, zmienenej v § 169 (§ 182);

j) usnášať sa o prístupe k pokladni podľa § 169, alebo k sväzovej pokladni (§ 219, odst. 2), taktiež o vystúpení z nich (§ 181);

k) usnášať sa o záležitostiach dotknutých v § 183;

l) usnášať sa o sriadení a starovách spoločenstevného prostredkovania práce, alebo o jeho prenesenie na niektorý sväz alebo na verejný ústav prostredkujúci prácu (§ 184);

m) usnášať sa o tom, či má u spoločenstiev, majúcich vyše 500 členov, spoločenstevné shromaždenie sriadiť sa z delegátov (§ 192);

n) usnášať sa o tom, či majú niektoré spoločenstevné výkony sverené byť dôverníkom (§ 200);

o) usnášať sa o pristúpení k dobrovoľnému spoločenstevnému sväzu a o vystúpení z neho;

p) nakladať so spoločenstevným imaním; tohto imania, ako i jeho dôchodkov smie sa použiť len k spoločenstevným účelom;

r) usnášať sa o iných, stanovami zovrubnejšie vytýčených, dôležitých záležitostach.

(2) Potrebné predlohy nech učiní shromaždeniu spoločenstevné predstavenstvo, ktoré každého roku podať má tiež zprávu o svojej činnosti, prihliadajúc v nej zvlášte na učňovské záležitosti prikázané spoločenstvu.

§ 196.

Predstavenstvo spoločenstva.

Predstavenstvo spoločenstva skladá sa zo starostu spoločenstva, jeho námestníka a výboru spoločenstva. Úrad členov spoločenstevného predstavenstva trvá zpravidla tri roky, po vypršaní ktorých môžu opäť byť zvolení.

§ 197.

(1) Starostu spoločenstva a jeho námestníka volí shromaždenie spoločenstva nadpolovičnou väčšinou hlasov. Ak nedosiahne sa tejto väčšiny, voličia obmedziť sa majú pri užšej voľbe na tie dve osoby, ktoré obdržaly pomerne najviac hlasov. Pri rovnosti hlasov rozhodne lós, kto v užšiu voľbu pojatý alebo kto v nej za zvoleného má byť pokladaný.

(2) Zvolený starosta spoločenstva a jeho námestník oznamení budete živnostenskému úradu. Voľbu môže živnostenský úrad za neplatnú vyhlásiť len vtedy, stala-li sa protizákonným spôsobom alebo jestli zvoleného vylučuje zákon z voliteľnosti (§ 191); v tomto prípade nech sa ihned zariadi nová voľba.

(3) Starosta alebo ak je zaneprázdnenny, jeho námestník zastupuje spoločenstvo na vonok, vedie celú správu a dohliada na ňu a podpisuje všetky spisy.

(4) Spoločenstevnými stanovami môžu ešte zvláštne práce a práva starostovi byť pridelené.

(5) Pomocný personál, systemizovaný shromaždením spoločenstva, podriadený je disciplinárnej moci starostovej, ktorý odpovedá za jeho činnosť.

(6) Predstavenstvo spoločenstva dosadzuje a prepúšťa pomocných sriadcov, na zreteli majúc ustanovenia alebo úmluvy, platné pre jednotlivé služobné pomery.

(7) K vedeniu kancelárskych prác a k vedeniu pokladničných prác smú dosadené byť

jedine osoby dôvery hodné s primeraným všeobecným vzdelaním a vecnou zkúsenosťou.

§ 198.

(1) Výbor spoločenstva skladá sa z určeného stanovami počtu členov a náhradníkov.

(2) Členov výboru a ich náhradníkov volí spoločenstevné shromaždenie zo svojho stredu tým spôsobom, aby sa primerane bral zreteľ na jednotlivé druhy živnosti. Volba ich konaná budť podľa § 197.

(3) Starosta spoločenstva svoláva výbor spoločenstva ku schôdzam a predsedá im.

(4) Stanovám ponecháva sa ustanoviť, pokial môže byť pomocníkom udelené zastúpenie vo výbore spoločenstva.

§ 199.

(1) K pôsobnosti spoločenstevného predstavenstva náležia všetky záležitosti, ktoré nie sú vyhradené spoločenstevnému shromaždeniu, alebo nie sú prikázané rozhodčiemu výboru alebo osobitným funkcionárom pokladne pre členov spoločenstva (§ 172).

(2) Predstavenstvo spoločenstva má obzvlášte dohliadať na spoločenstevné ústavy k učebným, pracovným, podporným a hospodárskym účelom a pravidelne podávať spoločenstevnému shromaždeniu zprávy o ich pomeroch.

§ 200.

(1) Spoločenstvá, ktorých obvod je tak rozsiahly, že ich styk s členmi a príslušníkmi je veľmi nesnadný, môžu usnesením spoločenstevného shromaždenia ustanoviť dôverníkov z neho volených, aby prostredkovali tento styk, ako aj viedli spoločenstvu náležiacu evidenciu členov a príslušníkov, zároveň aby obstarávali jednotlivé práce na nich prenesené, ako je pripovedanie učňov, spolupôsobenie pri uzavieraní učebných smlúv, potvrďovanie pracovných vysvedčení. Dôverníci sú osobne zodpovední za svedomité vykonávanie prác im sverených.

(2) Spoločenstevné predstavenstvo a dôverníci konajú občas spoločné schôdzky, v ktorých dôverníci podávajú zprávy o spoločenstevných záležitosťach, nakol'ko sa vzťahujú na obvod im prikázaný.

(3) Spoločenstevné stanovy obsahujte zovrubnejšie predpisy o voľbe dôverníkov, ich funkčnej dobe a o ich obore pôsobnosti.

(4) Zvolení dôverníci budť oznámení živnostenskému úradu a spoločenstvo pečuj tiež

o to, aby každē dosadenie dôverníkov bolo primerane vyhlásené.

§ 201.

Spoločenstevné predstavenstvo a pomocnícky výbor môžu na návrh jednej alebo druhej strany sísť sa k spoločným poradám o veciach zvláště dôležitých, ktoré majú pre nich spoločný záujem.

§ 202.

Pomocnícke shromaždenie.

(1) Pomocníci ustanovte sa ako pomocnícke shromaždenie a takto sriadení zvolte zo seba starosta, námestníka starostu, ako aj stanovami určený počet členov výboru a náhradníkov vždycky na dobu troch rokov.

(2) Zvolený starosta a starostov námestník oznamení budť živnostenskému úradu i predstavenstvu spoločenstva. Živnostenský úrad môže voľbu vyhlásiť za neplatnú iba vtedy, stala-li sa protizákonným spôsobom alebo jestli zvoleného vylučuje zákon z voliteľnosti (§ 191); v tomto prípade nech sa ihneď zaradi nová voľba.

(3) Pomocnícke shromaždenie skladá sa zo všetkých hlasovať oprávnených pomocníkov, zamestnaných u živnostníkov vo spoločenstvo spojených.

(4) Pomocníci, ktorí menej ako šesť týždňov sú bez práce, môžu ďalej zúčastniť sa pomocníckeho shromaždenia a ďalej spravovať funkcie im sverené. Táto lehota môže byť stanovami predĺžená až na dobu šesť mesiacov.

(5) O pomocníckych shromaždeniach, do ktorých prislúcha vyše 500 pomocníkov oprávnených hlasovať, môže sa určiť stanovami, že na základe kvalifikovaného usnesenia pomocníckeho shromaždenia, shromaždenie pomocníkov má byť utvorené z delegátov, jestliže nemá konať voľby, lež radiť sa o iných záležitosťach. Pri tom nech sa vhodnými volebnými poriadky zabezpečí menšine zastúpenie.

(6) Stanovy (§ 207) obsahujte zovrubnejšie predpisy o tom, koľko má byť delegátov a ako sa koná ich voľba.

(7) Delegáti musia činiť aspoň päť percentov pomocníkov príslušných ku spoločenstvu a musí ich byť aspoň trikrát toľko, čo členov výboru pomocníckeho.

(8) Predstavenstvu spoločenstevnému prísluší, aby do pomocníckeho shromaždenia

vysielalo dvoch až šesť majiteľov živnosti, ktorí shromaždenia toho môžu sa zúčastniť poradným hlasom.

§ 203.

(1) Pomocnícke shromaždenie budé po prvý krát svolané živnostenským úradom, neškoršie potom aspoň jedenkrát do roka svojim starostom, keby toho však bolo treba častejšie, jedine s vyžiadaným vopred súhlasom spoločenstevného predstavenstva.

(2) Odoprie-li predstavenstvo spoločenstva svoj súhlas ku svolaniu pomocníckeho shromaždenia, môže jeho starosta vyžiadať si rozhodnutie živnostenského úradu o tom, či je odopretie súhlasu opravedené.

(3) Jestliže pomocnícke shromaždenie uhraďuje výlohy na svolanie a konanie shromaždenia zo zvláštnych pomocníckych príspevkov (§ 204, lit. f), netreba spoločenstevného súhlasu, vytýčeného v odst. 1.

(4) Ak miesto starostu alebo jeho námestníka nie je obsadené, svolá živnostenský úrad pomocníkov k voľbe týchto funkcionárov, ale môže tiež delegovať starostu spoločenstva, aby voľbu vypísal a previedol.

(5) Každé svolanie pomocníckeho shromaždenia nech s jej rekovacím poriadkom zavčas sa oznámi jak predstavenstvu spoločenstva, tak i živnostenskému úradu, ktorý môže vyslať úradného komisára, aby dohliadal na zákonný postup.

(6) Čo sa týka spôsobilosti pomocníckeho shromaždenia k usnásaniu, platia analogicky ustanovenia § 193.

§ 204.

Pôsobnosť pomocníckeho shromaždenia.

(1) K pôsobnosti shromaždenia pomocníkov (§ 202) náleží:

a) hájiť a pojednávať záujmy pomocníkov, príslušných ku spoločenstvu, a usnášať sa o nich, napokoľko podporovanie týchto záujmov náleží k účelom spoločenstva (§ 160);

b) voliť starostu, jeho námestníka, členov pomocníckeho výboru a ich náhradníkov;

c) voliť členov rozhodčieho výboru (§ 208) a členov výboru pre spoločenstevné prostredkovanie práce (§ 184);

d) radiť a usnášať sa o stanovách shromaždenia pomocníkov, taktiež podávať dobro-

zdania o stanovách výboru pre spoločenstevné prostredkovanie práce (§ 184, odst. 2);

e) radiť a usnášať sa o predpisoch, ktorými sa dľa § 161 má stanoviť doba a výška mzdy pomocných robotníkov a výpovedná lehota;

f) radiť a usnášať sa o tom, či má stanovami zavedené byť vyberanie zvláštnych pomocníckych príspevkov na úhradu výloh, vznikajúcich činnosťou pomocníckeho výboru a pomocníckeho shromaždenia.

(2) K tomuto usneseniu je treba dvojtretinovej väčšiny prítomných osôb oprávnených hlasovať. Stanovenie týchto príspevkov podrobene je vždycky schváleniu živnostenského úradu II. stolice, ktorému tiež každého roku treba predložiť zprávu o výročnom shromaždení a voľbách riadne vykonaných, ako aj riadnymi dokladmi opatrený záverečný účet, podpísaný starostom a dvoma výbory.

(3) Odvolania proti usneseniam pomocníckeho shromaždenia buďte v lehote 15dennej podané u živnostenského úradu prvej stolice.

§ 205.

(1) Pomocníci oprávnení hlasovať konajte voľby spôsobom určeným stanovami v lehotách určených rovnako stanovami. Každým spôsobom musia oprávnení voličia pri voľbách odovzdať hlasovacie lístky osobne v príslušných volebných miestnostiach.

(2) Stanovami možno určiť, že voľby podľa potreby môžu byť konané tiež vo viacerých volebných miestnostiach zároveň, do ktorých oprávnení voličia buďte odkázaní podľa svojej príslušnosti alebo v abecednom poriadku.

(3) Námetky proti vykonaným voľbám podať treba v 15dennej lehote u živnostenského úradu prvej stolice, ktorý o nich rozchoduje.

§ 206.

(1) Výboru pomocníckeho shromaždenia (pomocníckemu výboru) náleží obstarávať bežné záležitosti pomocníckeho shromaždenia, radiť sa vopred o veciach, o ktorých shromaždenie sa má usnášať, vôbec vybavovať všetky záležitosti, prikázané jemu zákonom alebo stanovami, napokoľko nie je vyhradené pomocníckemu shromaždeniu, aby sa o nich usnášalo.

(2) Výbor pomocníckeho shromaždenia je oprávnený prímania, dobrozdania a sťažností týkajúcej sa pomocníkov podávať jak spoločenstevnému sväzu, tak aj úradom.

§ 207.

Každé pomocnícke shromaždenie musí mať stanovy, ktoré v medziach zásadných ustanovení §§ 202 až 206 upravujú obor pôsobnosti starostu a výboru pomocníckeho shromaždenia, ako aj činnosť a práva i povinnosti pomocníckeho shromaždenia, počet členov výboru a ich náhradníkov. Tieto stanovy, keď o nich spoločenstvo bolo podalo svoje dobrozdanie, podrobené sú úradnému schváleniu.

§ 208.

Rozhodčí výbor.

(1) K vybaveniu sporov, uvedených v § 160, odst. 3 lit. e), sriadený buď rozhodčí výbor.

(2) Výbor tento stane sa príslušným vtedy, podrobia-li sa mu písomne obe strany. Ak niektorá strana dovoláva sa výboru bez dotknutého podrobenia, stane sa výbor príslušným tým, keď protivná strana na predvolanie doставí sa pred výbor a uzna jeho príslušnosť.

(3) Počet členov rozhodčieho výboru, podrobnejšie predpisy o ich vol'be, o trvaní a poradí ich funkcie, o vol'be predsedu a jeho námestníka a o dobe ich úradovania upravené budú zvláštnymi stanovami, ktoré musia byť schválené ministrom priemyslu, obchodu a živnosti.

(4) V stanovách zachované buďte tieto zásady:

a) Rozhodčí výbor skladá sa má z členov vzatých rovnakým počtom z majiteľov živností a pomocníkov. Počet členov musí byť podľa § 209 dostatočný k riademu sosteniu rozhodčieho súdu.

b) Prádsedu rozhodčieho výboru a jeho námestníka volia zo seba členovia výboru. Oba títo funkcionári môžu patriť jak k majiteľom živností, tak i k pomocníkom a volia ich všetci členovia výboru nadpolovičnou väčšinou hlasov. Jestliže v lehote určenej stanovami nedocieli sa tejto väčšiny, oba funkcionári po čas, čo ich úrad podľa stanov trvá, majú striedavo patriť k majiteľom živností a k pomocníkom. Pri tom predseda a jeho námestník patriaci k majiteľom živností volený buď od výborových členov vzatých z pomocníkov a predseda ako aj jeho námestník patriaci k pomocníkom volený buď od výborových členov vzatých z majiteľov živností.

§ 209.

(1) Spory uvedené v §§ 160 a 208 môžu riešené byť rozhodčím výborom buďto porovnaním alebo usnesením (rozhodnutím).

(2) Aby porovnanie bolo platné, je treba, aby okrem predsedu alebo jeho námestníka prítomní boli dva rozhodčí, povolení dľa predošlého paragrafu k pôsobnosti, z ktorých jeden je majiteľom živnosti, druhý pomocníkom.

(3) Učinené porovnania zapisovať treba do protokolu, ktorý podpísaný majú obidve sporné strany, ktorým porovnanie na ich žiadosť vydať treba písomne.

(4) Usnesenia (rozhodnutia) rozhodčieho výboru vynesené buďte pri prítomnosti predsedu a štyroch rozhodčích, č. a § 208 k pôsobnosti povolaných, z ktorých dva nech sú majiteľmi živností a dva pomocníkmi, keď bolo vyšetrené, ako sa vec má, a keď boli preskúmané všetky náležité dokazovacie prostriedky. Rozhodnutia dejú sa väčšinou hlasov; pri rovnosti hlasov bude oné mienenie rozhodnutím, ku ktorému prededa sa prídá.

(5) Pojednávanie rozhodčieho výboru riadi sa stanovami v § 208 uvedenými. V nich môže tiež byť ustanovené, jestli a aký prezenčný plat dávať sa má úradujúcim pomocníkom zo spoločenského imania.

(6) Porovnania a rozhodnutia rozhodčieho výboru sú vykonateľné, nakoľko ide o plnenie peňažitých politických úradmi po spôsobe vyhľadania priamych daní; nakoľko ide o inaké plnenie, môže živnostenský úrad prvej stolice na žiadosť exekventa nutiť exekuta k plneniu behom určitej, ním stanovenej lehoty, ukladaním primeraných peňažitých pokút. Vymáhanie týchto pokút deje sa tým istým spôsobom, ako by šlo o plnenie peňažitých; premeňovanie týchto donucovacích pokút na väzenie je však vylúčené.

(7) Každá sporná strana môže odporovať výborovému rozhodnutiu, podajúc žalobu riademu súdu do 8 dní odo dňa, kedy rozhodnutie bolo vyhlásené; strana nastupujúca porad práva má sa vykázať v tejto lehote tiež pred výborom, že žalobu podala.

(8) Tým, že niektorá strana kladie rozhodnutiu odpor, nie je zadržaný jeho predbežný výkon.

§ 210.

Disciplinárna moc.

(1) Predstavenstvu spoločenstva dáva sa moc, aby členom a príslušníkom spoločenstva, ktorí by spoločenské predpisy porušili, ukladalo primerané poriadkové tresty, ako sú dôtky a peňažité pokuty do 20 Kč.

(²) V ktorých prípadoch môžu sa takéto poriadkové tresty uložiť, bud'te vytýčené v stanovách.

§ 211.

Stanovy.

(¹) V medziach zásadných predpisov tejto hlavy bud'te pre každé spoločenstvo osobitné stanovy vypracované a živnostenskému úradu II. stolice k schváleniu predložené.

(²) Stanovy majú menovite obsahovať podrobnejšie predpisy o týchto veciach:

a) o úcele a rozsahu spoločenstva a ako majú v patnosti byť vedení jeho členovia a príslušníci;

b) o právach a povinnostiach členov;

c) o spoločenstvenom shromaždení, o tom, čoho treba k platnému jeho usnášaniu a o veciach jemu vyhradených;

d) koľko má byť po prípade delegátov a ako sa majú voliť (^{§ 192});

e) o postupe pri voľbách a spôsobe legitimovali sa;

f) o pôsobnosti spoločenstveného predstavenstva a starostu;

g) z koho sa skladá predstavenstvo, ďalej o tom, ako predstavenstvo koná porady a vybavuje záležitosti;

h) čoho je treba, aby usnesenia spoločenstveného predstavenstva boli platné;

ch) o voľbe, funkčnej dobe a pôsobnosti dôverníkov (^{§ 200});

i) akým spôsobom treba vyrubovať a výberať poplatky;

j) aký veľký má byť poplatok inkorporačný členov nove pristupujúcich, poplatok za prípoved' učňov a za vyučenú;

k) ako sa má pečovať o sporiadané učňovské pomery, obzvlášte aký má byť pomer počtu učňov k počtu pomocníkov v každej živnosti, ďalej pri remeselných živnostiach o zásadných predpisoch, ako sa konajú učňovské zkúšky bez újmy príslušných zkúšobných poriadkov;

l) ako má byť upravený rozhodčí súd k vybavovaniu sporov medzi členmi spoločenstva, predpísaný v ^{§ 160}, odst. 3 lit. e);

m) ako treba spravovať imanie spoločenstva;

n) o ukladaní poriadkových trestov (^{§ 210}), ktoré, sú-li to peňažité pokuty, plynú do po-

kladne spoločenstva, jestliže neplatí o nich predpis § 182;

o) za akých podmienok môžu k účasti v shromaždeniach spoločenstva byť zvané jednotlivé osoby, ktoré nepatria ku spoločenstvu.

(³) Stanovy inštitúcií a ústavov pričlenených k spoločenstvám taktiež sú podrobene schváleniu predpísanému v odstavci 1.

(⁴) V príčine inštitúcií a ústavov k vyučovacím účelom rozhodujú osobitné predpisy platné svojho času.

§ 212.

O dozore.

(¹) Spoločenstvá, inštitúcie a ústavy pričlenené k nim sú pod dozorom živnostenského úradu, v obvode ktorého predstavenstvo spoločenstva podľa stanov má svoje sídlo.

(²) Živnostenský úrad, vypočujúc vždy obidve strany, rozhoduje o sťažnostiach proti usneseniam shromaždenia a predstavenstva ako aj ostatných výborov, leda že by zákonom bol predpísaný odchýlny spôsob odporu.

(³) Odvolania proti usneseniam shromaždenia a predstavenstva bud'te podané v 15dennnej lehote u živnostenského úradu prvej stolice.

(⁴) Živnostenský úrad sriadi osobitných komisárov k dozoru, aby pri spoločenstvách jednalo sa podľa zákona a stanov. Z tej príčiny komisár povolaný má byť do každého zasadania spoločenstveného predstavenstva a do spoločenstveného shromaždenia. Na tieto zasadnutia môže sa kedykoľvek dostaviť, a tým usneseniam, ktoré sa dľa jeho zdania so stanovami alebo so zákonom srovná nedajú, môže odporovať. V prípade takého odporovania nemôže sa usnesenie previesť, spoločenstvo však môže svoje usnesenie spolu s odporom komisára k postupovaniu živnostenskému úradu predostrieť.

(⁵) Úrad ten má právo kedykoľvek nahliať do kníh, účtov, soznamov a iných zápisov spoločenstva a revidovať jeho pokladne.

(⁶) Živnostenský úrad je tiež oprávnený ukládať poriadkové pokuty až do 100 Kč takým spoločenstvénym starostom alebo ich námestníkom, ktorí opäťovne neposlúchnu úradných príkazov a nariadení im na základe tohto zákona daných alebo ktorí sa dopustili hrubého porušenia povinností alebo neporiadkov.

(7) Ak vyskytnú sa dokázané nepravidelnosti v pokladničnej správe alebo opäťovne vytykané skutky proti stanovám alebo nepravidelnosti v úradnom jednaní, živnostenský úrad môže činnosť spoločenstevného predstavenstva predbežne zastaviť a po prípade, nariadiac zároveň novú voľbu, zbaviť členov spoločenstevného predstavenstva ich funkcií. Odvolanie predstavenstva proti tomu snáď podané, nemá odkladného účinku čo do nariadeného zastavenia činnosti predstavenstva a čo do opatrení v príčine zatýmneho vedenia prác. Nová voľba budť bez odkladu prevedená, akonáhle rozhodnutie nadobudlo právnej moci.

(8) Spory o vnútorných záležitostach spoločenstva patria výlučne pred administratívne úrady.

(9) Usnesenia riadne učinené shromaždením spoločenstva, týkajúce sa takých záležitostí spoločenstevných, ktoré spoločenstvo podľa zákona je povinné obstarávať, budťte vykonané na žiadosť predstavenstva od živnostenského úradu.

§ 213.

Inštruktori spoločenstiev.

(1) Minister priemyslu, obchodu a živnosti sa zmocňuje, aby v dohode s ministrom vnútra ku podpore spoločenstevného sriadenia ustanovil potrebný počet spoločenstevných inštrukturov.

(2) Úkolem inštrukturov je byť radcami spoločenstvám a ich sväzom a ich podporovať, aby dosiahly účelov prikázaných im zákonom, a pôsobiť k účelnej organizácii spoločenstiev, ich inštitúcií a ústavov, ako aj ich sväzov.

(3) Spoločenstvá, ako aj sväzy spoločenstiev (§§ 218 až 225) sú povinné podávať spoločenstevným inštrukturom žiadane zprávy a dať im nazerať do svojich soznamov, kníh a pod., ktoré podrobene sú dozoru živnostenského úradu.

(4) Inštruktori spoločenstiev budťe živnostenským úradom nápomocní ako odborní, dobrozdania podávajúci orgánovia vo všetkých dôležitých, menovite organizačných spoločenstevných záležitostach.

(5) Spoločenstevní inštruktori podriadení sú ministru priemyslu, obchodu a živnosti, od ktorého dostávajú svoje slúžobné inštrukcie.

(6) Vládnym nariadením z podnetu ministerstva priemyslu, obchodu a živnosti a ministerstva vnútra upraví sa zovrubnejšie obor

ich pôsobnosti a úradnej činnosti jak vzhľadom na spoločenstvá a ich sväzy, tak i v pomeru k živnostenským úradom a spoločenstevným komisárom.

§ 214.

Imanie spoločenstva.

Spoločenstvá sú povinné, aby spoločenstevné imanie, ktoré niečo vynáša a ktoré nie je určené k plateniu výdajov náležiacich na spoločenstvo, na sirotskú istotu ukladaly a primerane uschovávaly.

§ 215.

Odbory pri spoločenstvách.

(1) Pre tie isté alebo príbuzné živnosti môže byť povolené tvorenie odborov vo spoločenstvách.

(2) Povolenie ku sriadeniu odborov udeľuje živnostenský úrad II. stolice na písomnú žiadosť najmenej 30 členov spoločenstva, ktorí patria k živnosti alebo živnostiam navrhovaného odboru.

(3) Odborom prísluší, aby

a) vo veciach, ktoré týkajú sa spoločenstva, na výzvu spoločenstevného predstavenstva alebo z vlastnej iniciatívy podávaly dobrozdania a návrhy,

b) aby hajili záujmy živností patriacich do odboru, nakoľko hájenie týchto záujmov náleží spoločenstvu.

(4) Predstavenstvo spoločenstva je povinné, aby tam, kde vypočuté je živnostenskými úrady a kde vec týka sa živnosti, pre ktoré je ustanovený odbor, vyžiadalo si od odboru vyjadrenie. Vyjadrenie to budť zaslané ako príloha spoločenstevného vyjadrenia živnostenskému úradu.

(5) Záležitosti odboru obstarávajú:

- a) valná schôdza odboru,
- b) predsedníctvo odboru.

§ 216.

(1) Valná schôdza skladá sa zo všetkých členov odboru, ktorí majú právo hlasovať.

(2) Títo vykonávajú svoje hlasovacie právo osobne.

(3) Členovia, ktorí sú vylúčení z hlasovacieho práva a z voliteľnosti vo spoločenstve, nemôžu vo valnej schôdzi hlasovať ani nemôžu byť volení.

(⁴) Rovnako môžu byť stanovami z práva hlasovať a byť volenými vylúčení členovia, ktorí nezaplatili úplne spoločenstevné prírážky.

(⁵) Čiata-li odbor vyše 500 členov, môže sa stanovami určiť, že na základe kvalifikovaného usnesenia valnej schôdze odboru má valná schôdza odboru utvorená byť z delegátov, leda že by mala vykonať voľby. Pri tom sa má vhodnými volebnými poriadky menšine zabezpečiť zastúpenie.

(⁶) Stanovy obsahujte podrobnejšie predpisy o počte delegátov a ich voľbe.

(⁷) Delegáti musia činiť aspoň päť percentov členov odboru a musí ich byť aspoň trikrát toľko, čo členov predsedníctva odboru.

(⁸) Valnú schôdzu svoláva predseda odboru; prvú valnú schôuzu, v ktorej treba previesť voľby predsedníctva odboru, svolá starosta spoločenstva.

(⁹) Valná schôdza nech sa koná aspoň jedonkrát do roka; má sa však svoláť i vtedy, keď predsedníctvo uzná toho potrebu alebo keď o to požiada štvrtina členov.

(¹⁰) O tom, že bola svolaná valná schôdza, treba s uvedením poradu aspoň 5 dní vopred oznámiť predstavenstvu spoločenstva, ktoré aspoň tri dni napred dá zprávu živnostenskému úradu a spoločenstevnému komisárovi, zároveň im oznámi porad pojednávania.

(¹¹) Ustavujúcu valnú schôdzu vede starosta spoločenstva, ďalšie predseda odboru.

(¹²) Aby valná schôdza mohla sa usnášať, je treba, aby prítomný bol stanovami určený počet členov, oprávnených hlasovať.

(¹³) Stanovy môžu určiť, že zostala-li valná schôdza nespôsobilou k usnášaniu, je opravená po uplynutí stanovenej čakacej doby platne rokovať a usnášať sa o dennom poriadku. Usnesenie deje sa nadpolovičnou väčšinou hlasov.

(¹⁴) Valnej schôdzi prísluší:

a) usnášať sa o stanovách odboru a ich zmenách. Stanovy odboru buďte predložené predsedníctvom spoločenstva živnostenskému úradu II. stolice ku schváleniu,

b) voliť predsedu, jeho námestníka a členov predsedníctva. Voľba ich deje sa tak, ako je stanovené v § 197, odst. 1.

c) rokovať o záležostiach, ktoré, patriac k úkolum spoločenstva, vzťahujú sa na živnosti zastúpené v obore a usnášať sa o nich,

d) usnášať sa o iných, stanovami zovrubne vytýčených záležitostach.

§ 217.

(¹) Predsedníctvo odboru skladá sa z predsedu, jeho námestníka a členov predsedníctva. Úrad ich trvá zpravidla 3 roky a môžu opäťne byť voľení.

(²) Zvolený predseda odboru a jeho námestník budete oznamený živnostenskému úradu. Voľbu môže živnostenský úrad za neplatnú prehlásiť len vtedy, ak stala sa protizákoním spôsobom alebo jestliže zvolený zákonom je vylúčený z voliteľnosti (§ 191). V prípade tomto nech sa hned zariadi nová voľba.

(³) Predseda odboru, alebo ak je zaneprázdený, jeho námestník, viedie celú agendu a podpisuje všetky spisy odboru.

§ 218.

Sväzy spoločenstiev.

(¹) Spoločenstvá môžu somknúť sa v sväzy teritoriálne.

(²) Sväzy môžu sa tvoriť buďto bezprostredne tým, že spoločenstvá sa spoja alebo i tak, že sväzy sa sdružia v sväzy vyšieho stupňa.

(³) K sväzom vyšieho stupňa môžu tiež pristúpiť spoločenstvá, ktoré v obvode sväzu majú svoje sídlo a neprináležia k sväzu nižšieho stupňa.

(⁴) O pristúpení spoločenstiev k sväzom usnáša sa shromaždenie spoločenstva, o pristúpení spoločenstiev k sväzom vysvetľuje, že spoločenstvá sú súčasťou sväzového shromaždenia.

§ 219.

(¹) Nemocenské a podporné sväzové pohľadne spočívajúce na základe dobrovoľnosti, nech sa sriadenú podľa možnosti.

(²) Sriadanie sväzovej pokladne cielom núteneho poistenia pre členov spoločenstiev všetkých alebo niekol'kých k nej náležiacich závisí na súhlasnom usnesení (§ 165) príslušných spoločenstiev, učinenom podľa § 169, odst. 2.

(³) Pokladniam zmieneným v odstavci 2. je dovolené na základe zvláštnych úmluv s príslušnými spoločenstvami prijímať dobrovoľné poistenie členov tých spoločenstiev sväzu, ktoré sa neusniesly o núteneom poistení.

(⁴) Ostatne na sriadenie a hmotnú podporu nemocenských a podporných ústavov, pod-

porných fondov a hospodárskych podnikov so strany sväzu vzťahujú sa analogicky ustanovenia § 183, pri čom však na miesto ustanovenia o spôsobilosti k usnásaniu, obsaženého v uvedenom práve paragrafe odst. 2. až 4., nastupuje predpis, že v príslušnom valnom shromaždení sväzu musí každým spôsobom byť prítomná polovica zástupcov spoločenstiev náležiacich k sväzu.

§ 220.

(1) Sväz spoločenstiev zastupujú:

- a) sväzové shromaždenie,
- b) výbor sväzu,
- c) starosta sväzu.

(2) Sväzové shromaždenie složené je zo zástupcov spoločenstiev, prináležiacich k sväzu, a scházza sa aspoň jedonkrát do roka. Stanovy nech obsahujú zovrubnejšie predpisy o zástupcoch vysielaných jednotlivými spoločenstvami, o svolávaní sväzového shromaždenia a o jeho spôsobilosti usnášať sa.

(3) Shromaždenie sväzu volí zo seba výbor sväzu na dobu troch rokov.

(4) Stanovy určia počet členov výboru, ako aj náhradníkov, majú-li sa takto voliť, pri čom prizerať treba na primerané zastúpenie jednotlivých spoločenstiev.

(5) Výbor volí zo seba na dobu troch rokov starostu a jeho námestníka.

(6) Predchádzajúce predpisy vzťahujú sa analogicky tiež na sväzy vyššieho stupňa.

§ 221.

Do oboru pôsobnosti shromaždenia sväzového náleží:

- a) radiť a usnášať sa o stanovách sväzu;
- b) voliť výbor sväzu;
- c) skúmať a schvaľovať účetnú závierku a ročný rozpočet, taktiež nakladať s imaním sväzu;
- d) stanoviť, aké sumy majú sa rozvrhnúť na jednotlivé spoločenstvá k úhrade potrieb sväzu;
- e) usnášať sa o dôležitých veciach, určených zovrubnejšie stanovami;
- f) usnášať sa o zrušení dobrovoľného sväzu;
- g) vylučovať spoločenstvá zo sväzu podľa predpisov stanov;

h) systemizovať platených pomocných sriadcov.

§ 222.

(1) Výbor sväzu vykonáva usnesenia shromaždenia sväzu a obstaráva záležitosti sväzu; do oboru jeho pôsobnosti patria všetky záležitosti, ktoré nie sú vyhradené sväzovému shromaždeniu.

(2) Starosta sväzu, po prípade jeho námestník, zastupuje sväz na vonok, predsedá vo výborových schôdzach a shromaždeniach sväzu a pečuje o to, aby usnesenia výboru a shromaždenia sväzu boli vykonané.

(3) Výbor spoločenstevného sväzu je poradný sborom živnostenských úradov, ktoré sú v obvode sväzu.

(4) Príslušnosť výboru sväzu ako poradného sboru určí sa vládnym nariadením.

§ 223.

(1) Výdaje sväzu budťe spôsobom určeným v stanovách rozvrhnuté na spoločenstvá k nemu prislúchajúce a tieto nech ich uhra dia podľa ustanovení § 162.

(2) Výdaje sväzov vyššieho stupňa budťe spôsobom určeným v stanovách rozvrhnuté na sväzy a spoločenstvá k nim prináležiace (§ 218, odst. 3.).

§ 224.

(1) Stanovy sväzov a sriadených snáď ich vedľajších ústavov, sostavené podľa predchozích zásadných ustanovení ako aj usnené zmeny stanov sú podrobené schváleniu živnostenského úradu II. stolice.

(2) Dozor nad sväzom vykonáva živnostenský úrad II. stolice, v okrese ktorého je sídlo sväzu.

(3) Živnostenský úrad môže sriadiť osobitného komisára k dozoru na to, aby sväz postupoval podľa zákona, a vypočujúc obidve strany, rozhoduje o sťažnostiach proti usneniam sväzového shromaždenia alebo výboru, ktoré podať treba do 15 dní.

(4) Svolanie sväzového shromaždenia musí sa dozorčiemu úradu oznámiť aspoň 8 dní vopred spolu s denným poriadkom. Dozorčí úrad má právo schôdzu zakázať, ak obsahuje denný poriadok veci, ktoré účelu sväzu sa netýkajú. Tiež bud' dozorčiemu úradu počiatkom administratívneho roku podávaná zpráva o tom, ako je výbor složený a ktoré spoločenstvá patria ku sväzu, d'alej o zme-

nách, ktoré v týchto pomeroch nastaly a o každom preložení sídla sväzu.

(5) Oznámenie posledne dotknuté učiniť treba ako dosavádnemu dozorčiemu úradu, tak i dozorčiemu úradu nového sídla.

(6) Predpis § 189 o predkladaní záverečného účtu vzťahuje sa analogicky na sväzy spoločenstiev.

§ 225.

(1) Shromaždenie dobrovoľného sväzu môže sa pomerom hlasov stanovami určeným kedykoľvek usnieť o zrušení sväzu.

(2) Stanovy sväzu majú určiť pre prípad jeho zrušenia, ako naložiť s imaním sväzu, ktoré zostane po splnení všetkých záväzkov; avšak imanie toto musí sa venovať účelu, ktorý slúži prospechú živnostníkov v obvode sväzu alebo ich pomocníkov. Rozdeliť imanie medzi spoločenstvá sväzu sa nepripúšťa.

(3) Jestliže opäťovne prihodily sa nezákonitosti, živnostenský úrad II. stolice príslušný k vykonávaniu dozoru nad sväzom, môže nariadiť rozpustenie sväzu.

(4) Proti výnosu o rozpustenie sväzu prísluša starostovi sväzu v 15dennej lehote odvolanie na ministerstvo priemyslu, obchodu a živnosti.

HLAVA VIII.

Prestupky a tresty.

§ 226.

T r e s t y v ô b e c .

Prestupky predpisov živnostenského zákona trestajú sa:

- a) dôtkou;
- b) peňažitými pokutami až do 1000 Kč;
- c) uzamčením až do troch mesiacov;
- d) odňatím práva mať učña alebo mladistvých pomocníkov, a to na vždy alebo na určitý čas;
- e) odňatím živnostenského oprávnenia na vždy alebo na určitý čas.

§ 227.

Z v l á š t n e t r e s t n é p r í p a d y .

Peňažitou pokutou od 5 Kč až do 500 Kč trestaní buďte obzvlášte:

a) ktorí samostatne provodzujú živnosť, bez toho, že by ju riadne ohlásili alebo si nevyhľadali concessiu, keď jej je treba;

b) ktorí živnosť provodzujú d'alej napriek tomu, že im bola zastavená;

c) ktorí počnú provodzovať niektorý živnostenský závod, uvedený v hlave tretej, bez toho, že by prv obdržali potrebného právoplatného schválenia úradov;

d) ktorí jednajú proti predpisom o vyhľadávaní objednávok na tovar a o kočovnom predaji.

§ 228.

Peňažitou pokutou od 20 Kč do 1000 Kč trestaní buďte:

a) ktorí jednajú proti predpisom o prijímaní a zamestnávaní pomocníkov a učňov, taktiež o nakladaní s nimi;

b) živnostníci uvedení v § 69, keď provozovanie živnosti, neohlásiac to, zastavia, alebo ohlášiac vzdanie sa živnosti, zanechajú žiadane úradom provozovanie po výpovednú dobu;

c) živnostníci, ktorí oprávnenosti svojej zneužívajú k tomu, aby neoprávnené provozovanie živnosti tretích osôb bolo kryté, ako aj tí, ktorí dali podnet k tomu, aby toto právo bolo zneužívané ku krytiu ich neoprávneného provozovania živnosti;

d) živnostníci, ktorí jednajú proti predpisom o potrebných zariadeniach na ochranu života a zdravia pomocníkov vzhľadom na pracovné priestory, stroje a pracovné náčinie; ktorí, zamestnávajúc pomocníkov do dokonaného 18. roku a ženské vôbec, hrubo zanedbávajú náležitého zretela na mŕavnosť; ktorí nešetria predpisov čo do výplaty mzdy.

§ 229.

Odňatím práva mať učña alebo mladistvých pomocníkov buďte na vždy alebo na určitý čas potrestaní:

a) živnostníci, ktorí opäťovne jednajú proti predpisom o zamestnávaní detí pred dokonaným 12. rokom veku v živnostiach vôbec, detí pred dokonaným 14. rokom veku v továreňských podnikoch, alebo proti predpisom o spôsobe a dobe zamestnávania mladistvých pomocníkov medzi dokonaným 12. a dokonaným 14. rokom veku;

b) živnostníci, ktorí nedabajú predpisov o nezamestnávaní mladistvých pomocníkov pri určitých nebezpečných alebo zdraviu škodlivých živnostenských prácach;

c) živnostníci, ktorí opäťovne jednajú proti predpisom o nočnej práci mladistvých pomocníkov;

d) živnostníci, ktorí vzdor opäťovným prechdzím trestom porušujú predpisy o prijímaní účňov, ktorí zavinia dlhší nežli 14denný prieťah v prípovedi alebo vyučnej svojich učňov alebo ktorí svojím učňom nedopriavajú potrebného času k návšteve učilišť zmienených v § 139, odstavci 3.

§ 230.

(1) Odňatím živnostenského oprávnenia na vždy alebo na určitý čas buďte potrestaní:

a) živnostníci, ktorí vzdor opäťovným predošlým trestom boli uznaní vinnými prestupkom predpisov, ktoré sa vzťahujú na provodzovanie ich živnosti;

b) živnostníci, o ktorých sa dokáže, že počali provodzovať živnosť odňatú inému živnostníkovi trestným poriadkom, aby mu nadržovali v ďalšom vedení tejto živnosti, d'alej ak dopustia sa toho istého prestupku, pre ktorý živnosť ich predchodec bola odňatá;

c) živnostníci, ktorí chtiac živnostenský úrad oklamáč čo do nedostatku preukazu spôsobilosti, živnosť, ktorá patrí medzi remeselné živnosti, ohľásia ako podnik po továrnicky provodzovaný a potom živnosť tú provodzujú v rozsahu remeselníka.

(2) Jestli by mala byť odňatá živnosť, ktorá je reálnou živnosťou, majiteľ ztratí právo k provodzovaniu a ponechá sa mu len, aby scudzil svoje živnostenské právo.

§ 231.

Vymierianie trestov.

Pri vymeriavaní trestov prihliadať sa musí na priťažujúce a obľahčujúce okolnosti, tiež na veľkosť prospechu zamýšľaného prestupkom alebo na spôsobenú škodu.

§ 232.

Trest uväznenia a zmena trestov.

(1) Zpravidla buďte ukladané peňažité pokuty. Pri okolnostiach zvlášte pritiažujúcich alebo keby opäťovne peňažité pokuty zostaly marnými, môže uložený byť trest uväznenia.

(2) Ak bola uložená pokuta peňažitá a nemôže byť zaplatená, má sa premeniť v trest uväznenia, pri čom za každých desať korún

peňažitej pokuty počítať treba deň uväznenia. Avšak uväznenie nesmie trvať vyše troch mesiacov.

(3) Sú-li peňažité pokuty, ktoré činia menej než 10 Kč, nedobytné, buď na ich miesto uložený primeraný trest uväznenia najvýš 24 hodín.

§ 233.

Súbeh s inými tresty.

Ak sú činy alebo opomenutia, ktoré sa javia byť prestupkami živnostenských predpisov, podrobene zároveň trestu, stanovenému inými trestnými predpisy, vtedy tresty, stanovené týmto zákonom pod lit. a), b), c) § 226, nemajú byť zvlášť uložené.

§ 234.

Tresty námestníkov.

(1) Provodzuje-li živnosť námestník alebo nájomca, buďte tresty na peniazoch i uväznení uložené námestníkovi alebo nájomcovovi. Spolu s námestníkom prepadá trestu i majiteľ živnosti, ak bol prestupok spáchaný s jeho vedomím, alebo ak neboli náležite opatrnlým pri svojom, pri trvajúcich pomeroch možnom dohľade na živnosť alebo pri výbere námestníka, alebo pri dohľade na neho. Ked' by podľa zákona živnosť mala byť odňatá, staň sa tak iba vtedy, ak bol prestupok spáchaný s vedomím majiteľa živnosti a ked' tento mohol ho zamezdziť.

(2) V každom prípade však nech sa vysloví prepustenie námestníka alebo nájomcu, čím je zároveň vyslovená tiež jeho nespôsobilosť k provodzovaniu živnosti na vlastný alebo na cudzí účet potiaľ, pokiaľ by ináč účel oného výroku bol zmarený (§ 6).

HLAVA IX.

Zvláštne administratívne opatrenia.

§ 235.

Odňatie práva mať mladistvých pomocníkov.

(1) Okrem prípadov uvedených v § 229, v ktorých môže za trest byť odňaté právo mať mladistvých pomocníkov, živnostenský úrad môže tiež administratívnym opatrením odňať toto právo živnostníkom, ktorí dopustili sa hrubého porušenia svojich povinností voči svereným im mladistvým pomocníkom alebo proti ktorým svedčia skutky, ktoré ich po stránke

mrvnej činia nespôsobilými, aby mali mladistvých pomocníkov.

(2) Prípady, kedy administratívnym priiadkom odňaté byť môže právo mať učña, upravuje § 135.

§ 236.

O dňatie živnostenského oprávnenia.

(1) Okrem trestných prípadov uvedených v § 230 živnostenské oprávnenie buď odňaté, aby vykonané boli trestné usnesenia, ktorími odňatie bolo vyslovené príslušným úradom pre čin, zakázaný inými trestnými alebo bernými zákony.

(2) Avšak živnostenské oprávnenie buď tiež samostatne odňaté na určitú dobu alebo navždy:

a) ak bol živnostník odsúdený pre niektorý čin uvedený v § 5 a bolo-li by za daných okolností sa obávať, že by ďalšieho provodzovania živnosti zneužíval;

b) pri koncessovaných živnostiach obzvlášte, dopustí-li sa živnostník po opäťovnej písomnej výstrahe činov, ktoré sú na úkor zákonnému požiadavku spoľahlivosti.

(3) Majiteľ reálnej živnosti tiež v týchto prípadoch pozbýva práva živnosť provodzovať a je mu len ponechané, aby svoje živnostenské právo scudzil.

§ 237.

P r e m l č a n i e.

Premlčaním zanikne vyšetrovanie a trest tých prestupkov živnostenského zákona, ktoré sa nemajú pojednávať podľa všeobecného trestného zákona, ak neboli prestupník do šesť mesiacov odo dňa spáchaného prestupku vzatý do vyšetrovania.

HLAVA X.

Úrady a úradné úkony.

§ 238.

I. s t o l i c a .

(1) Politické administratívne úrady prvej stolice sú tiež prvou stolicou v živnostenských veciach (živnostenskými úrady), a to:

a) v obciach vidieckych okresné úrady, v Podkarpatskej Rusi slúžnovské úrady;

b) v Bratislave, v Košiciach, Užhorodé a Mukačeve mestský notársky úrad.

(2) Im náleží vykonávať živnostenské predpisy, u nich podávajú sa ohlášky samostatného provodzovania živnosti s výnimkou uvedenou v § 239, odst. 3.,

udeľujú živnosti koncessiou viazané, pokiaľ nasledujúce paragrafy neustanovujú nijakej výnimky,

im prísluší vyšetrovať a trestať prestupky predpisov tohto zákona, nakoľko nemá miesta úradné jednanie riadneho súdu trestného (§ 233).

(3) Provodzuje-li kto živnosť neoprávnene, živnostenský úrad vtedy, keď koná miestne prehliadky ceľom zistenia skutku, nech k vyšetrovaniu priberie zmocnenca menovaného príslušným spoločenstvom.

(4) V mestách, kde sú osobitné štátne polícajné úrady, nech živnostenský úrad jedná v shode s nimi v prípadoch, v ktorých náleží dbať verejnej bezpečnosti, mrvnosti a poriadku.

§ 239.

II. s t o l i c a .

(1) Druhou stolicou sú župné úrady.

(2) Úradom týmto priamo náleží udeľovať tieto koncessie pre:

Všetky tlačové živnosti (§ 22, pol. 1.), okrem živností, uvedených v § 29, odst. 3.;

požičiavárne kníh a čítárne (§ 22, pol. 2.);

živnostenské prostredkovanie služieb a miest (§ 30);

pohrebné ústavy (§ 35);

záloženskú živnosť (§ 22, pol. 13.);

stavebné živnosti (§ 22, pol. 6.);

hostinské a výčapnické živnosti (počítajúc k nej výčap a drobný predaj pálených liehových nápojov (§ 22, pol. 15.);

po živnostensky provodzované závody na výrobu a rozvádzanie elektriky k osvetľovaniu, ku prevodu sily a k inému živnostenskému i domácomu používaniu (§ 22, pol. 24.);

informačné kancelárie k podávaniu zpráv o úvernych pomeroch (firiem i neprotokolovaných živnostníkov a iných osôb) k obchodným účelom (§ 22, pol. 26.);

živnosť zubných technikov (§ 22, pol. 27.);

cestovné kancelárie (§ 22, pol. 28.);

telegrafné agentúry (telegrafné kancelárie, korešpondenčné kancelárie telegrafné) (§ 22, pol. 30.);

súkromné detektívne podniky (§ 22, pol. 31.);

živnostenskú výrobu zápaľného tovaru (§ 22, pol. 33.);

živnostenské spracovanie nafty, živnostenský odbyt petroleja dovozom v dopravných nádržkách a stáčaním z nich (tankový provod) (§ 22, pol. 34.);

vzduchoplavbu (§ 22, pol. 36.);

živnosti, ktoré nabývajú pohľadávok z dopravných obchodov voči dráham a iným dopravným podnikom a ich vo vlastnom mene a na vlastný účet uplatňujú (§ 22, pol. 37.);

tie podniky pre periodickú dopravu osôb, ktoré vzťahujú sa na niekoľko okresov tej istej župy.

(3) Úradom týmto prislúcha prijímať ohlášky nastúpenia a provozovania živnosti výroby a obchodu pálenými liehovými nápojami a rozhodovať o nich v prvej stolici.

(4) Úrady tieto schvaľujú provozovne, ktoré sú rozložené vo dvoch alebo viac okresoch tej istej župy.

§ 240.

Najvyššia stolica.

(1) Najvyššou stolicou v živnostenských veciach je ministerstvo priemyslu, obchodu a živnosti.

(2) Ministerstvo priemyslu, obchodu a živnosti povoľuje tie periodické dopravné podniky a schvaľuje tie provozovne, ktoré sú rozložené v obvodoch viacerých župných sväzov.

(3) Týka-li sa vec tiež pôsobnosti iného ústredného úradu, staň sa dohoda s ním.

§ 241.

Postup v záhladom na ohlášku živnosti, žiadosť o koncessiu a vrátenie živnosti.

(1) Ohlášky živnosti, ako aj žiadosti o koncessované živnosti nech sa podávajú živnostenskému úradu prvej stolice, v okrese ktorého bude stanovisko živnosti. Môžu sa podať písomne alebo dať ústne do protokolu. O každej ohláške slobodnej alebo remeselnej živnosti vydá úrad krátke potvrdenie, a to ak stala sa písomne, do 48 hodín, ak stala sa ústne, ihned.

(2) Živnostenský list vydáva sa na spôsob výťahu z ohlášky a je opatrený stvrdením

o vykonanom zápise do živnostenského registru.

(3) O koncessiách nech sa vydá riadny dekret.

(4) Každý vydaný živnostenský list a každá udelená koncessia nech sa oznámi spoločenstvu, ktorého sa to týka.

(5) Ak chce živnostník vzdať sa živnosti (živnosť vrátiť), nech to oznámi hnedživnostenskému úradu.

(6) Vrátenie (vzdanie sa) živnosti nabýva pôsobnosti dňom, ktorého bolo živnostenskému úradu oznámené, alebo kedy k tomuto úradu došlo. Oznámenia tieto nepodliehajú kolkovej povinnosti.

(7) Každé vrátenie živnosti alebo inakšie zaniknutie živnosti, taktiež preloženie a iné zmeny živnosti má živnostenský úrad včas dať na vedomie príslušnému spoločenstvu.

§ 242.

Živnostenský register.

U živnostenských úradov prvej stolice buďte vedené živnostenské registre pre slobodné, remeselné a koncessované živnosti, ale v osobitných oddeleniach; do nich nech sa zapíše každá zmena v živnostiach a vždycky treba ju dať na vedomie tiež úradu, vymeriajúcemu dane v I. stolici i obchodnej a živnostenskej komore.

§ 243.

O odvolaní v živnostenských veciach.

(1) Rozhodnutia živnostenských úradov buďte stranám vydávané zároveň s dôvodmi. Nakoľko zákon v jednotlivých prípadoch nepredpisuje niečo iného, platia o odvolaní predpisy zák. čl. XX. z r. 1901.

(2) Proti rozhodnutiu živnostenského úradu II. stolice, ktorým súhlasne s výrokom živnostenského úradu prvej stolice udelenie koncessovanej živnosti bolo vzhľadom na miestne pomery odopreté, niet ďalšieho odvolania.

(3) O hostinských a výčapníckych živnostiach sú v §§ 25 a 27 zvláštne predpisy.

(4) Dozvie-li sa vyšší úrad, že nedostáva sa nejakej zákonnej náležitosti, zakročiť má z moci úradu.

§ 244.

Jednanie v trestných veciach.

(1) Jednanie v trestných živnostenských veciach je zpravidla ústne.

(2) O pojednávaní napiše sa protokol, do ktorého sa rozhodnutie zaznamená a strane oznámi. Žiada-li strana o to, alebo ak nie je prítomná, oznámi sa jej rozhodnutie i s dôvody tiež písomne.

(3) Živnostenské úrady sú povinné spoločenstvám výdicky dať vedieť, čo úrad na oznámenie spoločenstvom učinené zariadi.

§ 245.

(1) Ak bol verejným úradom alebo niektorou z osôb pomenovaných v zák. čl. XL. z r. 1914 na základe ich vlastného slúžobného pozorovania oznámený prestopok živnostenského zákona, môže živnostenský úrad, ak uložil peňažitú pokutu najvyšš 30 Kč, príslušný trest trestným nariadením stanoviť bez predchdzichoj pojednávania.

(2) V trestnom nariadení nech sa uvedie:

a) aký bol trestný čin a kedy a kde bol spáchaný;

b) meno osoby alebo úradu, ktorý učinil oznámenie;

c) výmera trestu a na akom trestnom ustanovení sa zakladá;

d) že obvinený, pokladá-li sa za ukráteného trestným nariadením, môže do 8 dní, počítaných od doručenia výmeru, písomne alebo protokolárne u živnostenského úradu ohlásiť odpor a zároveň oznámiť dôvody na svoju obranu, že však, ak nevznesie odpor v tejto lehote, trestné nariadenie stane sa právoplatným a bude proti nemu vykonané.

(3) Bol-li v 8dennej lehote vznesený odpor, nastane riadne pojednávanie. Ak neboli vznesený, niet opravného prostriedku proti trestnému nariadeniu, avšak môže sa povoliť uvedenie v predošlý stav, ak nastanú podmienky § 463 zák. čl. XXXIII. z r. 1896.

§ 246.

Odvolanie v trestných prípadoch.

(1) Odvolania v trestných prípadoch musia byť podané do 15 dní po intimácii u živnostenského úradu prvej stolice.

(2) Včasné podanie odvolania má odkladný účinok, avšak vyslovené snáď zastavenie živnosti zostane v platnosti.

§ 247.

Zmierenie a odpustenie trestu.

Nadriadený úrad má právo tresty z pozoruhodných ohľadov zmieriť alebo odpustiť.

§ 248.

Obmedzenie inštančného postupu.

Proti trestnému usneseniu potvrdenému alebo zmierenému v druhej stolici nieto ďalšieho odvolania.

§ 249.

Určenie penažitých pokút.

(1) Pokuty vymáhajú sa politickými úrady podľa pravidiel platných pre vymáhanie priamych daní.

(2) Pokuty plynú do rezervného fondu okresnej nemocenskej pokladne, pri ktorej pomocní pracovníci odsúdeného, počasné odšodení pomocní pracovníci v čas spáchaného prestupku boli povinní nemocenským poistením alebo pri ktorej by, predpokladajúc oprávnené provodzovanie živnosti, počasné skutočné zamestnanie pomocných pracovníkov, bez ohľadu na prípadné snáď spoločenevne poistenie, bývali povinní nemocenským poistením.

§ 250.

Donucovacie prostriedky.

Úrad, vykonávajúc trestné usnesenia a iné príkazy, môže pre zaistenie úspechu učiniť potrebné opatrenia, ako sú zabavenie tovaru a nástrojov, zastavenie práce strojov, zatvorenie provodzovieň.

§ 251.

Ktoré zamestnania podliehajú predpisom živnostenského zákona.

(1) Ustanovenia tohto zákona platia s obmedzením uvedeným v odstavci 2. pre všetky zamestnania po živnostensky provodzované, či sa už vzťahujú na výrobu, zpracovanie alebo prerábanie tržebných vecí, na provodzovanie obchodu alebo na vykonávanie služieb a prác.

(2) Tomuto zákonu nepodliehajú nasledujúce podniky a zamestnania:

a) zemedelská a lesná produkcia a jej vedľajšie živnosti, nakoľko sa tieto vedľajšie živnosti čo do hlavnej veci zabývajú spracovaním vlastných výrobkov, ďalej výčap vlastného výrobku, dovolený v niektorých častiach krajiny staršími inštitúciami držiteľom vinhradov a sadov;

b) baníctvo a závody, dľa baňského zákona závislé od povolenia baňských úradov;

c) činnosť literárna, právo spisovateľov k vlastnému nákladu a provodzovanie krásnych umení;

d) námezdne práce spôsobu najhrubšieho (nádennícke práce atď.);

e) zárobkové odvetvia, ktoré patria do kategórie vedľajšieho domáceho zamestnania a provodzované bývajú obyčajnými členy vlastnej domácnosti;

f) úkony advokátov, verejných notárov a obchodných dohodcov (senzálov zmenečných, senzálov pre tovar a loďných senzálov, agentov burzovných), inženierov a zememeričov v smysle nariadenia býv. uh. ministra kultu a vyučovania zo dňa 23. mája 1890, čís. 22.578/V. M. o užívaní názvu „inženier“ a v smysle zák. čl. XXXIX. z r. 1908 a nariadenia vlády Československej republiky zo dňa 12. mája 1922, čís. 148 Sb. z. a n., a iných osôb, ktoré úradom pre určité jednania sú ustanovené a sľubom zaviazané;

g) provodzovanie lekárstva (lekári, ranhojičia, zubní, oční lekári, pomocníci pri porode, porodné asistentky a babky atď.), podniky rôznych liečebných ústavov, k nim počítajúc porodnice a blázince, lázne a ústavy na liečenie pitím, lekárničko, zverolekárstvo, k tomu počítajúc myškovanie dobytka;

h) zárobkové odvetvia súkromého vyučovania a vychovávania a ústavy na to sa vzťahujúce;

i) živnostenské práce verejných ľudomilných, vyučovacích, trestných alebo polepšovacích ústavov;

k) podniky úverných ústavov, báň, peňažných ústavov, poistovieň, zaopatrovacích a dochodových ústavov, sporitelieň atď.;

l) železničné a paroplavebné podniky;

m) podniky stálych prievozov na rieках, jazerách, prieplavoch atď., ďalej úpravy pre plavenie dreva;

n) podniky pre verejné zábavy a rôzne predstavenia;

o) podniky periodických tlačív a ich predaj;

p) podomný obchod a iné výhradne obchôdzkami konané živnostenské práce.

§ 252.

Záverečné ustanovenia.

(1) Osobné, živnostenské, továrnice a obchodnické práva, nadobutné dľa dosavadných zákonnych ustanovení, zostávajú v platnosti a prislúchajú im tiež všetky rozsiahlejšie práva, spojené dľa tohto zákona s provodzovaním živnosti.

(2) Reálna povaha po práve jestvujúcich radikovaných a predajných živností v ničom sa nemení. Nové reálne živnostenské práva nesmejú byť zakladané.

(3) Čo do štátnych monopolov a regália, ako aj práv propinačných a mlynských, ktoré na území Slovenska a Podkarpatskej Rusi ešte platia, ďalej dotyčne regálnych benefícii zostávajú rozhodnými dosavadne predpisy.

(4) Práva udelené zákonom o výsadách majiteľom výsad na vynálezy, opravy a objavy nie sú prítomným zákonom dotknuté.

§ 253.

Platnosť, účinnosť a prevedenie zákona.

(1) Zákon tento nabýva účinnosti za 6 mesiacov po vyhlásení, s výnimkou § 159, ktorý nabýva účinnosti dňom vyhlásenia tohto zákona. Platnosť jeho vzťahuje sa na územie Slovenska a Podkarpatskej Rusi.

(2) Jeho prevedenie prísluší ministru priesmylu, obchodu a živnosti, ako aj ministru sociálnej pečlivosti a ministru školstva a národnej osvety v dohode so zúčastnenými ministry.

(3) Dňom účinnosti tohto zákona pozbýva platnosti zák. čl. XVII./1884 uh. a všetky nariadenia, vydané na jeho základe. Zák. čl. XXV./1899 uh. zostane v platnosti len pokial ide o licencie už udelené a o licencie, udelenie ktorých sa pojednáva v deň, kedy tento zákon nastúpi platnosť.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Novák v. r. Habrman v. r.

Dr. Markovič v. r.